

341.956

.ด.ป.ร.น

3-3

การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียน (สพพ.)

โรงเรียน ชนคณาบรียล กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์

ของ

อาทร บัวสมบูรณ์

23 ส.ค. 2539

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

มิถุนายน 2538

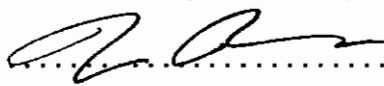
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

197183

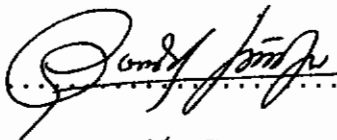
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

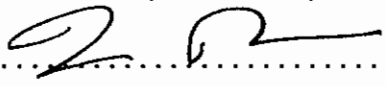
คณะกรรมการควบคุม

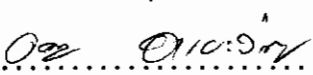
..........ประธาน
(ดร.อูษณีย์ โพธิ์สุข)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

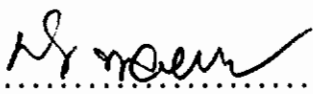
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(ดร.อูษณีย์ โพธิ์สุข)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร.พดุง อารยะวิญญู)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

วันที่ ๕.๕.๕๕ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.อุษณีย์ โพธิ์สุข ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษา
แนะนำ แก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในความกรุณา
ของท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบ
พระคุณรองศาสตราจารย์ผดุง อารยะวิญญู กรรมการการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์เป็นอย่างสูง
ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าส่งผลให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทัศนากา ทองภักดี อาจารย์ประจำสถาบันพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์สุรินทร์ วัฒนเกียรติ อาจารย์ประจำภาควิชา
จิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พันเอก(หญิง)ละออ พงษ์พานิช อาจารย์
ประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์ กองการศึกษา วิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลพระมงกุฎ ที่ได้
กรุณาอนุเคราะห์ตรวจและให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเครื่องมือจัดเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และนักเรียนของโรงเรียนอัสสัมชัญ
และโรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เป็นอย่างดี และสุดท้ายขอขอบพระคุณคณาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยได้ศึกษาจนสำเร็จ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงจะได้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่ บิดาอาจารย์
และผู้มีพระคุณทุกท่าน

อาทร บัวสมบุรณ์

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
	เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ	
	และนักเรียนสามารถพิเศษ.....	12
	ความเป็นมาในประเทศไทย.....	12
	รูปแบบการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศ	
	และนักเรียนสามารถพิเศษ.....	13
	เอกสารเกี่ยวกับย่นระยะเวลาเรียน.....	21
	ความหมาย.....	21
	รูปแบบของการย่นระยะเวลาเรียน.....	22
	การย่นระยะเวลาเรียนในต่างประเทศ.....	23
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการย่นระยะเวลาเรียน.....	30

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	
ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.).....	35
รายละเอียดของโครงการ.....	37
หลักสูตรโครงการ.....	42
โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ.....	52
เอกสารที่เกี่ยวกับความคาดหวัง.....	64
ความหมายของความคาดหวัง.....	64
องค์ประกอบของความคาดหวัง.....	65
ลำดับของความคาดหวัง.....	68
งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคาดหวัง.....	70
เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	73
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	73
ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	74
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	74
งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	77
เอกสารเกี่ยวกับความเครียด.....	79
ความหมายของความเครียด.....	79
สาเหตุของความเครียด.....	81
ชนิดของความเครียด.....	85
ระดับของความเครียด.....	85

ปฏิบัติการปรับตัวของร่างกายเมื่อมีความเครียด.....	87
การวัดความเครียด.....	92
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียด.....	94
3 วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	97
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	97
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	101
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย.....	105
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	106
ตอนที่ 1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	106
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนกลุ่มรวม.....	106
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	111
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	111

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	111
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	112
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	112
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	113
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	114
ข้อเสนอแนะ.....	117
 บรรณานุกรม.....	 118
 ภาคผนวก.....	 130
ภาคผนวก ก แสดงค่าอ่านาจำแนกรายข้อ.....	131
ภาคผนวก ข ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจคุณภาพเครื่องมือ.....	133
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือ.....	136
 ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	 138

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (พุทธศักราช 2533) สำหรับนักเรียนโครงการ สพพ.	46
2	แสดงรายชื่อมหาวิทยาลัย เลขที่หนังสือตอบรับ และรายละเอียดในการตอบรับ	50
3	รายชื่อโรงเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงการนำร่อง (เริ่มปี 2534)	53
4	แสดงข้อมูลการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาของนักเรียนที่จบการศึกษา ตามโครงการ สพพ. (ปีการศึกษา 2534-2535)	55
5	รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนที่มี ความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ปีการศึกษา 2536 สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ	56
6	รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนาโรงเรียนที่มี ความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ปีการศึกษา 2536 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชน)	59
7	แสดงการจัดคาบการเรียนการสอนนักเรียนในโครงการ สพพ. โรงเรียนเซนต์คาเบรียล จากแผนการเรียนที่ 1 ปีที่ 1	61

8	แสดงการจัดคาบการเรียนการสอนนักเรียนในโครงการ สพพ.	
	โรงเรียนเซนต์คาเบรียล จากแผนการเรียนที่ 1 ปีที่ 2	62
9	แสดงร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกแนวทางการศึกษาต่อ	
	และแนวทางการประกอบอาชีพ	106
10	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเครียดของนักเรียนในกลุ่ม	
	ตัวอย่างเมื่อวัดตามความคาดหวังในชีวิต	107
11	แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเครียดของนักเรียนในกลุ่ม	
	ตัวอย่างเมื่อวัดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	108
12	แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียด	
	ของนักเรียน พิจารณาตามความคาดหวังในชีวิต กับ	
	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	109

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับ

การเกิดภาวะสมดุลและไม่สมดุล.....	90
----------------------------------	----

ภูมิหลัง

ความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นสิ่งที่ควบคู่ไปกับการพัฒนาการศึกษา ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ที่จะต้องได้รับการพัฒนาคุณภาพของตนเองให้ได้มากที่สุดตามศักยภาพของแต่ละคนที่มี เพื่อที่จะได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาประเทศในแต่ละระดับและในด้านต่าง ๆ ได้ดีที่สุด เพราะการพัฒนาการศึกษาเป็นต้นแบบของการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ทุกด้าน

ประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องก้าวไปให้ทันโลก สังคมไทยจึงต้องการผู้นำในทุก ๆ ด้านเป็นจำนวนมาก เด็กปัญญาเลิศในประเทศไทยนับว่าเป็นกลุ่มเยาวชนที่ถูกกลืนอย่างน่าเสียดายมาเป็นเวลานาน อันเนื่องจากความเข้าใจอันผิดพลาดของคนในสังคม รวมทั้งนักการศึกษา โดยทั่วไป ซึ่งเข้าใจกันว่า เด็กเหล่านี้คือเด็กที่ช่วยตัวเองได้อย่างดี ทั้งยังสามารถประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากการช่วยเหลือมากกว่าเด็กอื่น ๆ โดยความเป็นจริง เด็กฉลาดทั้งหมดอาจมีเพียงส่วนน้อย ที่ได้รับความสำเร็จในชีวิตด้วยแรงผลักดันจากที่ใดที่หนึ่ง หรือมีโอกาสมากกว่าเด็กอื่น ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยความโชคดีหรือโดยการบังเอิญ แต่มีไม่เกิดจากระบบที่เกื้อหนุนให้เด็กฉลาดได้พัฒนาตนเองไปถึงขีดสุดของศักยภาพของตนเอง ดังนั้นเด็กจำนวนไม่น้อยจากกลุ่มเด็กปัญญาเลิศจึงต้องกลายเป็นเด็กที่ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะระบบการศึกษาที่ไม่เอื้ออำนวย อันสืบเนื่องมาจากคนทั่วไปขาดความรู้เกี่ยวกับวิธีพัฒนาความสามารถอันหลากหลายของเด็กเหล่านี้ ดังนั้นการศึกษาที่เราเชื่อว่าจะสร้างสรรค์และพัฒนาคน กลับกลายเป็นเงื่อนไข ที่ทำลายคนที่มีค่าที่สุดของสังคมไปอย่างน่าเสียดาย (อุษณีย์ โพธิ์สุข.

2536 : 1)

ในประเทศไทยมีการส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศนับตั้งแต่พุทธศักราช 2523

เป็นต้นมา โดยหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ก็มิได้กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง และยังไม่เป็นการจัดโดยนโยบายของรัฐบาลโดยตรง เป็นเพียงการจัดตามกระแสความต้องการของสังคม เช่น ต้องการนักวิทยาศาสตร์ นักกีฬา เป็นต้น

เด็กที่มีความสามารถพิเศษบางราย อาจได้รับการสนับสนุนเป็นพิเศษจากผู้ปกครอง หรือองค์กรใด ๆ ที่ต้องการให้ความช่วยเหลือเป็นรายกรณี มิใช่เป็นการช่วยเหลือโดยระบบ หรือมีกลไกทางการศึกษาช่วยเหลืออยู่

ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535 - พ.ศ. 2539) ของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายข้อที่ 1 กล่าวไว้ว่า เร่งขยายการศึกษาและ บริการการศึกษาให้ทั่วถึง ทั้งในเมืองและชนบททุกระดับทุกประเภท มุ่งเน้นการให้บริการระดับ ก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา เร่งขยายการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ทั้งในระบบ โรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้จบชั้นประถมศึกษาได้เข้าเรียน เพิ่มขึ้น กระจายโอกาสและสร้างความเป็นธรรมให้แก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ ให้ได้รับบริการ ทางการศึกษาทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา ตลอดจนจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมผู้มีความ สามารถพิเศษ โดยมีมาตรการตามนโยบายดังกล่าวคือ ให้หน่วยงานทางการศึกษาหรือสถาบัน ระดับอุดมศึกษา ทำการศึกษารูปแบบหรือวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ด้านต่าง ๆ ตามหลักวิชาที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษานำ ผลมาใช้ในการจัดการศึกษา ตลอดจนประสานงานให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เฉพาะในด้าน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 62)

ในปีการศึกษา 2533 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้ปรับปรุงโครงสร้าง หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 โดยได้จัดให้มีการบูรณาการหลักสูตรเพื่อย่น ระยะเวลาเรียน ให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสามารถจบหลักสูตรได้ภายใน 2 ปี (ปกติใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี) โดยเน้นสาขาวิชา

วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และคอมพิวเตอร์มากขึ้น โดยใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ เช่น จัดกลุ่มนักเรียนตามความสามารถ และเตรียมอาจารย์ที่มีความสามารถมาสอน จัดเตรียมอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน รวมทั้งเนื้อหาวิชาที่สอนให้มีความสมบูรณ์เป็นพิเศษ ให้นักเรียนได้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองมากขึ้น ฯลฯ โดยใช้ชื่อโครงการนี้ว่า "โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้ชื่อย่อว่า สพพ. (กรมสามัญ. 2535 : 1)

จากการสำรวจผลของการศึกษาระบบนี้พบว่า โรงเรียนเซนต์คาเบรียลมีเด็กนักเรียนที่เรียนในโครงการดังกล่าวสามารถจบการศึกษาและสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เป็นจำนวนมากคือในปีการศึกษา 2536 นักเรียนของโรงเรียนสามารถสอบเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้ถึงร้อยละ 95.4 (โรงเรียนเซนต์คาเบรียล. 2537 : 1)

จากการย่นระยะเวลาเรียนตามโครงการดังกล่าว ทำให้นักเรียนในโครงการต้องได้รับการศึกษาเชิงบูรณาการ ซึ่งสักวันหนึ่งอาจเกิดอันตรายต่อร่างกายและจิตใจได้ วิจัยได้ทำการสอบถามจากครูแนะแนวของนักเรียนในโครงการ สพพ. ของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ในปีการศึกษา 2536 ในด้านของพฤติกรรมการแสดงออกเกี่ยวกับความเครียดและการลดความเครียด พบว่า

1. นักเรียนในโครงการไม่สนใจในกิจกรรมด้านอื่น ๆ เช่น การเล่นกีฬา หรือการเล่นดนตรี

2. นักเรียนในโครงการจะใช้เวลาในวันหยุด ไปกับการทบทวนหรือการเรียนพิเศษ

3. นักเรียนในโครงการมีความคาดหวังที่จะสามารถสอบเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา

แต่ถ้าสอบไม่ได้ จะมีความอายต่อหมู่เพื่อน รวมทั้งมีอาการวิตกกังวลต่อความเสีย

ใจ และการว่ากล่าวจากผู้ปกครอง

4. นักเรียนในโครงการมีสุขภาพเสื่อมลงอันเนื่องมาจากการขาดการพักผ่อน น้ำหนักตัวลดลง

แต่การสอบเข้าศึกษาต่อหรือการทำงาน ถ้าหากประสบความสำเร็จและไม่สามารถไปถึงเป้าหมายตามที่ต้องการ หรือไม่ก็เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ในชีวิต อาจจะเป็นเพราะตั้งเป้าหมายไว้เกินความสามารถที่มีอยู่ เมื่อไม่สามารถถึงเป้าหมายตามที่ต้องการหรือคาดหวังไว้ ก็จะก่อให้เกิดความเครียด ดังที่ เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1974 : 394) กล่าวไว้ว่า ความคาดหวังที่ไม่เป็นจริงเกี่ยวกับตนเอง จะทำให้เกิดช่องว่างระหว่างการรับรู้เกี่ยวกับตนเองตามที่เป็นจริง กับการรับรู้เกี่ยวกับตนเองตามอุดมคติ เป็นผลให้ไม่ยอมรับตนเอง ช่องว่างดังกล่าวนี้สามารถเกิดได้ทุกวัย แต่จะเกิดมากที่สุดในช่วงวัยรุ่นตอนต้น สอดคล้องกับ สแตรง (นิยดา ภู่อุณสาสน์. 2531 : 6 ; อ้างอิงมาจาก Strang. 1954 : unpagged) ที่กล่าวว่า กลุ่มที่ประสบความสำเร็จล้มเหลวในการตั้งความคาดหวังและกลุ่มที่ประสบความสำเร็จอันเนื่องมาจากการตั้งระดับความหวังไม่ตรงกับความเป็นจริง คือกลุ่มวัยรุ่น และ เฮิร์ลลอค (Hurlock. 1974 : 395) ยังกล่าวว่า บุคคลจะเริ่มตั้งความหวังตามความเป็นจริง และเป็นไปได้มากขึ้นเมื่ออายุมากขึ้น และมีประสบการณ์มากขึ้น

นอกจากนี้ จากผลวิจัยของ บายเดอร์ และคนอื่น ๆ (Binder and others. 1970 : 364 - 366) ปรากฏว่า ระดับความคาดหวังของบุคคลมีความสัมพันธ์กับความนึกคิดเกี่ยวกับความสามารถของตนเองและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วย ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจัดเป็นความคาดหวังอย่างหนึ่งของนักเรียน ซึ่งความคาดหวังดังกล่าวจะเป็นแรงจูงใจ ทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายนั้น ดังที่ สวานา พรพัตน์กุล (2522 : 66 - 67) อธิบายว่า บุคคลเมื่อเกิดอุปสรรคไม่ว่าอุปสรรคจะเป็นอะไร สภาพจิตใจของผู้เป็นเจ้าของจะเกิดอาการต่าง ๆ เช่น หงุดหงิด งุนงง รำคาญใจ อาการเหล่านี้รวมเรียกว่า ความคับข้องใจ (Frustration) แต่ถ้าสามารถแก้ไขอุปสรรคหรือปัญหาได้ ความคับข้องใจก็จะหายไป แต่ถ้าแก้ไขไม่ได้ บุคคลนั้นจะตกเป็นทาสของอารมณ์เครียด ดังนั้นหากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ตรงกับความคาดหวัง นักเรียนก็อาจเกิดความเครียดได้

ความเครียดทางอารมณ์ จะทำให้เกิดความสับสนในการปรับตัวและเกิดความคับข้องใจ ทำให้แสดงพฤติกรรมและอารมณ์ในการปรับตัวออกมาในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น เบื่อหน่าย จุนเจียว กระวนกระวาย วิงเวียนศีรษะ นอนไม่หลับ (เขาวภา กันทรวิชัยกุล 2530 : 14)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงเป็นเหตุให้ผู้วิจัยต้องการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคาดหวังในชีวิต กับความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ซึ่งอาจส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนในอนาคต

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.)
2. เพื่อเปรียบเทียบความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ที่มีความคาดหวังในชีวิตแตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

การทดสอบสมมติฐานเป็นการทดสอบอิทธิพลของความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปพร้อม ๆ กัน ในกลุ่มนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถ

พิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ดังมีสมมติฐานย่อยดังนี้

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อความเครียด
2. นักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตต่างกันมีความเครียดแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความเครียดแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะเป็นแนวทางแก่โรงเรียนและผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือนักเรียนวางแผนสำหรับอนาคต และตั้งความคาดหวังในชีวิตให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความสามารถของตน และเป็นข้อมูลทางการศึกษาสำหรับนักการศึกษา

ขอบเขตทางการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียน เซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียน เซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2537 ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 108 คน แยกเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 76 คน และนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวน 32 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 ความคาดหวังในชีวิต แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ ความคาดหวังในชีวิตสูง กลาง และต่ำ

3.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเครียด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลที่เกิดจากตัวแปรทั้งสองซึ่ง ได้แก่ ความคาดหวังในชีวิตกับสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ส่งผลร่วมกันต่อความเครียด

2. ความคาดหวังในชีวิต หมายถึง ความคิดและความรู้สึก ของนักเรียนต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้สำหรับตนเองที่เขาต้องการจะเป็น ต้องการจะได้มา และต้องการจะทำให้สำเร็จ โดยคาดคะเนจากความสามารถและสภาพของตนเอง ซึ่งแบ่งเป็น 2 ด้านคือ

2.1 ความคาดหวังในชีวิตด้านการศึกษา หมายถึง ความคิดและความรู้สึก ของนักเรียนต่อเป้าหมายทางการศึกษา ที่เขาต้องการจะเป็น ต้องการจะได้มา และต้องการจะทำให้สำเร็จในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เขาเลือกศึกษา

2.2 ความคาดหวังในชีวิตด้านการประกอบอาชีพ หมายถึง ความคิดและความรู้สึก ของนักเรียนต่อเป้าหมายทางด้านการประกอบอาชีพ ที่เขาต้องการจะเป็น ต้องการจะได้มา และต้องการจะทำให้สำเร็จในอาชีพที่ตนเลือก

ความคาดหวังในชีวิตของนักเรียน วัดได้จากแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต ซึ่งผู้

วิจัยปรับปรุงและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตของ นิยดา ภู่อุณาสัน (2531 : 120-129) ซึ่งใช้สอบถามความคาดหวังในชีวิตของเด็กวัยรุ่นวัดสระแก้ว

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งความคาดหวังในชีวิตเป็น 3 ระดับคือ

1. ความคาดหวังในชีวิตสูง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต ตั้งแต่ 159 คะแนนขึ้นไป
2. ความคาดหวังในชีวิตปานกลาง หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต ตั้งแต่ 147 คะแนน จนถึง 158 คะแนน
3. ความคาดหวังในชีวิตต่ำ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต ตั้งแต่ 146 ลงไป

โดยหลักการแบ่งกลุ่มใช้เทคนิค 33 % ของ เคอร์ตัน (Allen and Wendy. 1979 : 121 ; citing Cureton. 1957) ดังนี้

กลุ่มสูง	คือ	กลุ่มนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 67 ขึ้นไป
กลุ่มกลาง	คือ	กลุ่มนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 34-66
กลุ่มต่ำ	คือ	กลุ่มนักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 33 ลงไป

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถทางการเรียนของนักเรียน วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมของผลการเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2537 ซึ่งสามารถคำนวณได้โดยการนำผลรวมของผลคูณระหว่างผลการเรียนและจำนวนหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียน แล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยการเรียนรู้ที่ลงทะเบียนเรียน โดยใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่ง ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ระดับ คือ

3.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน ตั้งแต่ระดับ 2.70 ขึ้นไป

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียน

ตั้งแต่ระดับ 2.69 ลงมา

4. ความเครียด หมายถึง ความรู้สึกไม่สบายใจของนักเรียน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ได้แก่ ปากคอแห้ง หายใจถี่ เหงื่อออก วิงเวียนศีรษะ อ่อนเพลีย มือเท้าสั่น ปวดหลัง ตาพร่า ตามัว นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย ลูกสั่นลูกนอน

4.2 การเปลี่ยนแปลงทางจิต ได้แก่ จุนเจียว เบื่อหน่าย ท้อแท้ ตื่นเต้น ตกใจ กลัว วิดกกังวล กลุ้มใจ เศร้าซึม เหม่อลอย ขาดสมาธิ

ความเครียดของนักเรียนนั้น วัดได้จากแบบสอบถามความเครียดที่ผู้วิจัยปรับปรุงและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามความเครียดของ ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล (2532 : 38 - 40) ซึ่งใช้วัดความเครียดของนิสิตชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ความเป็นมาในประเทศไทย

รูปแบบการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

เอกสารเกี่ยวกับการย่นระยะเวลาเรียน

ความหมาย

รูปแบบของการย่นระยะเวลาเรียน

การย่นระยะเวลาเรียนในต่างประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการย่นระยะเวลาเรียน

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย (สพพ.)

รายละเอียดของโครงการ

หลักสูตรโครงการ

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

เอกสารที่เกี่ยวกับความคาดหวัง

ความหมายของความคาดหวัง

องค์ประกอบของความคาดหวัง

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวัง

ลำดับของความคาดหวัง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคาดหวัง

เอกสารที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารที่เกี่ยวกับความเครียด

ความหมายของความเครียด

สาเหตุของความเครียด

ชนิดของความเครียด

ระดับของความเครียด

ปฏิกิริยาและการปรับตัวของร่างกายเมื่อมีความเครียด

การวัดความเครียด

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความเครียด

เอกสารเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ความเป็นมาในประเทศไทย

นับตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2523 เป็นต้นมา ได้มีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางโดยองค์กรต่าง ๆ 4 แห่ง ซึ่งแตกต่างกันดังนี้คือ

1. มูลนิธิส่งเสริมเด็กปัญญาเลิศ โดยมีการร่วมมือกับภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้ทำการอบรมครู ผู้ปกครอง และจัดโครงการค่ายฤดูร้อน เพื่อที่จะส่งเสริมและพัฒนาความสามารถพิเศษทางศิลปะ การเขียน วิทยาศาสตร์ และความคิดสร้างสรรค์ ให้กับกลุ่มนักเรียนระดับอนุบาลจนถึงมัธยมศึกษาตอนต้น และในอนาคตอันใกล้นี้จะจัดทำสิ่งพิมพ์สำหรับเด็ก และอุปกรณ์การสอนสำหรับครูในโครงการการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กปัญญาเลิศ
 2. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้เปิดหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตในสาขาวิชาการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เป็นรุ่นแรกเมื่อปีพุทธศักราช 2534
 3. ศูนย์แนะแนว กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการพัฒนาเทคนิคการสอนสำหรับครูของนักเรียนในระดับประถมศึกษาในการที่จะแสดงออกถึงศักยภาพของนักเรียนอย่างเต็มที่และในอนาคต จะจัดทำโครงการดังกล่าวให้กับครูในระดับมัธยมอีกด้วย
 4. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ขณะนี้ได้จัดทำโครงการระดับประเทศสำหรับผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ทางวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์
- 2 โครงการคือ
- 4.1. โครงการพัฒนาและส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถพิเศษ ทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (พศวท.) โดยรัฐบาลให้การสนับสนุนการศึกษาแก่นักเรียนในระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา จนสามารถสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์จำนวนมากในอนาคต

4.2. โครงการโอลิมปิกวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์แห่งชาติ เป็นโครงการคัดเลือกและอบรมนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสาขา วิชาคณิตศาสตร์ เคมี ฟิสิกส์และสารสนเทศ เพื่อไปทำการแข่งขันทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์โอลิมปิกนานาชาติ

5. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการประสานส่งเสริมและพัฒนาผู้มีปัญญาเลิศและมีความสามารถพิเศษ) ได้ลงมติในการประชุมครั้งที่ 7/2537 เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2537 โดยมีมติเห็นชอบให้จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาอัจฉริยภาพของเด็กและเยาวชนแห่งชาติ เพื่อบรรจุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544) โดยมีวัตถุประสงค์ในการเป็นศูนย์สาธิตการสอน วิจัย ค้นคว้า และผลิตเอกสารตำราด้านการพัฒนาเด็กปัญญาเลิศ พัฒนาเครื่องมือแนะแนวให้คำปรึกษาแก่ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Sunhachawee, Promboon and Phothisuk. 2535 : 1)

รูปแบบการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

1. ความหมายของการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษนั้น ดวงเดือน อ่อนน้อม (2529) ได้ให้ความหมายของรูปแบบการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษว่า เป็นการจัดการศึกษาที่ช่วยให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ได้มีโอกาสพัฒนาความสามารถของตนเองไปให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากนักการศึกษามีความเห็นว่า หลักสูตรปกติไม่สามารถสนองตอบความต้องการที่เป็นพิเศษของเด็กเหล่านี้ เป็นเหตุให้เด็กพิเศษต้องสูญเสียความสามารถพิเศษที่มีอยู่ในตัวไป ดังนั้น นักการศึกษาจึงสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดโปรแกรมศึกษาเฉพาะสำหรับเด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

2. ลักษณะของโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ

อุษณีย์ โพธิ์สุข (2536 : 32-36) ได้รวบรวมลักษณะโปรแกรมการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศโดยได้รวบรวมมาจากโปรแกรมการศึกษาที่ใช้กันอยู่ในต่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวอย่างที่จะช่วยพิจารณาแนวทางการจัดโปรแกรมให้นักเรียนดังนี้

การเข้าเรียนก่อนวัย (Advance Placement)

เป็นการจัดการระดับชั้นเรียนในโรงเรียนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยผ่านการคัดเลือกด้านความสามารถจากคณะกรรมการ ว่าเด็กนักเรียนมีความพร้อมเพียงใด

การส่งเสริมความก้าวหน้าโดยลดความซ้ำซ้อน (Advance Standing)

เป็นการอนุญาตให้นักเรียนได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นบางวิชา ส่วนใหญ่จะเปิดโอกาสให้กับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มีโอกาสเรียนบางวิชากับนิสิตนักศึกษาอื่นในมหาวิทยาลัย หรือนักเรียนบางคนที่จะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมีความสามารถดีเด่นเฉพาะวิชา ก็อาจให้มีการทดสอบและยกเว้นการเรียนรายวิชานั้นได้ เพื่อลดความซ้ำซ้อนทางการเรียนให้กับเด็ก

แหล่งวิทยาการในชุมชน (Community Resources)

เป็นการใช้ความรู้จากแหล่งในชุมชน เช่น จากบุคลากร สถาบัน หรือสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนในชั้นเรียนและนอกชั้นเรียน

โปรแกรมการย่อระยะเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Condensed Junior High School Program)

เป็นโปรแกรมการย่อระยะเวลาเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจาก 3 ปี ให้เหลือเพียง 2 ปี ซึ่งลักษณะการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะปรากฏในหลาย ๆ เมือง

การจัดสมาคม ชมรม หรือโครงการร่วมมือ (Consortium)

เป็นการรวบรวมทรัพยากรของโรงเรียนหลายแห่งได้ด้วยกัน เพื่อจะได้ช่วยกันพัฒนาศักยภาพของเด็กปัญญาเลิศ วิธีการนี้จะเป็นประโยชน์กับโรงเรียนขนาดเล็ก

โครงการประสานสิ่งสนใจ (Correspondence Study)

เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาในสิ่งที่มีความสามารถสูง และมีความสนใจ หรือมีการสำรวจและทดสอบความสามารถของตน หลักสูตรที่ได้นำเสนอคณะกรรมการกลางด้าน การศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ สามารถปรับขยายให้มีรูปแบบเช่นโปรแกรมนี้ วิธีการที่จะเป็น ประโยชน์สำหรับโรงเรียนเล็ก ๆ และในกรณีที่ความสนใจของนักเรียนแตกต่างไปจากนักเรียนปกติ

การฝึกความคิดสร้างสรรค์ (Creativity Training)

เป็นกิจกรรมในหลักสูตรที่จัดขึ้นสำหรับเด็กปัญญาเลิศ แบบทดสอบและวัสดุที่ใช้ในการ อบรมจะใช้บ่อยขึ้น

การรับเด็กให้เข้าเรียนในโรงเรียนให้เร็วขึ้น (Early Admission to School)

เป็นวิธีการปฏิบัติมานานหลายปี ซึ่งจะเป็นผลดีสำหรับนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกว่า มีความพร้อมที่จะเรียนเร็วกว่านักเรียนวัยเดียวกัน

การรับนักศึกษาเข้าเรียนให้เร็วขึ้น (Early Admission to College)

บางวิทยาลัยจะรับนักเรียนที่มีความสามารถ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หรือชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 4

การข้ามชั้น (Grade Skipping)

เป็นวิธีการปฏิบัติที่เก่าแก่ ถ้าวิธีการดังกล่าวได้นำไปใช้ในการรับเด็กเข้าเรียนให้เร็ว ขึ้น ก็จะช่วยแก้ปัญหานักเรียนได้

ห้องเหรียญทอง (Honors Classes)

เป็นการจัดกลุ่มตามความสามารถทางวิชาการ โดยปกติจะจัดสถานการณ์ที่ท้าทายและ การเรียนรู้ที่เข้มข้นมากกว่าชั้นเรียนปกติ

การศึกษาเฉพาะเรื่อง (Independent Study)

นักเรียนจะติดตามประเด็นที่เป็นทางเลือกของตนและวางแผนในการศึกษาด้วยตนเอง

และวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรม บทบาทของครูเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาในเรื่องวิธีการของนักเรียน และช่วยในเรื่องแหล่งข้อมูลที่นักเรียนต้องการ

การจัดวิชาสหวิทยาการ (Interdisciplinary Course)

เด็กปัญญาเลิศจะมีความสามารถที่จะเห็นโลกทัศน์ที่กว้างขวาง เกี่ยวกับความรู้ของมนุษย์ และความสามารถที่จะใช้ประโยชน์จากการจัดการหลักสูตร ตัวอย่างเช่น การบูรณาการศิลปศาสตร์ สังคมศึกษา และวิจิตรศิลป์ ลงในหลักสูตรทางมนุษยวิทยา หรือวิทยาศาสตร์

ครูเวียนสอน/ครูเดินสอน

โรงเรียนที่มีเด็กปัญญาเลิศจำนวนน้อย คณะกรรมการกลางด้านการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ อาจจะเลือกส่งครูจากโรงเรียนไปยังอีกโรงเรียนหนึ่งได้ เพื่อสอนในโปรแกรมที่เหมาะสม

การจัดกลุ่มแบบ "Joplin" ("Joplin" Type Grouping)

เป็นวิธีการจัดกลุ่มเด็กในการเรียนตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นวิธีการที่นักวิชาการ/ครู ส่วนใหญ่คุ้นเคยกันดี ในชั้นประถมศึกษาที่เด็กเป็นปัญญาเลิศ จะถูกจัดระดับชั้นเรียน โดยใช้ทักษะวิชาการอ่านและคณิตศาสตร์

โปรแกรมที่ปรึกษา (Mentor Programs)

เป็นโปรแกรมที่จะให้นักเรียนจับคู่กับบุคคลในวิชาชีพพหุค้ำ ผู้เชี่ยวชาญงานอดิเรก นักแสดง ฯลฯ เพื่อบุคคลที่มีความรู้ความสามารถให้นักเรียนได้สำรวจความสามารถและความสนใจ และความสนใจพิเศษของตนเอง

การย่อระยะเวลาเรียน (Mini Courses)

รายวิชาในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่จัดน้อยกว่าการเรียนปกติทั้งปี อาจย่อระยะเวลาการเรียนบางวิชาให้เหลือน้อยวันลง ไม่จำเป็นต้องเรียนเต็มตรงตามเวลาของปฏิทินโรงเรียน เพราะเด็กสามารถเรียนได้เร็วกว่าเวลาปกติ ความเป็นจริงการเรียนของมนุษย์ คือ ไม่ได้ต้องการไปโรงเรียนถึง 180 วันเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จ

ให้เวลาออก (Released Time)

นักเรียนได้รับอนุญาตให้ออกไปทัศนศึกษา หาประสบการณ์นอกโรงเรียน การปฏิบัติการโดยทั่วไป คือ ให้ลงรายวิชาที่โรงเรียนใกล้ ๆ เมื่อเร็ว ๆ นี้มีโปรแกรมสำหรับการเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ในการปฏิบัติการวิจัย ในการเยี่ยมชมห้องทำงานทางศิลปะ พิพิธภัณฑ์ และการฝึกทักษะในหลายสาขาอาชีพ

ห้องเสริมวิทยาการ (Resource Room)

นักเรียนจะเข้ามาในห้องนี้เพื่อใช้สื่อและอุปกรณ์ ช่วยให้มีความรู้พิเศษจากประสบการณ์ในชั้นเรียน โปรแกรมเสริมการเรียนเช่นนี้ ได้พัฒนาขึ้นหลายโปรแกรม โดยใช้ห้องเสริมวิทยาการนี้

โปรแกรมสำหรับผู้รอบรู้ (Scholars Program)

เป็นโปรแกรมที่จัดเป็นพิเศษ ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องการศึกษาเฉพาะเรื่อง (Independent Study) หรือเรื่องของการจัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ (Released Time) เป็นต้น

การสัมมนา (Seminar)

เป็นการสัมมนานักเรียนและผู้เชี่ยวชาญโดยให้ร่วมกันเสนอความคิดเห็นในประเด็นเกี่ยวกับความรู้และความพยายามของมนุษย์ ซึ่งอาจจะจัดในโรงเรียนหรือที่อื่น ๆ หรือเป็นกิจกรรมระหว่างโรงเรียน

ชั้นเรียนพิเศษ (Special Classes)

เป็นชั้นเรียนที่ประกอบด้วยเด็กปัญญาเลิศและครู 1 คน ทั้งโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษาจะมีชั้นเรียนพิเศษ ซึ่งชั้นเรียนนี้อาจจะไม่มีการจัดระดับชั้น เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการพัฒนาการเรียนรายวิชา

โปรแกรมที่จัดตามความสนใจพิเศษ (Special Interest Programs)

เป็นโปรแกรมที่เสริมการเรียนจากชั้นเรียนปกติ และจัดให้สำหรับนักเรียนได้มีโอกาส

ติดตามความสนใจที่แท้จริงโดยมีครูคอยช่วยเหลือ และขยายขอบเขตของความรู้เพิ่มเติมที่ไม่สามารถจัดให้ได้ในชั้นเรียนปกติ

โรงเรียนพิเศษ (Special Schools)

ปกติจะพบในเมืองขนาดใหญ่ เป็นโรงเรียนที่จัดเป็นพิเศษโดยรับนักเรียนที่ต้องผ่านการคัดเลือก โดยเน้นในเรื่องความคาดหวัง ความท้าทาย และผลสัมฤทธิ์

โปรแกรมภาคฤดูร้อน (Summer Programs)

เป็นทั้งโปรแกรมเสริมการเรียนรู้และเร่งการเรียนรู้ เป็นกิจกรรมในภาคฤดูร้อน ความแตกต่างระหว่างโปรแกรมปกติกับโปรแกรมภาคฤดูร้อนจะแตกต่างกันในเรื่องเวลาที่ใช้ (อาจจะจัดหลังจากเลิกเรียนในวันปกติหรือวันเสาร์)

ผู้รับคำปรึกษาของครู (Teacher Consultant)

เป็นครูใหญ่ที่จะเยี่ยมเยียนเด็กปัญญาเลิศ และจัดบริการเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ตลอดจนจัดหาผู้ที่จะมาช่วยครูในชั้นเรียน เพื่อที่จะช่วยพัฒนาเด็กปัญญาเลิศ ให้มีศักยภาพเต็มที่

การฝึกฝนตัวต่อตัว (Tutoring)

เป็นการช่วยสอนให้แก่เด็กปัญญาเลิศในลักษณะตัวต่อตัว หรือกลุ่มเล็กมาก วิธีการนี้จะใช้บ่อย ๆ ในการช่วยเหลือเด็กที่มีความสนใจและความต้องการต่างจากคนอื่น ในบางครั้งบทบาทอาจจะกลับกัน โดยให้เด็กปัญญาเลิศแสดงบทบาทเป็นผู้สอนเด็กอื่น ๆ

ห้องเรียนแบบไม่มีชั้น (Ungraded Classroom)

เป็นชั้นเรียนที่จัดสำหรับการเรียนรู้ที่เน้นความเสมอภาค โดยนักเรียนแต่ละคนจะย้ายเข้าไปเรียนร่วมกัน โดยแลกเปลี่ยนกิจกรรมของแต่ละวิชาซึ่งกันและกันกับนักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ และความต้องการเดียวกัน โดยไม่สนใจว่า นักเรียนจะอยู่ชั้นไหนและอายุเท่าไร

กล่าวโดยทั่วไปแล้ว ลักษณะโปรแกรมการศึกษาสำหรับปัญญาเลิศและเด็กสามารถพิเศษ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะต่าง ๆ ได้ดังนี้ (ดวงเดือน อ่อนน่วม. 2529)

การเสริมการเรียนรู้ (Enrichment)

หมายถึง การเพิ่มเติมวิชาเรียนตลอดจนเนื้อหาในแต่ละวิชาเข้าไปในหลักสูตร ซึ่งนักเรียนเรียนอยู่แล้วโดยปกติ เป็นการเสริมความรู้และประสบการณ์ ของนักเรียนให้กว้างขวางออกไป ทั้งเป็นการหลีกเลี่ยงภาวะที่ก่อให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย ในการที่นักเรียนต้องมาซ้ำซากจำเจในสิ่งที่ตนรู้ดีแล้ว การเรียนเสริมทำได้หลายวิธีเช่น การมอบหมายให้เด็กไปอ่านเพิ่มเติมพิเศษ การมอบหมายงานให้ทำหรือเปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมในชั้น การให้เด็กเรียนเพิ่มเติมมักทำกันในโรงเรียนทั่ว ๆ ไป แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์มาสนับสนุนถึงประสิทธิภาพที่ได้จากการสอนแบบนี้ เด็กจะได้รับการเสริมการเรียนรู้แต่ไม่ได้รับการเลื่อนไปเรียนในชั้นสูงขึ้น หรือเรียนจบหลักสูตรเร็วกว่าเด็กปกติ ลักษณะของการเสริมการเรียนรู้ ทำได้ 3 ลักษณะคือ

เสริมการเรียนรู้ในแนวลึก หมายถึง การให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ศึกษาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรอย่างลึกซึ้งและเข้มข้นกว่าปกติ ตัวอย่างเช่น เมื่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรียนเรื่องเศษส่วน เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษก็จะเรียนเรื่องเศษส่วนเช่นเดียวกัน แต่ลึกซึ้งและเข้มข้นกว่า เช่น ทำโจทย์ปัญหาที่ซับซ้อนและพลิกแพลง

เสริมการเรียนรู้ในแนวกว้าง หมายถึง การให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ศึกษาเนื้อหาวิชาในหลักสูตรในแนวกว้างด้วยการนำไปสัมพันธ์กับเรื่องอื่น ๆ เพื่อขยายวงของความรู้ในเรื่องนั้นให้กว้างขวางขึ้น ตัวอย่างเช่น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องเศษส่วน จะใช้วิชาเศษส่วนในแง่มุมต่าง ๆ เช่น ในงานศิลป์ ในงานก่อสร้าง หรือในการเก็บข้อมูลทางวิทยาศาสตร์

เสริมการเรียนรู้ในเรื่องที่ทันสมัย หมายถึง การให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ศึกษาเรื่องราวของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่เกิดขึ้นในขณะนั้นตามความสามารถ

และความสนใจของตนเอง เช่น การศึกษาประวัติศาสตร์ หรือดาราศาสตร์ เป็นต้น

การเร่งการเรียนรู้ (Acceleration)

เป็นการให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้เข้าเรียนในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งเร็วขึ้น หรือได้เรียนไปตามหลักสูตรได้เร็วตามความสามารถของตน จึงทำให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเรียนจบหลักสูตรหนึ่งเมื่ออายุยังน้อยกว่าหรือใช้เวลาน้อยกว่าปกติ

โปรแกรมการเร่งเรียนรู้ (Acceleration Program) หมายถึงโปรแกรมที่เปิดโอกาสให้เด็กสามารถพิเศษเข้าเรียนเร็วขึ้น หรือเรียนจบหลักสูตรหรือสำเร็จการศึกษาได้เร็วกว่าปกติวิธีการที่มีผู้ทำกัน ได้แก่ การเปิดโอกาสให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้เรียนในรายวิชาในแต่ละภาคเรียนได้มากขึ้นหรือเรียนในภาคฤดูร้อน นอกจากนี้ยังใช้วิธีสอบสมรรถภาพ (Proficiency Test) เมื่อสอบผ่านก็ถือว่าสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและจะมีการวางตัวล่วงหน้า (Advanced Placement) โดยที่เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้เรียนต่อในระดับมหาวิทยาลัย มีการเรียนวิชาในระดับอุดมศึกษา โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบด้านมาตรฐานของหลักสูตร โรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมในโครงการเป็นผู้ร่างหลักสูตรและดำเนินการเรียนการสอนให้ได้ตามมาตรฐาน เมื่อสิ้นปีการศึกษาจะมีการทดสอบ มหาวิทยาลัยที่ร่วมในโครงการจะรับเด็กที่ผ่านการทดสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย โดยกำหนดเกณฑ์การตัดสินผลการสอบเองตามความต้องการของมหาวิทยาลัย บางมหาวิทยาลัยอาจมีการเทียบโอนรายวิชาในระดับมัธยมศึกษา โดยวิธีดังกล่าวมานี้ก็จะทำให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ จบการศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้เร็วขึ้น หรือมีเวลาที่จะศึกษาหลักสูตรอุดมศึกษาได้มากขึ้น คุณค่าของการศึกษาแบบนี้คือการให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้รับประสบการณ์ทางการศึกษาที่ท้าทายความสามารถ

เอกสารเกี่ยวกับการบ่นระยะเวลาเรียน

ครูและนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน พยายามที่จะหารูปแบบที่ดีที่สุดสำหรับการส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ (Kulik and Kulik. 1984) และรูปแบบหนึ่งที่ใช้กันโดยทั่ว ๆ ไป คือ การบ่นระยะเวลาเรียน

ความหมาย

การบ่นระยะเวลาเรียน เป็นรูปแบบการส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศและนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษอย่างหนึ่งในหลาย ๆ รูปแบบที่ได้จัดทำขึ้นในหลาย ๆ ประเทศ ความหมายของการบ่นระยะเวลาเรียน มีทั้งการใช้อำนาจในการจัดหลักสูตรและระยะเวลา เช่นการให้เข้าเรียนเร็วขึ้นในระดับอนุบาล หรือการเข้าเรียนมหาวิทยาลัยเร็วกว่าปกติ การเรียนข้ามชั้นเรียน หรือการเรียนข้ามชั้นไปเรียนชั้นที่สูงกว่าในบางวิชา การจัดหลักสูตรที่ใช้อำนาจในส่วนหนึ่งของระยะเวลาการเรียน โดยมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอน ห้องค้นคว้าเพิ่มขึ้นให้กับนักเรียน เพื่อที่นักเรียนสามารถเรียนรู้บทเรียนได้ในเวลาที่น้อยลง (Maker and Schiever. 1989 : 311 - 328)

การบ่นระยะเวลาเรียน เป็นการตอบสนองความต้องการก้าวนำหน้าของนักเรียน ในอัตราที่ตัวนักเรียนเองมีความสามารถ และความต้องการที่จะเข้าเรียนในสาขาที่ตนต้องการก่อนนักเรียนอื่น (Tuttle and Baker. 1980 : 267 - 273)

การบ่นระยะเวลาเรียน เป็นกระบวนการทำงานให้ก้าวนำอย่างมีความยืดหยุ่น เป็นการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ และทางกายภาพที่เหมาะสม การบ่นระยะเวลาเรียนนี้ เหมาะสำหรับเด็กปัญญาเลิศที่แสวงหาโอกาสที่จะได้สัมผัสกับเด็กอื่น ๆ ที่มีอายุมากกว่าหรือกับผู้ใหญ่ และรูปแบบการเรียนแบบนี้จะต้องเป็นที่น่าสนใจว่า เป็นการเปิดโอกาสที่จะก้าวนำให้กับผู้ที่มีความสามารถ มากกว่าที่จะเป็นการส่ง

เสริมประสบการณ์ส่วนบุคคล (Renzulli and Stoddard, 1980 : 140 - 171)

รูปแบบของการย่นระยะเวลาเรียน

รูปแบบของการย่นระยะเวลาเรียน จำแนกตามรูปแบบการจัดโปรแกรมสำหรับเด็กปัญญาเลิศหรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษได้ดังต่อไปนี้

1. การรับนักเรียนเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาให้เร็วขึ้น (Early Admission to Elementary School) เป็นโปรแกรมที่จัดขึ้นเพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลในแง่ที่ว่าเด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษจะเรียนเร็วกว่าเด็กวัยเดียวกัน จึงสมควรให้เข้าเรียนในชั้นอนุบาลหรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ให้เร็วกว่าเด็กอื่น ๆ แทนที่จะรอจนกระทั่งอายุถึงตามที่กำหนดจึงจะให้เข้าเรียนได้ อย่างไรก็ตาม การย่นระยะเวลาเรียนแบบนี้จำกัดอยู่ที่วิธีคัดแยกนักเรียน เพื่อให้แน่ใจว่าผู้ที่ได้รับการคัดแยกเข้าเรียนมีความสามารถที่จะเรียนได้อย่างแท้จริง

2. การข้ามชั้นเรียน (Grade Skipping) เป็นโปรแกรมที่จัดให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้เลื่อนไปเรียนในชั้นที่สูงกว่า โดยยังไม่ต้องจบชั้นที่กำลังเรียนอยู่หรือเลื่อนข้ามชั้นบางชั้นโดยไม่ต้องเรียนเลย ตัวอย่างเช่น อาจข้ามจากชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้เลย โปรแกรมข้ามชั้นเรียนที่ประสบความสำเร็จมักทำกันระหว่าง 3 ปีแรกของระดับประถมศึกษาตอนต้น หรือในระหว่าง 3 ปีสุดท้ายของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย การย่นระยะเวลาเรียนแบบข้ามชั้นเป็นที่ยอมรับกันน้อยในปัจจุบันจะมีการจัดทำกันบ้างก็เฉพาะในกรณีพิเศษจริง ๆ โดยมีการวางแผนกันอย่างรอบคอบ เนื่องจากนักเรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนใหม่ซึ่งมีอายุมากกว่า และอาจประสบปัญหาด้านการขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชา

3. การรวมชั้น (Combined Grades) เป็นรูปแบบการศึกษาที่จัดให้เด็ก

ปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้เรียนเนื้อหาอย่างเดียวกับนักเรียนทั่วไป แต่เปิดโอกาสให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ใช้เวลาเรียนน้อยลง ทั้งนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชา อาจทำได้โดยนำเด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษที่มีระดับความสามารถเดียวกันมารวมกลุ่มกัน แล้วปรับหลักสูตรที่อยู่เหนือกว่าระดับสองหรือสามปี ให้ใช้เวลาเรียนน้อยกว่าปกติ ตัวอย่างเช่นรวมกลุ่มเด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษชั้นประถมปีที่ 2 แล้วปรับหลักสูตรชั้นประถมปีที่ 3 และประถมปีที่ 4 โดยผสมผสานเข้าด้วยกัน ให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษกลุ่มนี้เรียนภายในเวลา 1 ปี อย่างนี้แสดงว่า เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสามารถเรียนได้เร็วขึ้น 1 ปี คือเรียนชั้นประถมปีที่ 2, 3 และ 4 จบภายในเวลาเพียง 2 ปี การจัดการศึกษาแบบนี้ ได้สนองความสามารถของเด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ โดยไม่ต้องเปลี่ยนไปเรียนกับเพื่อนกลุ่มใหม่เหมือนกับการข้ามชั้น นิยมทำกันมากในระดับประถมศึกษา หรืออาจมีทำกันบ้างในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

4. การเรียนแบบไม่มีชั้นในระดับประถมศึกษา (Ungraded Primary or Intermediate Grade) เป็นการจัดการศึกษาที่จัดให้เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษได้ก้าวหน้าไปตามความสามารถ ทำให้สามารถจบชั้นประถมศึกษาตอนต้นหรือชั้นประถมศึกษาตอนปลายเร็วขึ้นกว่าปกติ โดยที่เด็กปัญญาเลิศหรือนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษเรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติ และในระหว่างที่เรียนอยู่นั้นได้รับการสนับสนุนส่งเสริมให้ก้าวหน้าไปตามความสามารถจนจบหลักสูตรประถมศึกษาศึกษาเร็วกว่านักเรียนปกติ

5. การยกเลิกการเรียนในตารางเรียนปกติบางวิชาหรือบางช่วง

การย่นระยะเวลาเรียนในต่างประเทศ

การย่นระยะเวลาเรียนในประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน), R.O.C.

วู เทียน (Wu-Tien. 1992 : 1) ได้รายงานในการประชุมในเรื่อง

"ความเป็นปัญญาเลิศ:การสร้างเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษเฉพาะทางของทวีปเอเชีย ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2535"(The Second Asian Conference on Giftedness: Growing up Gifted and Talented, 1992) ว่า

การย่นระยะเวลาเรียนในระบบการศึกษาของประเทศไต้หวันนั้น ได้จัดทำอย่างเป็นทางการในปี 2536 โดยจัดทำในระดับประถมศึกษา มีการคัดเลือกและวัดประเมินผลอย่างเป็นทางการ เด็กปัญญาเลิศระดับสูงสามารถที่จะเข้าเรียนได้เร็วกว่าปกติ สามารถเรียนข้ามชั้น มีชั้นเรียนที่ยืดหยุ่น และจบการศึกษาได้เร็วกว่าปกติ

ในประเทศไต้หวันปัจจุบันนี้ เด็กปัญญาเลิศที่มีความสามารถสูงในโรงเรียนระดับประถม มัธยมต้น มัธยมปลาย และในมหาวิทยาลัย สามารถที่จะจบการศึกษาโดยใช้ระยะเวลาการศึกษาที่สั้นกว่าการศึกษาปกติโดยใช้วิธีย่นระยะเวลาเรียน อย่างไรก็ตามก็พบว่า เด็กที่มีความสามารถมากจริง ๆ สามารถประหยัดเวลาในการเรียนได้น้อยกว่าการศึกษาปกติถึง 4 ปีในการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนจบระดับปริญญาตรี นั่นคือการศึกษาในระดับปริญญาตรีด้วยอายุเพียง 18 ปี พู-อิง ยาง (Po-Ying Yang) เป็นตัวอย่างที่ดีคนหนึ่งเพราะเขาสามารถจบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติไต้หวัน (Nation Taiwan University) ด้วยอายุเพียง 18 ปี และเมื่ออายุ 22 ปี เขาได้รับดุษฎีบัณฑิต (Ph.D.) ทางคณิตศาสตร์จากสถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซต ประเทศสหรัฐอเมริกา (Massachusetts Institute of Technology, U.S.A.)

อย่างไรก็ตามกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษในปี 2527 ได้กำหนดความยืดหยุ่นในการย่นระยะเวลาเรียนไว้อย่างมาก นั่นคือการไม่มีขีดจำกัดไว้เพียง 1 ปีในการศึกษาแต่ละระดับ ด้วยเหตุนี้เองเด็กปัญญาเลิศจึงได้รับประโยชน์อย่างมากในโปรแกรมย่นระยะเวลาเรียน

การย่นระยะเวลาเรียนในประเทศญี่ปุ่น

ฮิราโน ไตโตมิ (Hirano Totomi. 2536 : 1) จากมหาวิทยาลัยโซเทีย

(Sophia University) เมืองโตเกียวประเทศญี่ปุ่น ได้รายงานในการประชุมทางวิชาการทางการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ (Seminar on Gifted and Talented Education in Asian and Pacific Countries) ไว้ดังนี้

ในปีพุทธศักราช 2534 กระทรวงการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมของประเทศญี่ปุ่น ได้จัดตั้ง "คณะกรรมการร่วมเพื่อค้นหาและวิจัยข้อบกพร่องของขั้นตอนในการศึกษา (The Council for Cooperators of Investigation and Research on Taking Exceptional Steps in Education) ซึ่งเป็นคณะกรรมการแรกสำหรับการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ ที่ได้เว้นว่างหายไปถึง 46 ปี หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 คณะกรรมการนี้ได้ประชุมพิจารณากระบวนการให้การศึกษาในระหว่างเดือนกรกฎาคม 2535 ถึงเดือน เมษายน 2536 โดยมีข้อสรุปดังต่อไปนี้

ความคิดเห็นจากกลุ่มทางการศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่คณะกรรมการร่วมเพื่อค้นหาและวิจัยข้อบกพร่องของขั้นตอนในการศึกษา ตั้งเจตนาไว้ให้เป็นกลุ่มแรกที่มีความเป็นไปได้คือกลุ่มของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่จะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในสาขาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ เช่น สาขาฟิสิกส์ โดยมีความคิดเห็นจากกลุ่มทางการศึกษาของญี่ปุ่นหลายกลุ่ม อาทิเช่น สภากรรมการการศึกษาของมหานครชอกไกโด สมาคมอธิการของโรงเรียนมัธยมปลายของรัฐ สหพันธ์โรงเรียนเอกชนมัธยมต้นและมัธยมปลายของประเทศญี่ปุ่น สมาคมมหาวิทยาลัยแห่งชาติ และสหพันธ์มหาวิทยาลัยเอกชน ต่างได้มีความคิดเห็นต่อการให้การศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

สภากรรมการการศึกษาแห่งชาติชอกไกโด ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการเปิดโอกาสให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้มีโอกาสเข้ามาศึกษาในสาขาวิชาเช่น คณิตศาสตร์ หรือ ฟิสิกส์ ในระดับมหาวิทยาลัยว่า เป็นการให้กำไรแก่นักเรียนในการที่จะมีโอกาสพัฒนาความสามารถ และประสิทธิภาพในการที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญได้ตั้งแต่อายุยังน้อย จากภาพพจน์สถานะ

ทางการศึกษาสำหรับความแตกต่างตามความสามารถของแต่ละคน ซึ่งเป็นการที่จะให้โอกาสสำหรับการเรียนระดับสูงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง ที่ซึ่งความแตกต่างทางความสามารถปรากฏให้เห็นเด่นชัดในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้เป็นการเข้าใจได้ดีขึ้น จึงได้สรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ให้การอบรมพิเศษในช่วงที่มีระยะเวลาการหยุดเรียนยาวนาน เช่น ภาคฤดูร้อน
2. ให้นักเรียนมัธยมปลายปีสุดท้าย (Grade 12) มาเรียนในมหาวิทยาลัยได้ในระยะเวลา 1 ปี
3. ยอมรับนักเรียนมัธยมปลาย เข้าฟังการบรรยายในวันเสาร์สำหรับนักเรียนที่มีวันหยุด 2 วันต่อสัปดาห์
4. ให้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยเพื่อเปิดรายวิชาในระดับมหาวิทยาลัยในโรงเรียนมัธยมในช่วงวันหยุดระยะยาว เช่นหยุดภาคฤดูร้อน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่มีความสามารถพิเศษทางด้านคณิตศาสตร์ สามารถเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยโดยการเรียนข้ามชั้น มีแนวทางในการดำเนินการ 2 แนวทางคือ

1. เป็นการกระทำที่มีคุณค่า ที่จะยกเว้นขั้นตอนในการศึกษา สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถสูง
2. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่กำหนดให้มีการเรียนเป็นระยะเวลา 3 ปีนั้นจำเป็นต้องมีการปรับปรุง และไม่เฉพาะความสามารถทางการเรียนรู้เท่านั้น แต่ในแง่อื่น ๆ ด้วย เช่น การศึกษาทางศิลปกรรม ก็มีความสำคัญเช่นกัน จากการศึกษาที่ต้องมีการสร้างคุณลักษณะที่กล่าวมาแล้ว จึงเป็นการตัดสินใจที่ค่อนข้างยาก ในการที่จะผ่อนคลายการกำหนดอายุในการที่จะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

ในส่วนของการที่มหาวิทยาลัยจะยอมรับนักเรียนมัธยมปลายได้นั้น มีแนวทาง 3 แนว

ทางคือ

1. ต้องมีการรับรองจากอธิการโรงเรียนในระดับมัธยม และผ่านการทดสอบในระดับเดียวกันกับคณิตศาสตร์โอลิมปิก

2. มีการสังเคราะห์ ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับผลของคะแนนการสอบการเขียน และการอ่านคะแนนรายงาน คะแนนระดับเซวาร์ปัญญา และอื่น ๆ

3. กำหนดจำนวนแน่นอนของมหาวิทยาลัยในแต่ละเมือง หรือ แบ่งทั้งประเทศเป็น 6 เขต โดยให้มีจำนวนมหาวิทยาลัย 1-2 มหาวิทยาลัยที่จะอยู่ในโครงการในแต่ละเขต

สมาคมอธิการของโรงเรียนมัธยมปลายของรัฐ ให้ความเห็นในส่วนของการเปลี่ยนแปลงทั้งหมดในระบบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเรื่องของการผ่อนคลายการกำหนดอายุในการสมัครเข้าเรียนในระดับมหาวิทยาลัยนั้น เป็นเรื่องที่ยากยิ่งในการที่จะตัดสินใจ

สหพันธ์โรงเรียนเอกชนมัธยมต้นและมัธยมปลายของประเทศญี่ปุ่น ได้ให้ความเห็นด้วยในหลักการ ที่จะเข้าร่วมกับการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยด้วยอายุที่อยู่ในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งก็ เป็นงานที่สำคัญอีกงานหนึ่งของคณะกรรมการร่วมเพื่อค้นหาและวิจัยข้อบกพร่องของขั้นตอนในการศึกษา

มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆ ได้ให้ความคิดเห็นว่า

1. ไม่เห็นด้วยกับการที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการที่จะเข้าฟังการบรรยายในชั้นเรียนปกติในระดับมหาวิทยาลัย เพราะว่าชั้นเรียนของมหาวิทยาลัยจะได้รับการรบกวน

2. ไม่เห็นด้วยที่จะยกเว้นให้เฉพาะสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น คณิตศาสตร์ หรือ ฟิสิกส์ มันเป็นการสมควรมากกว่าที่จะปรับปรุงในสาขาวิชาอื่น ๆ ให้ดี

3. ส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ได้เข้าร่วมในรายวิชาที่เปิดกว้างของมหาวิทยาลัย หรือสถาบันเอกชนอื่น ๆ เช่น การแข่งขันโอลิมปิกคณิตศาสตร์ ซึ่งมีจุดประสงค์ในการค้นหาความเป็นอัจฉริยภาพในเด็ก มหาวิทยาลัยยินดีสนับสนุนและพร้อมที่จะ

ให้ความช่วยเหลือ

ความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้กล่าวไว้ในเรื่องของการที่นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่จะมีการยกเว้นชั้นตอนในรายวิชาบางวิชาเช่น คณิตศาสตร์ หรือ ฟิสิกส์ ได้ถูกรวบรวมจากองค์กรทางการศึกษาที่แตกต่างกัน การผาดพิงของความคิดเห็นเหล่านี้ ได้ถูกนำไปพิจารณาเพื่อที่จะใช้จากนี้ต่อไป

การเปิดรายวิชาที่เปิดกว้างของมหาวิทยาลัยเพื่อให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คณะกรรมการร่วมเพื่อค้นหาและวิจัยข้อบกพร่องของขั้นตอนในการศึกษา ได้ทำการวิจัยในประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปและทวีปเอเชีย ที่มีการเข้าเรียนในโรงเรียนโดยไม่จำกัดอายุ หรือมีการเรียนข้ามชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดรายวิชาที่เปิดกว้างของมหาวิทยาลัย

สืบเนื่องจากการสำรวจโดยกระทรวงการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม ที่เปิดรายวิชาที่เปิดกว้างของมหาวิทยาลัยประจำรัฐ จากเดือนเมษายน พ.ศ. 2535 ถึงเดือนเมษายน พ.ศ. 2536 ปรากฏว่า

1. มหาวิทยาลัยแห่งชาตินาโกย่า ได้เปิดวิชา "โครงสร้างของคณิตศาสตร์ร่วมสมัย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" เป็นรายวิชาที่เปิดกว้างวิชาของมหาวิทยาลัย มีนักเรียนเข้าร่วม 100 คน

2. มหาวิทยาลัยแห่งชาติกิฟุ ได้เปิดวิชา "การปฏิบัติการทางเคมี สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" มีนักเรียนเข้าร่วมโครงการ 40 คน

3. มหาวิทยาลัยแห่งชาติเกียวโต ได้เปิดวิชา "คณิตศาสตร์ร่วมสมัยเบื้องต้น สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา" โดยเปิดให้กับครูเรียนแทนที่จะเป็นนักเรียนเรียน และจนกระทั่งเดือนกันยายน พ.ศ.2535 นักเรียนมัธยมก็ได้รับอนุญาตให้เข้าเรียนในทุก ๆ วันเสาร์ต่อ ๆ มา

ส่วนในอีกด้านหนึ่ง ทั้งโรงเรียนมัธยมของรัฐ โอทิมเออิ และ เท็นโนจิ ในโอซากา ได้

มีการจัดตั้งรายวิชาใหม่ทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ ตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2536 รายวิชานี้จะมีผู้สอนเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย และเนื้อหาของรายวิชานี้ก็อยู่ในระดับมหาวิทยาลัยเช่นกัน

การพัฒนาการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศในระดับมหาวิทยาลัย

ขณะที่การเปลี่ยนแปลงบางอย่างได้เกิดขึ้นในระดับมัธยมศึกษา 2 ปีที่ผ่านมาเมื่อการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศได้ถูกผลักดันให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับสูง ซึ่งมีการเริ่มต้นโดยการเปลี่ยนรูปแบบของ "มาตรฐานการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย (2532)" (Standards for Setting Up Graduate School (1989) ของกระทรวงการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม โดยมีจุดประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

1. นักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนดีเลิศได้รับอนุญาตให้สมัครเข้าเรียนในบัณฑิตวิทยาลัย โดยใช้เวลาเรียนในมหาวิทยาลัยเพียง 3 ปี (ปกติ 4 ปี)
2. นักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนดีเลิศในระดับปริญญาโทสามารถใช้เวลาศึกษาเพียง 1 ปี (ปกติ 2 ปี)
3. นักศึกษามหาวิทยาลัยที่เรียนดีเลิศในระดับปริญญาเอกสามารถใช้เวลาศึกษาเพียง 2 ปี (ปกติ 3 ปี)

นั่นหมายความว่าระบบ "การเรียนข้ามชั้น" สามารถนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน และได้มีบัณฑิตวิทยาลัยทางด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์หลายแห่ง ได้นำมาปรับปรุงเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งเป็นที่แน่นอนว่า จำนวนของมหาวิทยาลัยที่นำการยกเว้นเกี่ยวกับขั้นตอนทางการศึกษาไปใช้ จะมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างแน่นอน

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการย่นระยะเวลาเรียน

นักวิจัยได้ทำการศึกษาในเรื่องของการย่นระยะเวลาเรียนในหลายรูปแบบ และในหลาย ๆ ระดับชั้นการเรียน และมักจะรายงานว่า ความสามารถทางวิชาการ และการปรับตัวทางด้านสังคมจะเท่ากัน หรือดีกว่าการไม่ย่นระยะเวลาเรียนและยังได้รายงานเพิ่มเติมอีกว่า

1. เพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
2. ขจัดปัญหาการไม่ใช้ปัญญา
3. สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญได้อย่างรวดเร็ว
4. ลดค่าใช้จ่ายทางการศึกษา (Van Tassel Baska. 1986 : 179 - 196)

มีงานวิจัยจำนวนมากทางด้านการศึกษาดังถึงประสิทธิภาพของการย่นระยะเวลาเรียนเพื่อความก้าวหน้าของการศึกษา ซึ่งมีการทำการศึกษาเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์เป็นอันดับแรก ผลการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่า การย่นระยะเวลาเรียนในวิชาคณิตศาสตร์นั้น มีความสมควรและมีประสิทธิภาพสำหรับการให้การศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ (Lewis. 1984 : 443 - 462)

เบนโบว์ และ ไมเนอร์ (Benbow and Minor. 1986 : 425 - 436) ได้ติดตามผลการศึกษาของนักเรียนระดับ 7 และระดับ 8 (ชั้นมัธยม 1 และมัธยม 2) จำนวน 1996 คน ผู้ซึ่งเข้าร่วมในโครงการย่นระยะเวลาเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้พื้นฐานการวัดจากคะแนนของคะแนนจากแบบทดสอบทัศนคติทางวิชาการ (Scholastic Aptitude Tests, SATs) ผู้วิจัยพบว่า คะแนนทางคณิตศาสตร์ (SAT-M) ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสัมพันธ์อย่างสูงกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของทั้งเพศชายและเพศหญิง

จากการศึกษาของ คูลิก และ คูลิก (Kulik and Kulik. 1984 : 409 - 425) แสดงให้เห็นว่า การย่นระยะเวลาเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษซึ่งผ่านการย่นระยะเวลาเรียนมีคุณสมบัติทางวิชาการสูงกว่านักเรียนที่อายุเท่ากัน ที่เรียนอยู่ในชั้นเรียนปกติ ทั้งในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา

ฟอกส์ (Fox. 1974) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการย่นระยะเวลาเรียนในชั้นปฐมวัย โดยให้นักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนก่อนกำหนดเวลา 1 ปี พบว่าจะมีความเหมาะสมสำหรับเด็กหญิงมากกว่าเด็กชาย ทั้งนี้เป็นเพราะวุฒิภาวะทั่ว ๆ ไปของเด็กหญิงในช่วงแรก ๆ ของวัยจะมีมากกว่าเด็กชายแต่หลังจากนั้น เด็กหญิงจะมีความกระตือรือร้นน้อยกว่าเด็กชาย ในการที่จะต้องแยกกลุ่มจากเพื่อน ๆ เพื่อข้ามไปเรียนในชั้นที่สูงกว่า

เลวิส (Lewis. 1984 : 443 - 462) ได้เสนอผลการศึกษาในกรณีของเด็กปฐมวัยทั้งเพศชาย และเพศหญิง (อายุเฉลี่ย 5 ปี 9 เดือน โดยใช้แบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาของ Standform Binet มีคะแนนที่ระดับ I.Q. 159 และ 158+ ตามลำดับ และเป็นผู้ซึ่งเข้าศึกษาในโครงการฤดูร้อนของมหาวิทยาลัย) ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาวิจัยว่า การย่นระยะเวลาเรียน ไม่เพียงพอที่จะทำให้ทราบถึงความต้องการของนักเรียน ควรจะต้องมีการคัดแยกตารางเรียนที่ยืดหยุ่น การให้คำปรึกษา เพิ่มเข้าไปในโครงการดังกล่าว เพื่อให้โครงการสำเร็จผลในการที่จะพัฒนาความเป็นปัญญาเลิศให้กว้างขวางออกไป

คลัสไมเออร์ และ ริปเปิ้ล (Klausmeier and Ripple. 1962 : 93 - 100) ได้ศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อการย่นระยะเวลาเรียนกับนักเรียนที่มีความสามารถสูงกว่าปกติจำนวน 52 คน โดยให้ 26 คนเลื่อนไปเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้เลย โดยผ่านการเรียนภาคฤดูร้อนเพียง 5 สัปดาห์ โดยไม่ต้องเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มควบคุมเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามปกติ หลังจากเปิดภาคเรียนแล้ว 7 สัปดาห์ ได้จัดให้มีการรวบรวมข้อมูลจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการคะแนนทัศนคติที่มีต่อโรงเรียนและการเรียน คะแนนการแก้ปัญหา คะแนนคุณค่าทางจริยธรรม คะแนนทักษะทางการเรียน ทักษะทางร่างกาย ลักษณะของเชาว์ปัญญาและประสิทธิภาพ ความทันสมัยต่อสังคม และความคิดสร้างสรรค์ ผลที่ได้คือนักเรียนที่ย่นระยะเวลาเรียนมีคะแนนเท่ากับหรือดีกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีการค้นพบความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำ ของคะแนนความทันสมัยต่อสังคมในเด็กนักเรียนชาย ในการสรุปผลของ Klausmeier และ

Ripple ได้เสนอแนะว่า การย่นระยะเวลาเรียนเป็นเรื่องที่สมควรและเหมาะสมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ และในปี ค.ศ. 1963 ได้มีการติดตามผล Klausmeier พบว่าผลกระทบดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ไม่ปรากฏในตอนปลายของการเรียนในชั้นประถมปีที่ 5 และนักเรียนที่ย่นระยะเวลาเรียน จะมีระดับในทุก ๆ ด้านเดียวกันหรือสูงกว่าเล็กน้อย เมื่อเทียบกับนักเรียนที่ปกติหรือเหนือกว่าปกติที่มีอายุต่ำกว่า การเตรียมพร้อมและการสนับสนุนช่วยเหลือต้องมีย่างพอเพียง เพื่อหลีกเลี่ยงการพัฒนาการถดถอยหลัง จากการเลื่อนชั้นเรียน อีกทางหนึ่งสำหรับการป้องกันปัญหาการเบี่ยงเบนจากคุณลักษณะของโรงเรียน คือ การปรับปรุงการคัดเลือกและส่งเสริมการเข้าโรงเรียนแต่เนิ่น ๆ (Waddington. 1977)

จาโนส และ โรบินสัน (Janos and Robinson. 1985 : 175 - 179) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางวิชาการ และความถนัดของนักศึกษาที่ย่นระยะเวลาเรียนในด้านเนื้อหาทางวิชาการ จำนวน 24 คน (อายุเฉลี่ยเมื่อแรกเริ่มเข้ามหาวิทยาลัยคือ 13.96 ปี) กับนักศึกษาระดับวิทยาลัยจำนวน 2 กลุ่ม (อายุเฉลี่ย 18.27 ปี) กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วยนักศึกษาปกติ จำนวน 24 คน โดยเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ย่นระยะเวลาเรียนในด้านคะแนนทางวิชาการ และกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วยนักศึกษาระดับวิทยาลัย ที่ได้รับทุนของประเทศจำนวน 24 คน กลุ่มนี้ถูกเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างในเรื่องความสัมพันธ์ของคะแนนแบบทดสอบด้านความคิดรวบยอดที่ชาญฉลาด (Concept Mastery Test), เครื่องมือวัดความสามารถทางวิชาการ (Academic Performance Indices), และเครื่องมือวัดความรู้ในความพอใจของประสบการณ์ในมหาวิทยาลัย (Perception of and Satisfaction with University Experience) ผลชี้ให้เห็นว่า กลุ่มนักศึกษาที่ย่นระยะเวลาเรียน มีผลสัมฤทธิ์ของ คะแนนรวมเฉลี่ยเทียบเคียงคู่กับกลุ่มนักศึกษาในระดับวิทยาลัยที่ได้รับทุน และสูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับกลุ่มนักศึกษาในระดับวิทยาลัยอื่น ๆ ในด้านคะแนนทางความถนัด กลุ่มนักศึกษาที่ย่นระยะเวลาเรียนได้แสดงให้เห็นความสำคัญทางวิชาการสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ที่ทำได้ และมีความพึงพอใจต่อ

สภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอื่น ๆ นั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยด้วยอายุที่น้อยกว่า 15 ปี สามารถที่จะปรับตัวเองทั้งทางด้านวิชาการและความพึงพอใจด้วยการใช้สติปัญญา

เฟลธูเซน (Feldhusen. 1985 : 249 - 252) ได้ทำการศึกษาโดยการสำรวจครอบครัว 385 ครอบครัวของเด็กปัญญาเลิศที่มีเด็กปัญญาเลิศในความปกครองมากกว่า 1 คน (ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดยใช้แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการรับรู้ในความต้องการที่จะมาโรงเรียนของเด็กปัญญาเลิศ และเขาทั้งหลายรู้สึกถึงความพึงพอใจในการที่จะมีชั้นเรียนพิเศษมากเท่าไร และได้พบตัวบ่งชี้ที่ว่าผู้ปกครองไม่ยอมรับในสภาพปัจจุบันของระบบโรงเรียนของเด็กเหล่านั้น ในการที่จะรองรับกับความต้องการของความสามารถอันสูงของเด็ก แต่ยอมรับที่จะเข้าร่วมในโครงการช่วงสั้น ๆ ของโรงเรียน ที่เป็นการท้าทายต่อความสามารถทางวิชาการ การย่นระยะเวลาเรียน โอกาส และการเสริมการเรียนรู้ มีการเสนอความคิดเห็นอย่างมีเนื้อหาในหมู่ผู้ปกครอง ถึงข้อดีของโรงเรียนสำหรับเด็กปัญญาเลิศที่เปิดสอนเต็มเวลา และมีการพิจารณาถึงเหตุผลในการที่จะจัดการศึกษาเฉพาะสำหรับเด็กปัญญาเลิศ

เคอเชนบัม (Kirschenbaum. 1984 : 95 - 47) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการให้การศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศด้วยวิธีย่นระยะเวลาเรียนกับวิธีเสริมการเรียนรู้ โดยเน้นตรงคำถามที่ว่า วิธีการใดจะสัมพันธ์กับเด็กปัญญาเลิศแบบใด และจะให้การศึกษากับเด็กปัญญาเลิศเหล่านั้นอย่างไร และพบว่า การย่นระยะเวลาเรียนนั้น เหมาะสมในด้านของการพัฒนาความสามารถทางความรู้เฉพาะทาง ขณะที่การเสริมการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยนักเรียนที่มีคุณสมบัติส่วนตัว ในการที่จะแสดงออกถึงความสามารถทางด้านการประดิษฐ์ และงานสร้างสรรค์ของเขาเหล่านั้น และยังพบว่า มีข้อขัดแย้งในการคัดเลือกแบบประตูหมุน (Revoling Door Identification) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างโดย เรนซูลี (Renzulli. 1981) ที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือ ที่จะอธิบายถึงความแตกต่างในการหาทางออก ระหว่างการเสนอการใช้รูปแบบ

โปรแกรมเสริมการเรียนรู้ และโปรแกรมการย่นระยะเวลาเรียน

จูเลียน (Julian. 1976 : 65 – 75) ได้ศึกษาพบว่า การย่นระยะเวลาเรียนมีความเหมาะสมที่จะใช้กับนักเรียนที่สติปัญญาหลักแหลมในขอบเขตของวิชาคณิตศาสตร์ มากกว่าการเสริมการเรียนรู้

เออแบน (Urban. 1993 : 33 – 35) ได้ศึกษาปัญหาของการย่นระยะเวลาเรียนในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีการจัดหลักสูตรที่สามารถทำให้นักเรียนได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้เร็วกว่าเรียนปกติ 2 ปี ผลพบว่า นักเรียนเหล่านั้นมีความสามารถทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา สูงกว่าเด็กนักเรียนที่อยู่ในอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน แต่มีปัญหาบ้างเล็กน้อยในด้านของการปรับตัวในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย แต่ในทางตรงข้าม การที่ได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่เร็วกว่าปกติ ทำให้เขาเหล่านั้นสามารถหลุดพ้นจากความขี้เกียจ และภาวะหน้าเบื่อหน่าย การขาดแรงจูงใจและความสนใจ อีกทั้งชีวิตในโรงเรียนมัธยมที่แสนเบื่อ

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
(สพพ.) (The Special Project for Outstanding Students towards High School
Certificate as Accredited by The Ministry of Education)

จากแผนพัฒนาการศึกษา การศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2539 ในนโยบายข้อที่ 1 เกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมผู้ที่มีความสามารถพิเศษ โดยมีมาตรการให้หน่วยงานทางการศึกษาหรือสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทำการศึกษารูปแบบและวิธีการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ตามหลักวิชาการที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษานำผลมาใช้ในการจัดการศึกษาเฉพาะด้านให้มากขึ้น

เพื่อเป็นการสนองนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ระยะที่ 7 ดังกล่าว กรมสามัญศึกษาและกรมวิชาการได้จัดทำโครงการสำหรับเด็กปัญญาเลิศและเด็กที่มีความสามารถพิเศษขึ้นชื่อว่า โครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ได้ริเริ่มโครงการขึ้นในปีการศึกษา 2534 ในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อม เป็นโครงการที่จัดขึ้นสำหรับเด็กนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านการเรียน มีความขยันหมั่นเพียร มีระเบียบวินัย มีความประพฤติดี นักเรียนเหล่านี้มีความสามารถในการเรียนรู้และทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้รวดเร็วและดีกว่าเด็กทั่ว ๆ ไปสมควรที่จะได้รับการส่งเสริมและพัฒนาให้ได้เรียนตามความต้องการ ความสามารถและความสนใจของนักเรียนให้ถึงขีดสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และเพื่อให้โอกาสแก่นักเรียนที่มีความถนัดและความสามารถเป็นพิเศษเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายได้ในระยะเวลาประมาณ 2 ปีการศึกษา และจะมีสิทธิเหมือนกับนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายที่ใช้เวลาเรียน 3 ปีทุกประการ โดยมีการจัดให้มีกิจกรรมการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน และการจัดการเรียนการสอนที่

เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางมากกว่าการเรียนการสอนโดยปกติทั่วไป (คณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. 2535 : 21)

การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในโครงการนี้มีจุดหมาย หลักการและโครงสร้างเป็นไปตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้กันในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั่ว ๆ ไป ซึ่งเปิดโอกาสให้โรงเรียนสามารถบริหารหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และเหมาะสมกับนักเรียน มีการเรียนการสอนครบถ้วนตามหลักสูตร มีเกณฑ์การจบหลักสูตรครบถ้วน มีการส่งเสริมให้ได้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถ และได้ผลอย่างสมบูรณ์ตามจุดหมายของหลักสูตร เป็นการแก้ไขและลดปัญหาการบริหารงานการจัดการเรียนการสอน ของโรงเรียนที่มีปัญหาที่เกิดจากนักเรียนที่เรียนดีในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายลาออกจากโรงเรียน เพราะสอบเทียบความรู้ในระดับเดียวกันกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของกรมการศึกษานอกโรงเรียน ทำให้จำนวนนักเรียนที่เรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ลดน้อยลง ไม่เป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้ ก่อให้เกิดการสูญเปล่าในด้านงบประมาณการศึกษา

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นโครงการที่พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ ให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษสามารถเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญได้ภายในเวลาเพียง 2 ปี อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกับการเรียนในระยะเวลา 3 ปี เป็นโครงการที่ช่วยลดงบประมาณด้านการศึกษา เพราะนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ใช้เวลาเรียนในโรงเรียนน้อยลง 1 ปี ทำให้รัฐจ่ายเงินลงทุนด้านการศึกษานักเรียนเหล่านี้น้อยลงนอกจากนี้ยังเป็นการช่วยส่งเสริมนักเรียนเหล่านี้นี้เข้าการศึกษาขั้นต่อไป หรือเข้าสู่อาชีพได้เร็วขึ้นอีก 1 ปี อันเป็นการเพิ่มพูนรายได้ของรัฐจากการจัดเก็บภาษีได้เร็วขึ้น เป็นผลทำให้รายได้ประชาชาติสูงกว่าปกติเร็วขึ้น 1 ปี เพราะมีผู้มีรายได้มีจำนวนเพิ่มขึ้น

รายละเอียดของโครงการ

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จุดประสงค์ของโครงการ

โครงการดังกล่าวมีจุดประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533)
2. เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความพร้อมในด้านบุคลากร สื่อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ อาคารสถานที่ ได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนรู้ สามารถเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายใน 2 ปีการศึกษา
3. เพื่อส่งเสริมและให้โอกาสแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนรู้ มีความขยันหมั่นเพียร และความประพฤติดี ให้สามารถเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายได้ในระยะเวลา 2 ปีการศึกษา จากที่หลักสูตรกำหนดไว้โดยประมาณ 3 ปีการศึกษา

การสมัครเข้าโครงการ

โรงเรียนที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร อาคาร สถานที่ สื่อและอุปกรณ์ และนักเรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ปรากฏในประกาศกรมสามัญศึกษา แจ้งความจำนงค์เข้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ไปยังกรมสามัญศึกษา โดยผ่านหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ภายในเดือนมีนาคมทุกปี

คณะกรรมการตามคำสั่งกรมสามัญศึกษาจะดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการ แล้วกรมสามัญศึกษาแจ้งรายชื่อโรงเรียนไปยังผู้เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้ ก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1

1. โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือก
2. สำนักงานศึกษาธิการเขต ทุกเขตการศึกษา

3. สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด

4. กลุ่มโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา

หมายเหตุ สำหรับโรงเรียนที่ได้รับแจ้งจากกรมสามัญศึกษาให้เข้าโครงการ ถ้าประสงค์จะลาออกจากโครงการ ๖ ต้องทำหนังสือแจ้งความประสงค์ที่จะลาออกจากโครงการให้กรมสามัญศึกษาทราบ

คุณสมบัติของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

โรงเรียนที่เข้าโครงการได้นั้นจะต้องเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีความพร้อมด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. มีนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษตามคุณสมบัติของนักเรียนที่จะกล่าว

ในข้อ 4.1.4

2. มีอาจารย์ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ที่สามารถสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

3. มีห้องเรียน สื่อ และอุปกรณ์ครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. สถาบันการศึกษาตลอดจนหน่วยราชการในท้องถิ่น เช่น กลุ่มโรงเรียนสามัญศึกษาจังหวัด และหน่วยศึกษานิเทศก์ ให้การสนับสนุน

คุณสมบัติของนักเรียน

นักเรียนที่สมัครเข้าโครงการต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. ได้ระดับผลการเรียนเฉลี่ย 3 ปี ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป ในกรณีที่ระดับคะแนนตามเกณฑ์ในข้อนี้ แต่ได้ระดับผลการเรียนไม่ต่ำกว่า 2.50 ให้อยู่ในดุลพินิจของหัวหน้าสถานศึกษา

2. ได้ผลการเรียนวิชาแกนของแต่ละโครงสร้างในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป เช่น

ก. โครงสร้างที่เน้นนักวิทยาศาสตร์ ต้องได้วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ข. โครงสร้างที่เน้นนักทางภาษาต้องได้วิชาภาษาไทยบังคับและวิชาภาษาอังกฤษหลัก ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

ค. โครงสร้างที่เน้นคณิตศาสตร์และภาษา จะต้องได้วิชาภาษาอังกฤษหลักและคณิตศาสตร์ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป

3. เป็นผู้ที่มีความประสงค์จะเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา และผู้ปกครองเห็นชอบ

4. เป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร และมีความประพฤติดี

การเตรียมการของโรงเรียนที่เข้าโครงการ

โรงเรียนที่ได้รับแจ้งจากกรมสามัญ ให้เข้าโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ดำเนินการดังนี้

การเตรียมการของผู้บริหารโรงเรียน

1. ศึกษาคู่มือแนวการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเวลา 2 ปี
2. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอาจประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา หัวหน้างานแนะแนว หัวหน้างานทะเบียนวัดผล เป็นต้น
3. จัดทำคู่มือสำหรับนักเรียนในโครงการ และจัดเตรียมเอกสารประชาสัมพันธ์โครงการ
4. วางโครงสร้างการจัดแผนการเรียนให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียนและ

นักเรียน

5. ประชุมครู-อาจารย์ทุกคนให้เข้าใจโครงการ
6. จัดเตรียมบุคลากรที่จะรับผิดชอบการเรียนการสอนของนักเรียนในโครงการ

การ

7. พัฒนาการเรียนการสอน จัดให้มีการบูรณาการ เพื่อให้ให้นักเรียนเรียนจบหลักสูตรภายใน 2 ปี

หลักสูตรภายใน 2 ปี

8. พัฒนาห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพิเศษอื่น ๆ ให้เอื้อต่อการศึกษาค้นคว้าของนักเรียน

คว่ำของนักเรียน

9. ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น หน่วยงานนิเทศก์ สำนักงานศึกษาจังหวัด หน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่น

ศึกษาจังหวัด หน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่น

การเตรียมการของครูผู้สอน

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับโครงการ ได้แก่
 - ก. ประกาศกรมสามัญศึกษา เรื่อง โครงการส่งเสริมและพัฒนา

นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

- ข. โครงการส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
- ค. คู่มือแนวการจัดการเรียนการสอนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

โครงการ สพพ.

- ง. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน
- จ. เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ความสามารถพิเศษ

2. ศึกษานโยบายของโรงเรียนเกี่ยวกับโครงการพัฒนาด้านวิชาการของนักเรียน เช่น โครงการ พสวท. โครงการตอบปัญหาทางวิชาการ โครงการส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์

เรียน เช่น โครงการ พสวท. โครงการตอบปัญหาทางวิชาการ โครงการส่งเสริมด้านวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยี เป็นต้น

3. ศึกษาแนวปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการรับนักเรียนเข้าโครงการ สพพ.

4. ปฏิบัติการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์แนวทางในการจัดการเรียนการสอนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียน เช่น การเลือกวิธีสอน เทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนในโครงการ สพพ. การบูรณาการจุดประสงค์และเนื้อหาวิชา

5. เตรียมจัดทำแผนการสอน และ/หรือแผนการสอนแต่ละรายวิชา

การเตรียมการรับนักเรียน

1. ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองและนักเรียนทราบโครงการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป้าหมาย คุณสมบัติ และผลที่นักเรียนจะได้รับจากโครงการ

2. รับสมัครนักเรียนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการ โดยจะต้องมีผู้ปกครองให้ความเห็นชอบ

3. คัดเลือกนักเรียนเข้าร่วมโครงการตามคุณสมบัติที่กำหนด

4. ประชุมชี้แจงนักเรียนให้ทราบแนวทางของการเข้าร่วมโครงการ

5. ให้นักเรียนในโครงการได้พบครู อาจารย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นที่ปรึกษาทั้งด้านการลงทะเบียนเรียนและการปฏิบัติตัว เพื่อให้เข้าร่วมโครงการได้จนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้ตามจุดมุ่งหมาย

การลงทะเบียนเรียนของนักเรียน

1. นักเรียนที่จะลงทะเบียนเรียนตามโครงการ สพพ. จะต้องมียี่สิบในรายชื่อผู้มีสิทธิ์เข้าเรียนตามเกณฑ์การรับนักเรียน เพื่อเข้าโครงการ สพพ.

2. ลงทะเบียนตามวัน และเวลาที่โรงเรียนกำหนดในแต่ละภาคเรียน

3. ต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการเรียนรายวิชาใด ๆ

ในแต่ละภาคเรียน

4. การลงทะเบียนจะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ของโรงเรียนแล้ว

การลาออกจากโครงการของนักเรียน

เมื่อนักเรียนได้เรียนไปช่วงระยะเวลาหนึ่ง ไม่เกินภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษาแรกและมีความประสงค์จะลาออกจากโครงการ เพื่อเรียนตามแผนปกติ (3 ปีจบ) ก็สามารถทำได้ โดยให้ผู้ปกครองทำหนังสือแจ้งโรงเรียน เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาเห็นชอบ โรงเรียนก็จะอนุมัติให้ลาออกจากโครงการ และเรียนหลักสูตรปกติ ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องยื่นใบลาออกจากโครงการภายในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษาที่ 1

สิทธิของนักเรียนในโครงการ

1. นักเรียนในโครงการเรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) โดยใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา มีสิทธิ์เหมือนกับนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ใช้เวลาเรียน 3 ปีการศึกษาทุกประการ

2. นักเรียนในโครงการที่เรียนจบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย

พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) โดยใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา ไม่มีสิทธิ์ขอเรียนต่อในปีที่ 3

หลักสูตรโครงการ

จุดหมายของหลักสูตร

ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยจัดให้มีการบูรณาการหลักสูตรเพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้จบหลักสูตรภายใน 2 ปี (ปกติจะใช้เวลาเรียนประมาณ 3 ปี) ในการจัดการศึกษาหลักสูตรนี้จะต้องให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. มีความรู้และทักษะในวิชาสามัญเฉพาะด้าน
2. มีความรู้เกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ
3. สามารถเป็นผู้นำ และเป็นผู้ให้บริการชุมชนเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยทั้งส่วน

บุคคลและส่วนรวม

4. สามารถวางแผนแก้ปัญหาในชุมชนของตน
5. มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม ให้ความช่วยเหลือ

ผู้อื่น อย่างเท่าเทียมกัน

6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำแนวทางหรือวิธีการใหม่ ๆ ไป

ใช้ในการพัฒนาชุมชนของตน

7. มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ และเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
8. มีนิสัยรักการทำงาน เต็มใจในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และมีทักษะในการ

จัดการ

9. เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในประเทศและในโลก มุ่งมั่น

ในการพัฒนาประเทศตามบทบาทและหน้าที่ของตน ตลอดจนอนุรักษ์และเสริมสร้างทรัพยากร

ศิลปะ วัฒนธรรมของประเทศ

โครงสร้างของหลักสูตร

ประกอบด้วยวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีผู้เรียนจะต้องเรียนวิชาบังคับ และวิชาเลือกเสรีที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรสำหรับภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนจะเลือกเรียนได้ 2 ภาษาเท่านี้การจัดทำรายวิชาบังคับเลือกและเลือกเสรีนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการใช้แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการและสถานประกอบอาชีพอิสระ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1. วิชาบังคับ จำนวน 30 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ รายวิชาต่อไปนี้

วิชาบังคับแกน จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ แยกเป็น

ภาษาไทย	6	หน่วยการเรียนรู้
สังคมศึกษา	6	หน่วยการเรียนรู้
พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้

วิชาบังคับเลือก จำนวน 15 หน่วยการเรียนรู้ แยกเป็น

พลานามัย	3	หน่วยการเรียนรู้
วิทยาศาสตร์	6	หน่วยการเรียนรู้
พื้นฐานวิชาชีพ	6	หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรี เลือกเรียนอย่างน้อย จำนวน 45 หน่วยการเรียนรู้ ให้เลือก

จากรายวิชาในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ต่อไปนี้

กลุ่มวิชาภาษา

ภาษาไทย

ภาษาต่างประเทศ

กลุ่มวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มวิชาพัฒนาศิลปะ

พลานามัย

ศิลปะ

กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์

วิทยาศาสตร์

คณิตศาสตร์

กลุ่มวิชาชีพ

3. กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมต่อไปนี้

1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรมใน

สถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.2532 จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค สำหรับนักเรียนในโครงการ สพพ.จะต้องเลือกอย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค ทุกภาคเรียน และต้องได้คาบกิจกรรมตลอดหลักสูตร 120 คาบ

2. กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมแก้ปัญหา หรือกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค ทุกภาคเรียน โดยต้องได้คาบกิจกรรมตลอดหลักสูตร 240 คาบ

3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน

หมายเหตุ การเลือกเรียนรายวิชาเลือกเสรีของผู้เรียนที่นับถือศาสนาพุทธ หลักสูตรกำหนดต้องเลือกเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา ในกลุ่มวิชาสังคมศึกษา ภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี สำหรับนักเรียนในโครงการ สพพ. จะต้องจัดการเรียนการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาครบ 6 รายวิชา โดยในบางภาคเรียนจำเป็นต้องจัดให้เรียน 2 รายวิชาต่อเนื่องกัน เพื่อที่จะได้เรียนครบ 6 รายวิชาใน 2 ปี ตามรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
(ฉบับปรับปรุง 2533) สำหรับนักเรียนในโครงการ สพพ.

วิชา	ชั้น ม.4 – ม.6		
	จำนวนหน่วยการเรียนรู้		
	บังคับ		เลือกเสรี
	แกน	เลือก	
1. ภาษาไทย 2. สังคมศึกษา 3. พละนามัย 4. วิทยาศาสตร์ 5. พื้นฐานวิชาอาชีพ 6. คณิตศาสตร์ 7. ภาษาต่างประเทศ 8. ศิลปะ 9. อาชีพ	6 6 3 – – – – – – 15	– – 2 6 6 – – – – 15	เลือกเรียนรายวิชาต่าง ๆ อีก อย่างน้อย 45 หน่วย- การเรียนรู้ (ผู้ที่เรียนนับถือศาสนาพุทธทุกคนจะต้องเลือก เรียนรายวิชาพุทธศาสนาภาคเรียนละ 1 รายวิชา ตลอด 3 ปี <u>หมายเหตุ</u> นักเรียนในโครงการ สพพ.จะต้องเลือกเรียน รายวิชาพระพุทธศาสนา 6 รายวิชา ตลอด2 ปีการศึกษา โดยบางภาคเรียนต้องเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา 2 รายวิชาต่อเนื่องกัน
รวมจำนวนหน่วย การเรียนรู้	30		
กิจกรรม			1 – 2 คาบ/สัปดาห์/ภาค (นักเรียนในโครงการ สพพ. จะต้องเข้าร่วมกิจกรรม รวม 120 คาบ ตลอด 2 ปี) 2 – 4 คาบ/สัปดาห์/ภาค (นักเรียนในโครงการ สพพ. จะต้องเข้าร่วมกิจกรรม รวม 240 คาบ ตลอด 2 ปี) <u>หมายเหตุ</u> นักเรียนในโครงการ สพพ. จะต้องเข้าร่วม กิจกรรมครบตามที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งบางภาคต้องจัดให้ เข้าร่วมกิจกรรมเป็น 2 เท่าของนักเรียนปกติ
1. กิจกรรมตามระเบียบกระทรวง ศึกษาธิการว่าด้วยการจัดกิจกรรม ในสถานศึกษาสังกัดกระทรวง ศึกษาธิการ พ.ศ. 2532 2. กิจกรรมแนะแนว หรือกิจกรรม แก้ปัญหา และหรือกิจกรรมพัฒนา การเรียนรู้ 3. กิจกรรมอิสระของผู้เรียน			

(กรมสามัญศึกษา. 2535)

เวลาเรียน

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับโครงการ สหพ. ใช้เวลาเรียน 2 ปีการศึกษา

1. ในปีการศึกษาหนึ่ง ให้แบ่งเป็นภาคเรียนปกติ 2 ภาค ภาคเรียนละ 20 สัปดาห์ โรงเรียนอาจเปิดภาคฤดูร้อนได้อีกตามที่เห็นสมควร สำหรับภาคฤดูร้อนซึ่งมีเวลาเรียน 4 สัปดาห์นั้น เวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่เปิดสอนจะต้องเป็น 5 เท่า ของภาคปกติ สำหรับการเรียน 2 รายวิชาที่มีเนื้อหาต่อเนื่องกันใน 1 ภาคเรียนหรือ 20 สัปดาห์ ควรใช้เวลาเรียนแต่ละวิชาครึ่งภาคเรียน หรือ 10 สัปดาห์ เวลาเรียนต่อสัปดาห์จะต้องเป็น 2 เท่าของปกติ

2. ในสัปดาห์หนึ่ง เปิดเรียนไม่น้อยกว่า 5 วัน คือเปิดได้ถึง 6 วัน วันละไม่น้อยกว่า 7 คาบ โรงเรียนจะใช้เวลา 10 คาบก็ได้ คาบละ 50 นาที โดยให้มีเวลาที่เรียนตามตารางสอนกับครู และเวลาที่นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

หน่วยการเรียน

รายวิชาใดที่ใช้เวลาเรียน 2 คาบต่อสัปดาห์ ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียน 1 หน่วยการเรียน รายวิชาใดที่มีจำนวนคาบเรียนมากกว่าหรือน้อยกว่า 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาคเรียน ให้มีหน่วยการเรียนมากขึ้นหรือน้อยลงไปตามสัดส่วน

การประเมินผลการเรียน

การประเมินผลการเรียนและการโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) การประเมินผลการเรียนของนักเรียนในโครงการอาจเร็วกว่านักเรียนปกติ เมื่อนักเรียนเรียนครบถ้วนตามจุดประสงค์ โดยใช้เวลาเรียนกับครูและศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครบตามเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ต้องเรียนวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรีตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง
อย่างน้อย 75 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียน
2. ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ของวิชาบังคับทั้งหมด
3. ต้องได้หน่วยการเรียนรู้ทั้งสิ้นไม่น้อยกว่า 75 หน่วยการเรียนรู้
4. ต้องเข้าร่วมกิจกรรมตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการ
จัดกิจกรรมในสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ 1 หรือ 2 คาบต่อสัปดาห์ต่อภาค ตลอด 4
ภาคเรียนใน 2 ปี รวม 120 คาบ อาจจะเป็น ดังนี้

ภาคที่ 1 - 2 คาบเรียน/สัปดาห์/ภาค

ภาคที่ 2 - 2 คาบเรียน/สัปดาห์/ภาค

ภาคที่ 3 - 1 คาบเรียน/สัปดาห์/ภาค

ภาคที่ 4 - 1 คาบเรียน/สัปดาห์/ภาค

รวม 6 คาบ

การเข้าร่วมกิจกรรมต้องเข้าร่วมกิจกรรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดที่จัดกิจกรรม
ของแต่ละภาคเรียน และต้องผ่านจุดประสงค์สำคัญของกิจกรรมตามที่กำหนด

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ในกรณีที่จะมีการยกเลิก เพิ่มเติม และเปลี่ยนแปลงรายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลาย ให้ทำเป็นประกาศหรือคำสั่งของกระทรวงศึกษาธิการ

การประสานงานเพื่อสิทธิการสมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัย

กรมสามัญศึกษาได้เสนอไปยังมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศ 19 แห่ง เพื่อขอ
ให้นักเรียนในโครงการมีสิทธิสมัครเข้าศึกษาตามระบบโควต้า ซึ่งมหาวิทยาลัย 14 แห่ง ได้ตอบ
รับให้มีสิทธิสมัครเข้าศึกษาตามระบบโควต้าแล้ว คือ

1. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี

2. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
3. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
4. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. มหาวิทยาลัยนเรศวร
6. มหาวิทยาลัยมหิดล
7. มหาวิทยาลัยศิลปากร
8. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
9. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
10. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา
11. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
12. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
13. มหาวิทยาลัยบูรพา และ
14. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยมีรายละเอียดในการตอบรับเพื่อเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยดังกล่าวตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงรายชื่อมหาวิทยาลัย เลขที่หนังสือตอบรับ และรายละเอียดการตอบรับ

ที่	ชื่อมหาวิทยาลัย	เลขที่หนังสือตอบรับ	รายละเอียดการตอบรับ
1.	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ธนบุรี	ทม 1601/3735 ลงวันที่ 2 ต.ค.35	รับเฉพาะนักเรียนส่วนภูมิภาค เข้าศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์
2.	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง	ทม 1501/2763 ลงวันที่ 13 พ.ย.35	รับนักเรียนโรงเรียนเบญจมราชูทิศ (จันทบุรี) จำนวน 43 คน มีสิทธิสมัครสอบระบบโควตาของสถาบัน ฯ ได้ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) คณะวิทยาศาสตร์
3.	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ทม 0701/6246 ลงวันที่ 5 พ.ย.35	ไม่จัดช่องที่จะรับนักเรียนในโครงการ ถ้าหากสามารถสอบผ่านการคัดเลือกที่จัดสอบโดยทบวงมหาวิทยาลัยได้ หรือเป็นผู้มีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของผู้สมัครในโครงการรับนักศึกษาเรียนดีจากชนบทที่ทบวงมหาวิทยาลัยกำหนด
4.	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ทม 0621/2545 ลงวันที่ 7 ต.ค.35	ให้โรงเรียนมีหนังสือรับรองและอนุมัติให้นักเรียนในโครงการสมัครสอบคัดเลือกโดยวิธีรับตรง (โควตา) เป็นกรณีพิเศษ
5.	มหาวิทยาลัยนเรศวร	ทม 1901/4837 ลงวันที่ 14 ต.ค.35	รับนักเรียนในพื้นที่บริการภาคเหนือตอนล่าง 9 จังหวัด คือ พิษณุโลก พิจิตร ตาก นครสวรรค์ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ อุทัยธานี สุโขทัย
6.	มหาวิทยาลัยมหิดล	ทม 0801/14261 ลงวันที่ 13 ต.ค.35	ให้สิทธิระบบโควตาโครงการผลิตแพทย์เพิ่มเติมตามวิธีของโครงการส่งเสริมการศึกษาสำหรับชาวชนบทและในหลักสูตรที่คณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัยมหิดลเปิดรับสมัครสอบเอง คือ หลักสูตรผู้ช่วยทันตแพทย์ หลักสูตรเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์การแพทย์ (พยาบาลวิทยา) หลักสูตรพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ (ความผิดปกติของการสื่อความหมาย) หลักสูตรพนักงานวิทยาศาสตร์ (รังสีเทคนิค) หลักสูตรช่างทันตกรรม และหลักสูตรพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์ (สรีรวิทยา)
7.	มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ	ทม1101/14266 ลงวันที่ 8 ต.ค.35	ให้สิทธิโรงเรียนราชินีบูรณะ และโรงเรียน ภปร.ราชวิทยาลัย และได้แก้ไขระเบียบมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยยกเว้นเป็นกรณี

ตาราง 2 (ต่อ)

ที่	ชื่อมหาวิทยาลัย	เลขที่หนังสือตอบรับ	รายละเอียดการตอบรับ
			พิเศษในเรื่องภูมิสำเนา ซึ่งต้องมีภูมิสำเนา ในภาคตะวันตกจาก 3 ปี เป็น 2 ปี
8.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร	ทม 1001(5)/029 ลงวันที่ 9 ต.ค.35	ให้สิทธิสมัครสอบคัดเลือกตามระบบโควต้า
9.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ปทุมวัน	ทม 1014/867 ลงวันที่ 7 ต.ค.35	ไม่ได้รับนิสิตใหม่เข้าศึกษา ตั้งแต่ปีการ ศึกษา 2533 เป็นต้นไป
10.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ สงขลา	ทม 1018/5606 ลงวันที่ 8 ต.ค.35	ให้สิทธิสมัครสอบคัดเลือกตามระบบโควต้า เฉพาะผู้ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียน 14 จังหวัด ภาคใต้
11.	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ มหาสารคาม	ทม 1017(8)/2950 ลงวันที่ - ต.ค.35	ให้สิทธิสอบคัดเลือกตามระบบโควต้า
12.	มหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์	ทม 1201/60169 ลงวันที่ 9 ต.ค.35	ขอรายละเอียดเพิ่มเติม คือรายชื่อนักเรียน (สพพ.) ของโรงเรียนพัทลุง เพื่อใช้เป็น ข้อมูลประกอบการพิจารณา ให้สิทธิสมัคร สอบตามระบบโควต้า
13.	มหาวิทยาลัยบูรพา	ทม 2001/3066 ลงวันที่ 6 ต.ค.35	ให้สิทธิสมัครสอบตามระบบโควต้า
14.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ทม 0301/15066 ลงวันที่ 28 ต.ค.35	ให้สิทธิในการสมัครสอบแก่นักเรียนโครง การนาร่อง 13 โรงเรียน ที่มีคุณสมบัติพร้อมตาม โครงการวิธิพิเศษของจุฬา ฯ ได้กำหนด

โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

นอกจากการได้รายละเอียดการตอบรับการเข้าเป็นนิสิตนักศึกษาของมหาวิทยาลัยทั้งของ
รัฐและของเอกชนแล้ว ทางสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ได้ตอบรับและเห็น
ควรให้ความร่วมมือสนับสนุนเพื่อให้แก่นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในปีที่ 2 (ปีสุดท้ายของนักเรียนในโครง
การ สพพ.) ของการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย
พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533) ได้มีโอกาสสมัครสอบแข่งขันเพื่อรับทุนที่สำนักงานคณะ
กรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) จัดขึ้น

เมื่อเริ่มโครงการนำร่องในปีการศึกษา 2534 กรมสามัญศึกษาได้จัดให้โรงเรียนเข้าร่วม
โครงการจำนวน 13 โรงเรียน ดังรายละเอียดตามตาราง 3

ตาราง 3 รายชื่อโรงเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ
ทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โครงการนำร่อง (เริ่มปี 2534)

ที่	ชื่อโรงเรียน	จังหวัด
1.	โรงเรียนสายน้ำผึ้ง	กรุงเทพมหานคร
2.	โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม	กรุงเทพมหานคร
3.	โรงเรียนบางกะปิ	กรุงเทพมหานคร
4.	โรงเรียนโยธินบูรณะ	กรุงเทพมหานคร
5.	โรงเรียนราชินีบูรณะ	นครปฐม
6.	โรงเรียนเบญจมราชูทิศ	จันทบุรี
7.	โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย	นครปฐม
8.	โรงเรียนสตรีนครสวรรค์	นครสวรรค์
9.	โรงเรียนวัดสุทธิวาราม	กรุงเทพมหานคร
10.	โรงเรียนศรีอยุธยา	กรุงเทพมหานคร
11.	โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย	ลพบุรี
12.	โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม	กรุงเทพมหานคร
13.	โรงเรียน ภปร.ราชวิทยาลัย	นครปฐม

(กรมสามัญศึกษา. 2535)

โรงเรียนในโครงการ สพพ. รุ่นที่ 1 จำนวน 13 โรงเรียน ได้จัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในโครงการ ในปีการศึกษา 2534 จนกระทั่งสิ้นปีการศึกษา 2535 รวมระยะเวลาดำเนินโครงการตามหลักสูตรเป็นเวลา 2 ปี และได้รายงานข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนที่เรียนจบตามโครงการโดยมีนักเรียนจบทั้งสิ้น 442 คน ซึ่งศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา 413 คน แยกเป็นศึกษาในสถาบันของรัฐ 355 คน สถาบันการศึกษาของเอกชน 53 คน ได้รับทุนจากสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) เพื่อไปศึกษาต่อต่างประเทศ จำนวน 5 คน ส่วนนักเรียนในโครงการที่ยังไม่ได้ศึกษาต่อมี จำนวน 29 คน ดังรายละเอียดตามตาราง 4

ต่อมาในปีการศึกษา 2535 กรมสามัญศึกษาได้ขอขยายโครงการสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ และ ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2535 โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 5

ตาราง 5 รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ปีการศึกษา 2536
สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

เขตการศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จังหวัด
1	ราชินีบุรณะ คณะราษฎรบำรุง	ปทุมธานี
2	เบญจมาภานุทิศ ทุ่งหัวาวรรวิทย กำแพงวิทยา	ปัตตานี สตูล สตูล
3	สุราษฎร์วิทยา ศรีบาภัย นวมินทรราชูทิศทักษิณ	สุราษฎร์ธานี ชุมพร สงขลา

ตาราง 5 (ต่อ)

เขตการศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จังหวัด
	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา หาดใหญ่วิทยาลัย	สงขลา สงขลา
5	ศรัทธาสมุทร ถาวรานุกุล อัมพวันวิทยาลัย รัตนราษฎร์บำรุง เบญจมราชูทิศ เบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี บางสิริวิทยา สงวนหญิง สามชุกรัตนโกศาราม	สมุทรสงคราม สมุทรสงคราม สมุทรสงคราม ราชบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สุพรรณบุรี สุพรรณบุรี สุพรรณบุรี
6	พิบูลวิทยาลัย จอมสุรางค์อุปถัมภ์	ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา
7	สตรีนครสวรรค์ กำแพงเพชรพิทยาคม ตะพานหิน เพชรพิทยาคม ปากทำวิทยา อุตรดิตถ์ตรี พิษณุโลกพิทยาคม เฉลิมขวัญสตรี	นครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พิษณุโลก
8	จักรคำคณาทร สวนบุญโญปถัมภ์ สตรีศรีน่าน บุญวาทย์วิทยาลัย	ลำพูน ลำพูน น่าน ลำปาง
9	ทำบ่อ อุดรพิทยานุกูล ภูเวียงพิทยาคม	หนองคาย อุดรธานี ขอนแก่น
10	ปิยะมหาราชาลัย อาจสามารถวิทยา เสลภูมิพิทยาคม เล็งนกทา	นครพนม ร้อยเอ็ด ร้อยเอ็ด ยโสธร
11	บุรีรัมย์พิทยาคม ขามทะเลสอวิทยา บ้านใหญ่พิทยาคม	บุรีรัมย์ นครราชสีมา นครราชสีมา
12	ชลราษฎรอำรุง	ชลบุรี

ตาราง 5 (ต่อ)

เขตการศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จังหวัด
กรุงเทพมหานครและจังหวัด ใกล้เคียง	ศรีอยุธยา*	กรุงเทพมหานคร
	มัธยมวัดหนองแขม*	กรุงเทพมหานคร
	สายน้ำผึ้ง*	กรุงเทพมหานคร
	วัดสุทธิวราราม*	กรุงเทพมหานคร
	โยธินบูรณะ*	กรุงเทพมหานคร
	บางกะปิ*	กรุงเทพมหานคร
	มัธยมวัดดุสิตาราม*	กรุงเทพมหานคร
	กปร.ราชวิทยาลัย นครปฐม*	นครปฐม
	เทพศิรินทร์**	กรุงเทพมหานคร
	สตรีศรีอยุธยาบุตธำเพ็ญ**	กรุงเทพมหานคร
	ประชากรศาสตร์อุปถัมภ์	กรุงเทพมหานคร
	มัธยมวัดหัวลำโพง	กรุงเทพมหานคร
	สตรีวิทยา	กรุงเทพมหานคร
	ซีโนรสวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร
	สายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์	กรุงเทพมหานคร
	วัดนวลนรดิศ	กรุงเทพมหานคร
	สวนกุหลาบวิทยาลัย	กรุงเทพมหานคร
	สารวิทยา	กรุงเทพมหานคร
	เบญจมาชานุกรณ์ นนทบุรี	นนทบุรี
	มหิตลวิทยานุกรณ์ นครปฐม	นครปฐม
	สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	นนทบุรี
	เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ	กรุงเทพมหานคร

หมายเหตุ * เป็นโรงเรียนที่เริ่มโครงการเมื่อปีการศึกษา 2534

** เป็นโรงเรียนที่เริ่มโครงการเมื่อปีการศึกษา 2535

โรงเรียนที่ขอเข้าร่วมโครงการนอกจากจะเป็นโรงเรียนในสังกัดของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ หรือเรียกว่าโรงเรียนเอกชนได้ขอเข้าร่วมโครงการดังกล่าวอีกด้วย

สำหรับโรงเรียนเอกชนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษทางวิชาการ ในปีการศึกษา 2536 มีรายละเอียดตามตาราง 6

ตาราง 6 รายชื่อโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถ พิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ปีการศึกษา 2536 สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน (โรงเรียนเอกชน)

เขตการศึกษา	ชื่อโรงเรียน	จังหวัด
8	มงฟอร์ตวิทยาลัย	เชียงใหม่
กรุงเทพมหานครและจังหวัด ใกล้เคียง	เซนต์คาเบรียล	กรุงเทพมหานคร
	อัสสัมชัญ	กรุงเทพมหานคร
	อัสสัมชัญสำโรง	สมุทรปราการ
	อัสสัมชัญธนบุรี	กรุงเทพมหานคร
	เซนต์ฟรังซิสซาเวียร์คอนแวนต์	กรุงเทพมหานคร
	อุดมศึกษา	กรุงเทพมหานคร

โรงเรียนเซนต์คาเบรียลเป็นโรงเรียนเอกชนที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงศึกษาธิการ ให้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และมีโรงเรียนที่ได้รับอนุมัติในปีการศึกษา 2535 รวมด้วยอีก 3 โรงเรียนคือ โรงเรียนอุดมศึกษา โรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพมหานคร และโรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล (Saint Gabriel's College) ตั้งอยู่ที่เลขที่ 565 ถนนสามเสน แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2463 ปัจจุบันมีผู้บริหารโรงเรียน (หัวหน้าสถานศึกษา) ชื่อ นายอรุณ เมธเศรษฐ ปัจจุบันเปิดทำการสอน ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2537 มีนักเรียนจำนวน 5004 คน และครูจำนวน 233 คน ได้เริ่มโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ขึ้นเมื่อปีการศึกษา 2535 โดยมีนักเรียนรุ่นที่ 1 จำนวน 44 คน ในแผนการเรียนที่ 1 ซึ่งเน้นวิชาวิทยาศาสตร์และวิชาคณิตศาสตร์ โดยมีรายวิชาที่เรียนในภาคเรียนต่าง ๆ ในแต่ละปีตามรายละเอียดในตาราง 7 และตาราง 8

ตาราง 7 แสดงการจัดคาบการเรียนการสอนนักเรียนในโครงการ สพพ. โรงเรียน
เซนต์คาเบรียล จากแผนการเรียนที่ 1 ปีที่ 1

ปีที่ 1									
ภาคเรียนที่					ภาคเรียนที่				
รหัส ชื่อวิชา	หน่วย การ เรียน	จำนวนคาบ/สัปดาห์			รหัส ชื่อวิชา	หน่วย การ เรียน	จำนวนคาบ/สัปดาห์		
		คาบ เต็ม	คาบ สอน	คาบ เรียน			คาบ เต็ม	คาบ สอน	คาบ เรียน
<u>วิชาบังคับแกน</u>					<u>วิชาบังคับแกน</u>				
ท401ภาษาไทย	1	2			ท503ภาษาไทย	1	2	2	—
ท402ภาษาไทย	1	2½	3	1	ส503สังคมศึกษา	1	2	2	—
ส401สังคมศึกษา	1	2			พ503สุขศึกษา	0.5	1	1	—
ส402สังคมศึกษา	1	2½	3	1	<u>วิชาบังคับเลือก</u>				
พ401สุขศึกษา	0.5	1			พ023พลศึกษา	0.5	1		
พ402สุขศึกษา	0.5	1½	1	1	พ024พลศึกษา	0.5	1½	1	1
<u>วิชาบังคับเลือก</u>					พ0016ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	2	4	3	1
พ021พลศึกษา	0.5	1			<u>วิชาเลือกเสรี</u>				
พ022พลศึกษา	0.5	1½	2	—	ส0410พุทธศาสนา	1	2	1	1
ว421ฟิสิกส์	2	4	4	—	อ013ภาษาอังกฤษ	2	4	3	1
ว431เคมี	2	4	4	—	ค012คณิตศาสตร์	2.5	5		
ว441ชีววิทยา	2	4	3	1	ค013คณิตศาสตร์	2.5	5½	8	2
<u>วิชาเลือกเสรี</u>					ว021ฟิสิกส์	2	4		
ส048พุทธศาสนา	1	2			ว022ฟิสิกส์	2	4½	6	2
ส049พุทธศาสนา	1	2½	2	2	ว031เคมี	1.5	3		
อ011ภาษาอังกฤษ	2	4			ว032เคมี	1.5	3½	5	1
อ012ภาษาอังกฤษ	2	4½	6	2	ว042ชีววิทยา	1.5	3	2	1
อ011คณิตศาสตร์	2.5	5	4	1					
อ041ชีววิทยา	1.5	3	3	—					
รวม	22	44	35	9	รวม	22	44	34	10
กิจกรรมตามระเบียบ ฯ		2	2	—	กิจกรรมตามระเบียบ ฯ		2	2	—
กิจกรรมแนะแนว		2	2	—	กิจกรรมแนะแนว		2	2	—
กิจกรรมอิสระ		—	—	—	กิจกรรมอิสระ		—	—	—
รวมทั้งสิ้น	22	48	39	9	รวมทั้งสิ้น	22	48	38	10

ตาราง 8 แสดงการจัดคาบการเรียนการสอนนักเรียนในโครงการ สพพ. โรงเรียน
เซนต์คาเบรียล จากแผนการเรียนที่ 1 ปีที่ 2

ปีที่ 2									
ภาคเรียนที่					ภาคเรียนที่				
รหัส ชื่อวิชา	หน่วย การ เรียน	จำนวนคาบ/สัปดาห์			รหัส ชื่อวิชา	หน่วย การ เรียน	จำนวนคาบ/สัปดาห์		
		คาบ เต็ม	คาบ สอน	คาบ เรียน			คาบ เต็ม	คาบ สอน	คาบ เรียน
<u>วิชาบังคับแกน</u>					<u>วิชาบังคับแกน</u>				
ท504ภาษาไทย	1	2			ท606ภาษาไทย	1	2	2	-
ท605ภาษาไทย	1	2 ¹	3	1	ส606สังคมศึกษา	1	2	2	-
ส504สังคมศึกษา	1	2			พ605สุขศึกษา	0.5	1		
ส605สังคมศึกษา	1	2 ¹	3	1	พ606สุขศึกษา	0.5	1 ¹	1	1
พ504สุขศึกษา	0.5	1	1	-	<u>วิชาบังคับเลือก</u>				
<u>วิชาบังคับเลือก</u>					ช0251การจัดการ	2	4	3	1
พ025พลศึกษา	0.5	1			ฐานข้อมูลเบื้องต้น				
พ026พลศึกษา	0.5	1 ¹	1	1					
ช0250ตารางทำ	2	4	3	1	<u>วิชาเลือกเสรี</u>				
งานและการประ					ส0413พุทธศาสนา	1	2	1	1
ยุกต์เบื้องต้น					อ016ภาษาอังกฤษ	2	4	3	1
<u>วิชาเลือกเสรี</u>					ค015คณิตศาสตร์	2.5	5		
ส0411พุทธศาสนา	1	2			ค016คณิตศาสตร์	2.5	5 ¹	8	2
ส0412พุทธศาสนา	1	2 ¹	3	1	ว024ฟิสิกส์	2	4		
อ014ภาษาอังกฤษ	2	4			ว025ฟิสิกส์	2	4 ¹	6	2
อ015ภาษาอังกฤษ	2	4 ¹	6	2	ว034เคมี	1.5	3		
อ014คณิตศาสตร์	2.5	5	4	1	ว035เคมี	1.5	3 ¹	5	1
ว023ฟิสิกส์	2	3	3	-	ว045ชีววิทยา	1.5	3	3	
ว033เคมี	1.5	3	3	-					
ว043ชีววิทยา	1.5	3							
ว044ชีววิทยา	1.5	3 ¹	5	1					
รวม	22.5	45	35	10	รวม	21.5	43	34	9
กิจกรรมตามระเบียบ ฯ		1	1	-	กิจกรรมตามระเบียบ ฯ		1	1	-
กิจกรรมแนะแนว		4	4	-	กิจกรรมแนะแนว		4	4	-
กิจกรรมอิสระ		-	-	-	กิจกรรมอิสระ		-	-	-
รวมทั้งสิ้น	22.5	50	40	10	รวมทั้งสิ้น	21.5	48	39	9

ในปัจจุบันโรงเรียนเซนต์คาเบรียลมีนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 77 คน และชั้นปีที่ 2 จำนวน 30 คน รวมเป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวนทั้งสิ้น 107 คน

โดยสรุปแล้วโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) เป็นโครงการที่มีจุดประสงค์ที่จะส่งเสริมให้โรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อสนองต่อความต้องการ ความถนัด ความสามารถ ความสนใจ และศักยภาพของนักเรียนที่เรียนดี มีความรับผิดชอบ และมีความต้องการที่จะจบหลักสูตรให้เร็วกว่าปกติตามศักยภาพของตน ถือได้ว่าเป็นนวัตกรรมการศึกษาอย่างหนึ่งที่เปิดโอกาสให้โรงเรียนได้พัฒนาการบริหารหลักสูตรให้เหมาะสมสำหรับนักเรียนที่เรียนดี มีสติปัญญาและความสามารถระดับสูง ทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนากลวิธีสอนให้เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียนเหล่านี้ มีการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของโรงเรียน (จุดเน้นข้อที่ 1 ของหลักสูตร) มีการบูรณาการจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาในหลักสูตร การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง สามารถพึ่งตนเอง และฝึกนิสัยในการใฝ่หาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งต่าง ๆ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม จากผลการดำเนินงานระยะเริ่มโครงการในช่วงที่ผ่านมา 3 ปีการศึกษาที่เป็นระยะของการทดลองโครงการ มีอุปสรรคปัญหาบางประการ แต่ทุกคนทุกฝ่ายต่างก็ให้ความร่วมมือกันในอันที่จะทำให้โครงการนี้บรรลุเป้าหมาย (กรมสามัญศึกษา : 2537)

จากรูปแบบของโครงการต่าง ๆ ที่มีจุดประสงค์ในการที่จะส่งเสริมการศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศในประเทศไทยนั้น แนวโน้มของความเจริญก้าวหน้าของโครงการต่าง ๆ ทั้งที่ดำเนินการโดยภาครัฐ หรืออาจจะเป็นของเอกชนก็ตาม คาดว่าจะมีขึ้นอีกในหลาย ๆ รูปแบบต่าง ๆ กันในอนาคต

เอกสารเกี่ยวกับความคาดหวัง

ความหมายของความคาดหวัง

ความคาดหวังของคนเราเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของบุคคลนั้น ๆ แรงจูงใจจะเป็นเหตุจูงใจที่ทำให้ความคาดหวัง ความปรารถนา จุดหมายปลายทาง ของบุคคลได้รับความพอใจ และทำให้พฤติกรรมของบุคคลบรรลุเป้าหมาย โดยปราศจากภยันอันตรายหรือสภาพการณ์ที่ไม่พึงพอใจ

ฟินน์ (Finn. 1962 : 390) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าบุคคลหรือตนเองด้านจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึก และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อบุคคลที่ตนคาดหวังหรือต่อตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

วิทเทคเคอร์ (Whittaker. 1965 : 635) ให้นิยามของความคาดหวังว่า หมายถึง เป้าประสงค์ที่บุคคลตั้งไว้สำหรับตนเองและเป็นสิ่งที่เขาจะพยายามทำให้สำเร็จ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 84-85) เสนอลักษณะความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถบุคคลเป็น 3 มิติ

มิติที่ 1 เกี่ยวกับปริมาณของความคาดหวัง (Magnitude) กล่าวคือ ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมหนึ่งจะแตกต่างกันในแต่ละบุคคล หรือแตกต่างกันไปในบุคคลเดียวกัน เมื่อต้องทำพฤติกรรมที่มีความยากง่ายแตกต่างกัน เป็นการคาดหวังของบุคคลว่าตนจะทำงานสำเร็จถึงระดับใด เมื่อถูกเสนองานที่มีระดับความยากง่ายแตกต่างกัน

มิติที่ 2 เกี่ยวกับการแผ่ขยาย (Generality) ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน อาจจะแผ่ขยายจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่สถานการณ์อื่นในปริมาณที่แตกต่างกันได้ ประสบการณ์บางอย่างไม่ทำให้ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนแผ่ขยายไปสู่สถานการณ์อื่น

มิติที่ 3 เกี่ยวกับความเข้มหรือความมั่นใจ (Strength) ถ้าความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนมีความเข้มน้อย หมายถึงบุคคลไม่มั่นใจในความสามารถของตน เมื่อเหตุการณ์ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง จะทำให้ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนลดลง แต่ถ้ามีความเข้ม

หรือความมั่นใจมาก บุคคลจะมีความบากบั่นมานะพยายามมาก แม้ว่าจะประสบเหตุการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับความคาดหวังบ้างก็ตาม

ประเทิน มหาจันทร์ (2521 : 24) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง ปณิธานหรือความมุ่งหวังในชีวิต และความเป็นอยู่ในอนาคต ซึ่งเขาเสนอคิดค้นว่าจะบรรลุ

สิริวรรณ อัครกุล (2528 : 13) ให้ความหมายของความคาดหวังว่า "ความคาดหวังของมนุษย์เป็นการคิดล่วงหน้าไว้ก่อน ซึ่งอาจจะไม่เป็นไปตามที่คิดไว้"

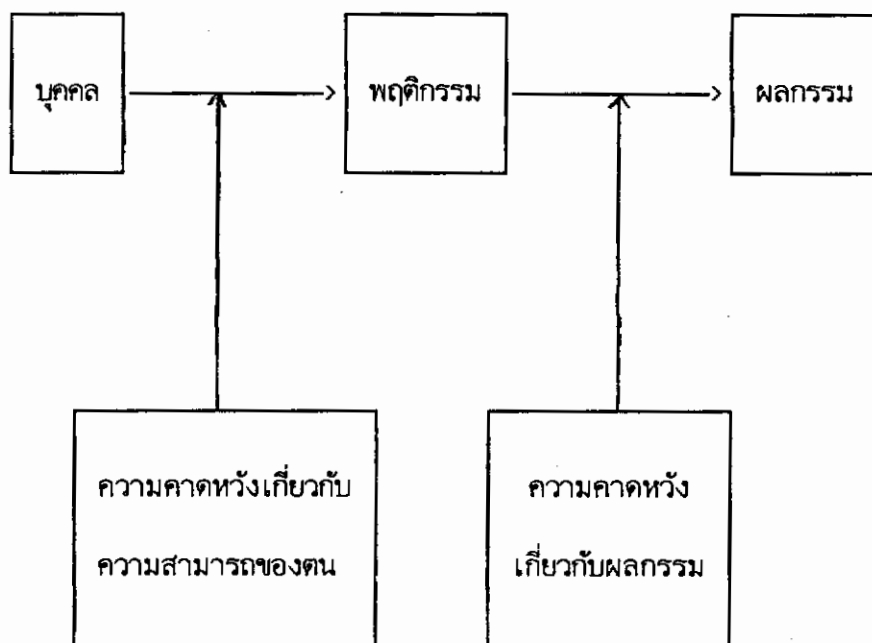
จากความหมายของความคาดหวังที่ได้กล่าวมาแล้ว อาจสรุปความคาดหวังที่จะใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ว่า หมายถึง ความต้องการที่จะเป็น ที่จะทำ หรือที่จะได้มา ต่อเป้าหมายในสิ่งที่ตนต้องการในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นอนาคตอันใกล้ หรืออนาคตที่ไกลออกไป โดยคาดคะเนให้เหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ ความชอบ หรือความพอใจของตนเอง

องค์ประกอบของความคาดหวัง

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 79) กล่าวว่า ความคาดหวัง ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจที่จะกระทำพฤติกรรมใดหรือไม่นั้น มี 2 ชนิดคือ

1. ความคาดหวังเกี่ยวกับผลกรรม (Outcome Expectancy) เป็นการประมาณของบุคคลว่า พฤติกรรมใดนำไปสู่ผลกรรมใด
2. ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน (Efficacy Expectancy) เป็นการประมาณความสามารถของตนในการกระทำพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ผลกรรมที่คาดหวังไว้

ความคาดหวังทั้ง 2 อย่างตามที่มีผลต่อการตัดสินใจตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

(Bandura. 1977 : 79)

จากแผนภูมินี้ บุคคลจะกระทำพฤติกรรมหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับความคาดหวังว่า เมื่อกระทำพฤติกรรมนั้นจะได้รับผลที่ต้องการหรือไม่ และคาดหวังว่ามีความสามารถพอที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นหรือไม่ เนื่องจากมนุษย์เรียนรู้ว่าการกระทำใดนำไปสู่ผลกรรมใด แต่ความสามารถของมนุษย์แต่ละคนที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ มีขีดจำกัดไม่เท่ากัน ตัวอย่างเช่น การสอบชิงทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ หรือการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ถ้าบุคคลที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดและปรารถนาที่จะศึกษาต่อ คาดหวังว่าตนมีความสามารถไม่พอที่จะสอบได้ แนวโน้มที่จะไปสมัครสอบจะน้อยลง อาจตัดสินใจไม่ไปสอบเพื่อหลีกเลี่ยงความผิดหวัง ซึ่งเป็นการพลาดโอกาสที่ตนอาจจะได้สิ่งที่ปรารถนานั้น

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวัง

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 81-82) เสนอองค์ประกอบที่ทำให้เกิดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน ดังนี้

1. ความสำเร็จในการทำงาน (Performance Accomplishment) เป็นประสบการณ์ตรงจึงมีผลต่อความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลอย่างมาก ความสำเร็จในการทำงานจะเป็นตัวเพิ่มความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคลอย่างมาก ความสำเร็จในการทำงานจะเป็นตัวเพิ่มความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของบุคคล และการไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานหลายครั้งซ้ำกัน จะเป็นตัวลดความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตน ในกรณีที่ความคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถเกิดจากการประสบความสำเร็หลายครั้ง จะทำให้บุคคลไม่ท้อถอยในการทำงานนั้นเมื่อไม่ประสบความสำเร็ในบางครั้ง ซึ่งถ้าการไม่ประสบความสำเร็นั้นสามารถแก้ไขความผิดพลาดด้วยความพยายาม จะเป็นแรงเสริมในการทำงานต่อไป แม้งานจะยากเพียงใดบุคคลจะเพิ่มความพยายามเพื่อให้งานนั้นสำเร็จ

2. การได้เห็นประสบการณ์ของผู้อื่น (Vicarious Experience) เป็นสิ่งแนะหรือตัวแบบให้บุคคลนำมาพิจารณาความสามารถของตน เมื่อบุคคลสังเกตเห็นผู้อื่นได้รับความสำเร็จในการทำงานที่ยากโดยไม่มีผลเสียตามมา ทำให้เกิดความหวังว่าตนก็สามารถทำงานนั้นได้ ถ้าตั้งใจและพยายาม

3. การพูดชักจูงของผู้อื่น ๆ (Verbal Persuasion) เป็นการรับเอาคำแนะนำชักจูงของผู้อื่นมาเพื่อพัฒนาความสามารถของตน เป็นเครื่องช่วยเพิ่มกำลังใจและความมั่นใจทำให้บุคคลเกิดความเชื่อมั่นว่าตนมีความสามารถที่จะทำงานได้สำเร็จถึงแม้ว่าจะเคยทำงานไม่สำเร็จมาแล้ว

5.3.4 ความตื่นเต้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) บุคคลจะรับรู้ว่าคุณตื่นเต้น มีความวิตกกังวลหรือความกลัวจากอาการกระตุ้นของร่างกาย ในสภาวะที่ร่างกายถูกกระตุ้นมากเกินไป จะทำให้การทำงานไม่ได้ผลดี หากบุคคลรับรู้ว่าคุณมีความวิตกกังวลในระดับสูง จะคาดหวังเกี่ยวกับความสามารถของตนในการทำงานนั้นในระดับต่ำ

อาจกล่าวได้ว่า องค์ประกอบของความคาดหวังมี 2 ประเภท คือองค์ประกอบภายใน และองค์ประกอบภายนอก องค์ประกอบภายใน หมายถึง การพิจารณาตนเอง ซึ่งได้แก่ การประเมินความสามารถของตนต่อการกระทำว่ามีหรือไม่และมากน้อยเพียงใด องค์ประกอบภายนอก หมายถึง การพิจารณาการกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงออก ตลอดจนผลอันเกิดจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ

ลำดับของความคาดหวัง

มาสโลว์ (Maslow. 1970 : 35 - 51) ได้กล่าวสรุปถึงความคาดหวังของมนุษย์ จากขั้นพื้นฐานถึงขั้นสูงสุด พร้อมทั้งอธิบายไว้ว่า เมื่อมนุษย์ประสบความสำเร็จตามความต้องการขั้นพื้นฐานแล้ว มนุษย์ก็จะต้องการขั้นสูงขึ้นไป ตามลำดับ มาสโลว์ได้แบ่งลำดับของความต้องการไว้ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เช่น ความหิว ความกระหาย เป็นต้น
2. ความต้องการความปลอดภัย (Safety Needs)
3. ความต้องการความรัก (Love and Belonging Needs)
4. ความต้องการ การยกย่องตน (Self Esteem Needs)
5. ความต้องการเป็นตัวของตัวเองและเข้าใจคน (Self-Actualization)
6. ความต้องการทางความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) คือ ความกระหายในการศึกษาหาความรู้ (Need to Know and Understand)

ความคาดหวังในชีวิตถูกกระตุ้นทั้งจากภายในร่างกาย และจากสิ่งแวดล้อมหรือจากสังคมภายนอก ซึ่งเราเรียกว่า แรงผลักดันทางสังคม (Social Motives) ซึ่งเป็นความต้องการที่ได้จากการเรียนรู้ และแรงผลักดันจำพวกความต้องการความสนใจ หรือการยอมรับจากคนอื่น ๆ

(โสภา ชูพิกุลชัย. 2518 : 95)

สุพัตรา สุภาพ (2518 : 37) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความต้องการที่จะเป็นอิสระและความต้องการนี้จะรุนแรงมากในวัยนี้ เพราะเป็นวัยที่อยู่ระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ จึงอยากจะแสดงออกซึ่งความเป็นตัวของตัวเอง ฉะนั้นจึงไม่ชอบให้ผู้ใหญ่มากำก่ายในชีวิตน และประกอบกับเด็กในวัยนี้มีการพัฒนาความคิดที่เป็นอุดมคติส่วนตัวเป็นอย่างมาก มีการกำหนดแนวทางการต้องการในอนาคตและความสำเร็จของตนเองไว้แล้ว เป็นวัยที่อยากรับผิดชอบอยากพึ่งตนเอง ฝ่าฟันถึงจุดหมายในอนาคต เช่น อยากเป็นโน้นอยากเป็นนี้

จึงอาจสรุปได้ว่า ความคาดหวังในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นความคาดหวังทางการเรียน หรือความคาดหวังในการประกอบอาชีพในบุคคล โดยเฉพาะในวัยรุ่น อาจเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ และถ้าความคาดหวังนั้นมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยาก อาจเป็นผลทำให้ผู้ที่คาดหวังนั้นมีพฤติกรรมทางจิตที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ความเครียด เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวกับความคาดหวัง

สำหรับการศึกษาวัยที่เกี่ยวกับความคาดหวังในชีวิตด้านการเลือกสาขาวิชาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

ชูถิ่น จุลทรัพย์ (2529 : บทคัดย่อ) และ รุ่งทิวา ชวนสนิท (2512 : บทคัดย่อ) ได้
สำรวจความต้องการศึกษาต่อของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พบว่า นักเรียนเกือบทั้งหมดต้องการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย และนักเรียนส่วนใหญ่ระบุว่าในกรณี
ที่สอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยไม่ได้ จะพยายามสอบเข้าใหม่ในปีต่อไป มีนักเรียนจำนวนน้อยที่จะ
เปลี่ยนจากการเรียนในมหาวิทยาลัยไปสู่แนวอื่น ๆ

พรามาศ นนทยาธร (2519 : บทคัดย่อ) พบว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อ
ความความหวังทางการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือ ผู้มีความคาดหวังสูง
ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องการให้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาและให้คำแนะนำ
บ่อยที่สุด ส่วนผู้ที่มีความคาดหวังต่ำส่วนใหญ่มาจากนักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ต้องการให้
ศึกษาต่อ และให้คำแนะนำบางครั้งบางคราว นาน ๆ ครั้ง หรือไม่เคยเลย

สืบศักดิ์ วิทยานนท์ (2516 : บทคัดย่อ) ศึกษาวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมายและไม่ทำผิดกฎหมาย
โดยใช้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มละ 63 คน ผลการวิจัยพบว่า วัยรุ่นที่ไม่กระทำผิดกฎหมายมีจุดหมายในชีวิต
ทางด้านการศึกษาสูงกว่าวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมาย ในเรื่องเกี่ยวกับการอยากเรียนให้ผลการเรียนดีกว่า
เพื่อนทุกคน อยากศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย อยากศึกษาต่อจนสำเร็จชั้นปริญญาตรี และอยาก
ศึกษาต่อชั้นสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนวัยรุ่นที่ทำผิดกฎหมาย มีจุดหมายในชีวิตสูงกว่าวัยรุ่นที่ไม่ทำผิด
กฎหมายในเรื่องเกี่ยวกับการอยากศึกษาต่อทางด้านวิชาชีพในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ
และอยากศึกษาต่อในโรงเรียนฝึกอาชีพระยะสั้น

คมเพชร ฉัตรศุภกุล (2525 : 106) กล่าวว่า ถ้าบุคคลมีความเจริญงอกงามไปตามวัย
จะสามารถตรวจสอบความสนใจได้เมื่ออายุประมาณ 15 - 16 ปี และจะมีความสนใจชัดเจนขึ้นเมื่อ

บุคคลนั้นมีอายุอยู่ในช่วง 16 - 25 ปี นั้นหมายความว่า ความสนใจจะเกิดขึ้นต่อเมื่อบุคคลมีประสบการณ์อย่างกว้างขวางเกี่ยวกับอาชีพ แต่อย่างไรก็ตามบุคคลบางคนแม้จะมีอายุย่างเข้า 20 - 22 ปี แล้ว แต่ก็ยังไม่มี ความสนใจในอาชีพใดที่แน่นอน ในบางกรณีอาจไม่สนใจแน่นอนตลอดชีวิต

รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง (2528 : 12) กล่าวในทำนองเดียวกันว่า ความสนใจในอาชีพของแต่ละบุคคลเริ่มต้นเมื่ออายุ 11 ปี แต่เป็นความคิดอย่างเพื่อฝัน แต่เมื่อมีอายุ 12 ปี จะมีความสนใจในอาชีพมากขึ้น แต่ในวัยนี้ไม่อาจพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถของตนเองกับอาชีพได้ดี เมื่ออายุ 15 - 18 ปี จะพิจารณาได้อย่างดีว่าตนควรจะเลือกอาชีพใด

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับความคาดหวังในชีวิตทั่ว ๆ ไป อาทิ

ช่อทิพย์ ราชศรีเกรียงไกร (2523 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคาดหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษา และอาชีพของบุตรพบว่า ความคาดหวังทางด้านการศึกษา บิดาของนักเรียนส่วนใหญ่จะมีความคาดหวังให้บุตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงไปกว่านี้ขึ้นไป และในด้านความคาดหวังทางด้านอาชีพพบว่า บิดาของนักเรียนส่วนใหญ่มีแนวโน้มที่จะมีความคาดหวังให้บุตรมีอาชีพ และมีวิชาชีพที่เกี่ยวข้องสูงที่สุด

จุมพล หนิมพานิช (2517 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับแผนการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า บิดาที่มีอาชีพพ่อค้า นักธุรกิจ มีความต้องการและคาดหวังให้บุตรของตนเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาร้อยละ 22.2 ของบิดาที่มีอาชีพรับราชการ บิดาที่มีอาชีพอิสระและอื่น ๆ ต้องการให้บุตรตนเรียนระดับอุดมศึกษาร้อยละ 14.1 และบิดาที่เป็นลูกจ้างเอกชนมีร้อยละ 11.3 ที่ต้องการให้บุตรเรียนถึงระดับอุดมศึกษา และนอกจากนี้ยังพบว่าบิดาที่มีอาชีพลูกจ้างเอกชนและพ่อค้าต้องการให้บุตรมีอาชีพแพทย์ และบิดาที่มีรับราชการและทำงานอิสระมีความคาดหวังให้บุตรของตนเรียนแพทย์รองลงมา ส่วนบิดาที่มีอาชีพอิสระและลูกจ้างเอกชนมีความคาดหวังให้บุตรตนมีอาชีพเป็นวิศวกร นักธุรกิจ ส่วนบิดาที่มีอาชีพอิสระและข้าราชการต้องการให้บุตรตนมีอาชีพเป็นนักปกครอง และ ตุลาการ

จากผลการศึกษาที่เกี่ยวกับความคาดหวัง ผู้วิจัยอาจสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเครียดต่ำ มีแนวโน้มจะตั้งความคาดหวังไว้สูง เนื่องจากจะคิดถึงความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนบุคคลที่มีความเครียดสูงมักตอกย้ำอยู่กับความล้มเหลวในอดีต ทำให้มองอนาคตในแง่ดีน้อยกว่าที่ควรเป็น ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษาความคาดหวังในชีวิตของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นช่วงการเลือกและการตัดสินใจที่จะเป็นไปตามสภาพความเป็นจริง

เอกสารเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประมวลศัพท์วิชาการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2527 : 4)

ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า Academic Achievement สัมฤทธิ์ภาพทาง

วิทยาการ มีความหมายเป็น 2 นัยคือ

1. ความรู้ซึ่งได้รับหรือทักษะที่เจริญขึ้นโดยการเรียนวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนตามปกติ พิจารณาได้จากคะแนนผลสอบหรือจากคะแนนผลงานที่ครูกำหนดให้ทำหรือจากทั้ง 2 อย่าง
2. ผลหรือผลงานซึ่งนักเรียนได้จากวิชาสามัญ เช่น วิชาอ่าน วิชาคณิตศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ หรือตรงกันข้ามกับทักษะที่ได้จากวิชาการฝีมือ และวิชาพลศึกษา

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น จากการฝึกอบรมหรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนรู้แล้วเท่าไรมีความสามารถชนิดใด

บุญชม ศรีสะอาด (2532 : 52) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ว่า หมายถึงแบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ความสามารถของบุคคลในด้านวิชาการ ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้ในเนื้อหาสาระ และตามจุดประสงค์ของวิชา หรือเนื้อหาที่สอบนั้น

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2536 : 146) ได้ให้ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า เป็นแบบทดสอบที่วัดความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งมักจะเป็นข้อคำถามให้นักเรียนตอบด้วยกระดาษและดินสอ (Paper and Pencil Test) กับให้นักเรียนปฏิบัติจริง (Performance Test)

จากความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาข้างต้น หมายถึง การวัดการ

เปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของนักเรียน ภายหลังจากการที่ได้รับการสอน โดยใช้แบบทดสอบ วัดผลการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาและใช้พฤติกรรมเพื่อวัดผลด้านปฏิบัติ ตามจุดประสงค์ที่วางไว้ในแต่ละเนื้อหาวิชา แล้วตัดสินเป็นผลการเรียนที่จะบอกถึงระดับความสามารถของผู้เรียนในหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การบรรยายเป็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลง การกำหนดสัญลักษณ์เพื่อใช้แทนระดับผลการวัด หรืออาจเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ^A ซึ่งโดยทั่วไปใช้การคำนวณโดยนำผลรวมของผลคูณของผลการเรียนกับหน่วยการเรียนในแต่ละวิชาที่เรียน แล้วหารด้วยผลรวมของหน่วยการเรียน

ลักษณะของการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 137) ได้แบ่งการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน ซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบคือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติ หรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าว ในรูปแบบของการกระทำจริง ให้ออกเป็นผลงาน เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัดแบบนี้จึงต้องใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)
2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา ซึ่งเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่าง ๆ สามารถวัดได้โดยใช้ "ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์" (Achievement Test)

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทราเวอร์ส (Travers. 1958 : 396) กล่าวว่า ตัวแปรทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา เช่น การปรับตัว สภาพทางบ้าน ความสนใจ ความมุ่งมั่น หักเหน็ดที่มีต่อสถาบัน วิชาที่เรียน

และอาจารย์ที่สอน ต่างมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และทราเวอร์สยังได้นั้น อีกกว่า การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ถึงแม้จะออกข้อสอบได้ดีเยี่ยมเพียงใด สหสัมพันธ์ สูงสุดจะมีค่าได้ไม่เกิน 0.7 หมายความว่า ในการทำนายนี้จะทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 50 ที่เหลือ จะต้องใช้ตัวแปรทางด้านอื่น ๆ วัด

เพรสคอตต์ (Prescott. 1961 : 14 - 16) ได้ใช้ความรู้ทางชีววิทยา สังคมวิทยา จิตวิทยา และการแพทย์ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน ซึ่งสรุปผลการศึกษาว่า องค์ประกอบที่มี อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งใน และนอกห้องเรียน ซึ่งประกอบด้วยลักษณะต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพทางกาย ข้อบกพร่องทางกาย และบุคลิกภาพต่าง ๆ
2. องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดามารดากับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างลูก ๆ ด้วยกัน และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกทั้งหมดใน ครอบครัว
3. องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและสังคม ได้แก่ ชนบทชนเมือง ประเพณี ความ เป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมทางบ้าน และฐานะทางบ้าน
4. องค์ประกอบทางความสัมพันธ์ในเพื่อนวัยเดียวกัน ได้แก่ ความสัมพันธ์ของ นักเรียนกับเพื่อนวัยเดียวกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน
5. องค์ประกอบทางพัฒนาแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติของ นักเรียนต่อการเรียน
6. องค์ประกอบทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออกทาง อารมณ์

แคร์รอล (Carroll. 1963 : 723-733) ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลของ

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนําคู นักเรียน และหลักสูตรมาเป็น องค์ประกอบที่สำคัญ ซึ่งเชื่อว่าเวลาและคุณภาพของการสอนมีอิทธิพลโดยตรงต่อปริมาณความรู้ที่นักเรียนได้รับ

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า ผลกระทบที่มาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมี หลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งแต่ละองค์ประกอบเหล่านั้น ล้วนแล้วแต่มีผลทำให้กระทบต่อการ ศึกษาของนักเรียน อาจจะทำให้นักเรียนมีปัญหาทางกาย หรือทางด้านจิตใจก็ได้ เริ่มตั้งแต่ครอบครัว บิดามารดา ครู และเพื่อน ๆ ของนักเรียนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2516 : 49-57) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมของนิสิตปริญญาตรี วิทยาลัยวิชาการศึกษากับอายุ มีความสัมพันธ์ทางลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.147$) แสดงว่า นิสิตที่อายุน้อยมีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงและนิสิตที่อายุมากมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า

สุข เดชชัย (2506 : 68) ทำการศึกษาระยะยาวเกี่ยวกับตัวการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของวัยรุ่น ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 8 คน การรวบรวมข้อมูลใช้วิธีซึ่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง บันทึกรายงานสุขภาพของนักเรียน การเยี่ยมบ้าน และสัมภาษณ์ผู้ปกครอง สัมภาษณ์อาจารย์ประจำชั้น และอาจารย์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ใช้แบบสอบถาม "ไครเอย์" กับนักเรียนและ Semantic Differential Test และทดสอบความสามารถทางสติปัญญา ให้นักเรียนเขียนอัตชีวประวัติ และ "บุคคลที่ข้าพเจ้าต้องการจะเหมือน" ศึกษาผลการสอบภาคกลางปีและปลายปี ศึกษาความตั้งใจเรียน ทักษะคิดและความสนใจของนักเรียนต่อวิชาต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เลือกเป็นตัวแทนสำหรับศึกษาทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย มีระดับสติปัญญาไม่แตกต่างกันมากนัก แต่ความสามารถในการเรียนต่างกันมาก จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า ตัวการที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียนของนักเรียนวัยรุ่น 8 คน ได้แก่ตัวการทางร่างกาย ตัวการทางความรักระหว่างบิดามารดาและตัวนักเรียน ตัวการทางวัฒนธรรมและการอบรมทางบ้าน ตัวการทางพัฒนาแห่งตน ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน และปัญหาการปรับตัว

มอนโตโกเมอรี (Montgomery. 1970 : 1578-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จทางด้านการเรียน ของนักศึกษาในวิทยาลัยชุมชน (Community College) พบว่า นักศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จนั้น มีปัญหาทางด้านการเงิน สภาพความเป็นอยู่ และมีการรับจ้างทำงานมากกว่าพวกนักศึกษาที่ประสบความสำเร็จ

ชอร์และอลัน (Shore and Alan. 1960:391) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความสนใจของผู้ปกครอง และการวางแผนของผู้ปกครอง เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของนักศึกษาในความปกครอง และความรับผิดชอบของผู้ปกครอง และการวางแผนของผู้ปกครอง เกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ของนักศึกษา วิทยาลัย Leicester Junior พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีบิดาและมารดาที่เอาใจใส่ในเรื่องการเรียนรู้ของบุตร มากกว่าบิดามารดาของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และผู้ปกครองของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ไม่ให้ความสนใจในเรื่องการเรียนรู้และการวางแผนการเรียนรู้แก่นักศึกษาเลย

เมเยอร์แบงก์ (Mayuribanks. 1972 :203-209) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนของนักเรียนอายุ 16 ปี จำนวน 185 คน พบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองให้การส่งเสริมการเล่าเรียน จะมีโครงการในการเรียนของนักเรียน และเห็นความสำคัญของการศึกษา ตลอดจนมีความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับโรงเรียน จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองขาดการส่งเสริม

นิโคล (Nicole. 1973 : 3783-A) ได้ศึกษาทัศนคติและการร่วมมือทางการศึกษาของครอบครัวชั้นต่ำและครอบครัวชั้นกลาง รวมทั้งต้องการวัดการตอบสนองของบุคคลเหล่านั้นตามระดับความรู้จากการศึกษาพบว่า ระดับความร่วมมือของผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามระดับชั้นในสังคม คนชั้นกลางมีกิจกรรมร่วมทางการศึกษามากกว่าคนที่มีความฐานะต่ำกว่า อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างของระดับชนชั้นในสังคม ก็มีได้เป็นสาเหตุทั้งหมดของความแตกต่างกันในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่น ๆ อีกด้วย

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเครียด

วิถีทางการดำเนินชีวิตของเราทุกวันนี้ ทุกคนย่อมรู้จักคุ้นเคยหรือเคยประสบกับความเครียดกันมาแล้วไม่มากนัก ความเครียดมีผลให้เกิดภาวะการที่ผิดปกติของร่างกายอันเป็นผลจากบุคคลนั้นประสบกับปัญหาหนัก ๆ ในชีวิตประจำวัน ทำให้คิดมาก เกิดความเครียด และเมื่อเกิดความเครียดคนเราก็จะมีการปรับตัวต่อความเครียดนั้น (อรทัย ชื่นมนุษย์. 2520 : 1)

เมคคานิค (Mechanic. 1962) ให้นิยามของความเครียดว่าเป็นการตอบสนองของมนุษย์ต่อสถานการณ์ภายนอก ซึ่งไม่สัมพันธ์กับสถานการณ์ภายในร่างกาย และนำไปสู่พฤติกรรม การหลบเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยง

ความเครียดมีไโซจะก่อให้เกิดผลร้ายต่อมนุษย์เราประการเดียว ความเครียดยังมีคุณประโยชน์อยู่บ้าง ในการที่จะกระตุ้นแรงเร้าให้เราเปลี่ยนพฤติกรรม หรือการการทำความเข้าใจ ความไม่สบายใจที่เกิดขึ้นจะทำให้เราคิดหาทางแก้ไขความผิดนั้นให้ถูกต้อง วอลเลซ (Wallace. 1978 : 457 - 458) กล่าวว่า ความเครียดเป็นสิ่งจำเป็นในการเจริญเติบโต และการพัฒนาทั้งร่างกายและจิตใจ แต่ขณะเดียวกันความเครียดที่มากเกินไป อาจทำให้เกิดการเจ็บป่วยหรือมีบุคลิกภาพไม่เหมาะสมได้

ความหมายของความเครียด

ความเครียดมีความหมายแตกต่างกันตามดังต่อไปนี้

เว็บสเตอร์ (Webster. 1986 : 1861) กล่าวว่า ความเครียด (Stress) เป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า Strictus หรือ Strict ซึ่งหมายถึงความกดดันที่ทำให้มีความรู้สึกไม่สบายใจ เป็นภาวะที่ทำให้เกิดความวุ่นวายทางจิตใจ ทำให้บุคคลนั้น ๆ เสียสมดุล อันเป็นแรงผลักดันให้มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป

ฟิชเบน (Fishbein. 1976 : 12) กล่าวถึงความเครียดว่า เป็นภาวะที่กดดันร่าง

กายและจิตใจ สิ่งที่เกิดกันอาจจะเป็นเหตุการณ์หรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือเป็นเพียงสิ่งที่คุกคามทางจิตใจ

ฟาร์เมอร์ ไมนาฮาน และ เฮเคเลอร์ (Farmer, Monahan, and Hekeler. 1984 : 12) กล่าวว่า ความเครียดเป็นระดับของความวิตกกังวลที่บุคคลรับรู้ อันเนื่องมาจากภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งในภาวะการณ์เดียวกันอาจทำให้บุคคลมีความเครียดแตกต่างกัน

โอเวน (ศรีนิวล โอสเสเตอร์. 2527 ; อ้างอิงมาจาก Owen. 1983 : 482) กล่าวว่า ความเครียดเป็นผลของความรู้สึกไม่สบาย ไม่สะดวกสบาย ความไม่ต้องการ และกล่าวเน้นว่าลักษณะหนึ่งของภาวะเครียดด้านจิตใจก็คือ ความวิตกกังวล

นราธร ศรีประสิทธิ์ (2530 : 12) อธิบายว่า ความเครียดเป็นภาวะด้านจิตใจของบุคคลซึ่งขาดความสมดุล อาจเกิดขึ้นจากสภาวะและสถานการณ์ที่แตกต่างออกไปอาการของความเครียดจะแสดงออกในลักษณะต่าง ๆ เช่น ความวิตกกังวล ความรู้สึกกดดัน ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพ เกิดอาการทางร่างกายได้ เช่น ความดันโลหิตสูง หัวใจเต้นเร็ว หรือการหลั่งน้ำย่อยในปริมาณที่ผิด เป็นต้น

สุทธิชัย ปานปรีชา (2529 : 482) ให้ความหมายของความเครียดดังต่อไปนี้

1. ความเครียดเป็นภาวะทางจิตใจที่กำลังเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในหรือนอกตัวตน ปัญหาเกิดขึ้นจริง หรือคาดว่าจะเกิดขึ้น ปัญหามาจากความผิดปกติทางร่างกายหรือความผิดปกติทางร่างกายหรือความผิดปกติทางจิตใจ
 2. ความเครียดเป็นปฏิกิริยาทางจิตใจตอบสนองสิ่งเร้าหรือสิ่งที่มีมากระตุ้น ซึ่งเป็นปัญหาที่กำลังเผชิญ
 3. ความเครียดเป็นความรู้สึกไม่พอใจ ไม่สบายใจ เสมือนจิตใจถูกบีบคั้น บังคับให้ต้องเผชิญกับสิ่งเร้า ความรู้สึกดังกล่าวนี้ทำให้เกิดความแปรปรวนทั้งร่างกายและจิตใจ
- จากความหมายต่าง ๆ ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า ความเครียด หมายถึง สภาพทาง

จิตใจที่ถูกรบกวนจากสิ่งเร้า ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมทั้งทางร่างกายและจิตใจ ซึ่งในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนี้ อาจส่งผลทั้งทางด้านดี และด้านไม่ดีให้ปรากฏแก่สังคม

สาเหตุของความเครียด

สาเหตุของความเครียดนั้น ได้มีผู้แบ่งสาเหตุของความเครียดไว้หลายแนวทางอาทิ เช่น

วอลเลซ (Wallace. 1978 : 457 - 458) แบ่งสาเหตุของความเครียดออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

เป็น 2 กลุ่ม คือ

สาเหตุจากภายนอก (Exogenous Stress) เป็นความเครียดที่มักเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งแยกออกเป็น

สาเหตุจากครอบครัว เช่น ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ ลูก คู่สมรส

สาเหตุจากที่ทำงาน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้าง ลูกจ้าง เพื่อนร่วมงาน

สาเหตุอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคน

สาเหตุจากภายใน (Endogenous Stress) ได้แก่ ความเจ็บปวด ความจำ ความรู้สึก ความฝัน ความคาดหวัง เป็นต้น

ส่วน ชูติศย์ ปานปรีชา (2529 : 486 - 488) อธิบายสาเหตุของความเครียดดังต่อไปนี้

สาเหตุจากภายใน หมายถึง ความเครียดที่เกิดจากสาเหตุ หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่มาจากตัวคน สามารถแยกได้เป็น 2 ชนิด

1. สาเหตุทางร่างกาย เป็นภาวะบางอย่างของร่างกาย ที่ทำให้เกิดความเครียด เนื่องจากร่างกายและจิตใจแยกกันไม่ได้ เมื่อร่างกายมีการเปลี่ยนแปลง เช่น เจ็บป่วย จะส่งผลให้จิตใจเจ็บป่วยตามไปด้วย ฉะนั้น เมื่อร่างกายเครียดจะทำให้จิตใจเครียดด้วย ภาวะต่าง ๆ ของร่างกายที่เป็นสาเหตุของความเครียด ได้แก่

ก. ความเมื่อยล้าทางร่างกาย เป็นสภาพของร่างกายที่ไม่สมบูรณ์ แข็งแรง หรือได้ผ่านการทำงานอย่างหนักและติดต่อกันนาน

ข. ร่างกายได้รับการพักผ่อนไม่เพียงพอ เป็นสภาพของร่างกายที่เกิดจากขาดการพักผ่อน

ค. รับประทานอาหารไม่เพียงพอ หรือไม่ถูกสุขลักษณะ ทำให้ร่างกายหิวโหยน้ำตาลในเลือดต่ำ ร่างกายขาดวิตามินและเกลือแร่ ทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย และเกิดความเครียดได้

ง. ความเจ็บปวดทางร่างกาย เช่น มีโรคประจำตัว ได้รับการผ่าตัดครั้งใหญ่ ทำให้ไม่อยากอาหาร เนื้อเยื่อของอวัยวะที่ป่วยถูกทำลายหรือทำงานไม่ได้ดี เสีย น้ำ เสียเลือด เป็นผลทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย

จ. ภาวะติดสุราและยาเสพติด สุราและยาเสพติดไปกดประสาท ทำให้ร่างกายต้องใช้พลังงานมาก เป็นผลทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย อ่อนแอมากขึ้นทุกขณะ

2. สาเหตุทางจิตใจ เป็นสภาพทางจิตใจบางอย่างที่ก่อให้เกิดความเครียด คือ

ก. อารมณ์ไม่ดีทุกชนิด ได้แก่ ความกลัว ความวิตกกังวล ความเศร้า อารมณ์ดังกล่าวก่อให้เกิดความรู้สึก ทุกข์ใจไม่สบายใจ โดยเฉพาะความเศร้าทำให้เกิดความรู้สึกสิ้นหวัง ไม่คิดต่อสู้ ความรู้สึกทั้งหมดนี้ทำให้เกิดความเครียด

ข. ความคับข้องใจ เป็นภาวะของจิตใจ เกิดขึ้นเมื่อความต้องการการถูกขัดขวางทำให้มีปัญหาต้องเผชิญ เกิดความรู้สึกไม่พอใจ โกรธ วิตกกังวล จิตใจเหมือนถูกบีบคั้นเกิดความเครียดขึ้น

ค. บุคคลิกภาพบางประเภท ทำให้เกิดความเครียดได้ คือ

1. เป็นคนจริงจังกับชีวิต (Perfectionist) ทำอะไร

ต้องทำให้ดีสมบูรณ์แบบ เจ้าระเบียบ เป็นคนตรงมีมาตรการในการดำเนินชีวิตสูงมีความสามารถ
ในการทำงานเหนือกว่าผู้อื่น ทำให้ต้องทำงานหนักและต้องทำด้วยตนเอง จึงทำให้เกิดความ
เครียดได้ง่าย

2. เป็นคนใจร้อน รุนแรง ก้าวร้าว ควบคุมอารมณ์ไม่อยู่
คนประเภทนี้อารมณ์เปลี่ยนแปลงได้มาก มีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาด้วย ทำให้เกิดความ
เครียดได้ง่าย

3. เป็นคนต้องพึ่งพาผู้อื่น คนประเภทนี้ขาดความเชื่อมั่น
ในตนเองมีความรู้สึกกว่าตนเองไม่เก่ง ไม่กล้าตัดสินใจ ไม่กล้าทำอะไรด้วยตนเอง ต้องอาศัย
ความคิดคำแนะนำและกำลังใจจากผู้อื่น ทำให้มีความกลัว วิตกกังวล มองอนาคตด้วยความ
หวาดหวั่นอยู่เสมอ เกิดความเครียดเป็นประจำ

สาเหตุภายนอก หมายถึง ปัจจัยต่าง ๆ นอกตัวคนที่เป็นสาเหตุทำให้เกิด
ความเครียด ซึ่งได้แก่

1. การสูญเสียสิ่งที่รัก ได้แก่ การสูญเสียคนรัก ของรัก ทรัพย์สิน หน้าที่
การงาน การแต่งงาน หรือ ถูกให้ออกจากงาน ถูกลดตำแหน่ง หรือย้ายงาน ธุรกิจล้มละลาย

2. การเปลี่ยนแปลงในชีวิต ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตจะมีจิตใจแปร
ปรวน (Psychological Imbalance) ทำให้เกิดความเครียดไม่มากนัก ระยะหัวเลี้ยวหัว
ต่อของชีวิต ได้แก่ การเข้าโรงเรียนครั้งแรก ทำงานครั้งแรก สมรสใหม่ ๆ มีบุตรคนแรก ย้าย
หมดประจำเดือน คลอดเกษียณอายุใหม่ ๆ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องปรับตัว การ
เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกะทันหันโดยไม่ได้คาดคิดหรือไม่ได้เตรียมตัวมาไว้ก่อน เช่น
การย้ายโรงเรียน ย้ายงาน การย้ายที่อยู่หรืออพยพย้ายถิ่น

3. ภัยอันตรายต่าง ๆ ที่คุกคามชีวิตและทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นภัยที่มนุษย์
สร้างขึ้นหรือภัยธรรมชาติ เช่น อยู่ในดินที่มีโจรผู้ร้ายชุมชุม ถูกขู่จะทำร้ายร่างกาย อยู่ในสนามรบ

น้ำท่วม ไฟไหม้บ้าน เป็นต้น ภาวะดังกล่าวทำให้เกิดความกดดันที่บีบคั้นจิตใจอย่างรุนแรง เกิดความเครียดอย่างรุนแรงได้

4. ทำงานชนิดที่สร้างความเครียด เช่น ขาดความปลอดภัยที่ทำงาน งานเสี่ยงอันตรายงานที่ไม่พึงพอใจ มองไม่เห็นความสำคัญของงานที่ทำอยู่

5. ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ยากจน เป็นหนี้สิน ทำให้เกิดการเจริญเติบโตไม่สมบูรณ์ ขาดอาหาร เรียนได้ไม่เต็มที่ อยู่ในชุมชนแออัด ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้เกิดความวิตกกังวล หวาดกลัว คิดมาก บีบคั้นจิตใจ เกิดความเครียดได้

6. สภาพของสังคมเมือง มีคนหลังไหลเข้ามาอยู่หางานทำในเมืองมากขึ้น เรือรบ ๆ อยู่กันแออัดคับแคบ ชีวิตต้องแข่งขัน ซึ่งดิ้นรน การเดินทางไม่สะดวกเพราะการจราจรติดขัด ชีวิตครอบครัวไม่อบอุ่น ต่างคนต่างอยู่ ขาดอากาศบริสุทธิ์หายใจ สภาพดังกล่าวทำให้เกิดความเครียดได้

แมคคาร์น (คุชชัย ยาวะประภาษ. 2525 : 62 - 92 ; อ้างอิงจาก McLean.

n.d) กล่าวว่า ตัวการสำคัญที่นำมาซึ่งความเครียดได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ความไม่แน่ใจเกี่ยวกับขอบเขตของตนเอง และความรับผิดชอบในการควบคุมบังคับบัญชาผู้อื่น การเปลี่ยนแปลงในงานที่ปฏิบัติ สามารถทำให้เครียดได้เท่า ๆ กับงานที่ซ้ำซากจำเจ และเขายังชี้ว่า สภาพความเครียดทางบ้านสามารถที่จะทำให้เกิดผลเสียในการปฏิบัติงานได้เท่า ๆ กับความเครียดที่เกิดขึ้นในที่ทำงาน และเป็นตัวเสริมให้ความเครียดในงานมีมากขึ้นอีก

ดังจะเห็นได้ว่า สาเหตุของความเครียดตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น พอสรุปได้ว่า ความเครียดมีสาเหตุมาจากภายในและภายนอกของตัวบุคคลที่เกิดความเครียดนั้น สาเหตุภายในได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่วนสาเหตุภายนอกร่างกายได้แก่ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลทำให้ร่างกายและจิตใจเสียคุณภาพที่บุคคลปกติพึงมี ก่อให้เกิดความเครียดได้เช่นกัน

ชนิดของความเครียด

แกลเลเกอร์ (Gallagher. 1979 : 95 - 99) แบ่งความเครียดเป็น 2 ชนิด ตามสาเหตุของการเกิด กล่าวคือ ความเครียดที่เกิดขึ้นเนื่องจากทุกข์ เรียกว่า "Distress" ซึ่งหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลคนหนึ่ง ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความไม่สบายใจ และนำไปสู่ความรู้สึกคับอกคับใจไม่มากนักน้อย ความเครียดอีกชนิดหนึ่งก็คือ ความเครียดที่เกิดจากความสุข เรียกว่า "Eustress" ความเครียดชนิดนี้เป็นความเครียดในทางบวก เป็นความเครียดที่เกิดขึ้นเนื่องจากการมีความสุข สนุกสนาน ได้รับประสบการณ์ที่เพลิดเพลิน อิ่มเอิบไปด้วยความปิติยินดี

ระดับของความเครียด

ความเครียดที่เกิดขึ้นในแต่ละคนนั้น แม้จะมาจากสาเหตุเดียวกัน ก็อาจมีความรุนแรงไม่เท่ากันได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การยอมรับและการปรับตัวของแต่ละคน ซึ่งเชื่อมโยงอยู่หลาย ๆ ลักษณะ เช่น พื้นฐานทางอารมณ์และจิตใจ สภาพสังคม วัฒนธรรม ตลอดจนสถานการณ์แวดล้อมของแต่ละคนในขณะนั้น

จานิส (Janis. 1952 : 7) ได้แบ่งความเครียดออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ความเครียดระดับต่ำ (Mild Stress) พบว่า ความเครียดชนิดนี้สิ้นสุดลงในเวลาอันสั้น อาจนานแค่วินาทีหรือชั่วโมงเท่านั้น เกี่ยวข้องอยู่กับสาเหตุหรือเหตุการณ์เพียงเล็กน้อยในชีวิตประจำวัน เช่น การจราจรติดขัดต้องไปทำงาน การพลาดเวลานัดหมาย เป็นต้น
2. ความเครียดระดับกลาง (Moderate Stress) พบว่า ความเครียดชนิดนี้รุนแรงกว่าชนิดแรก อาจใช้เวลาเป็นชั่วโมงหรือหลายชั่วโมง จนกระทั่งเป็นวัน เช่น ความเครียดจากการทำงานหรือการเรียนที่มากหรือติดต่อกันนานเกินไป การเจ็บป่วยที่ไม่รุนแรงนัก การขัดแย้งกับเพื่อนร่วมงาน

3. ความเครียดระดับสูง (Severe Stress) ความเครียดชนิดนี้จะแสดงอาการอยู่นานเป็นสัปดาห์ เป็นเดือน หรืออาจเป็นปี สาเหตุของความเครียดจะรุนแรงหรือมีหลายสาเหตุ เช่น การเจ็บป่วยที่รุนแรง การสูญเสียอวัยวะของร่างกาย หรือสิ่งของ หรือบุคคลอันเป็นที่รัก เป็นต้น

ซูทิพย์ ปานปรีชา (2529 : 483) แบ่งระดับของความรุนแรงของความเครียดไว้เป็น 3 ระดับ คือ

ระดับแรก เป็นภาวะของจิตใจที่มีความเครียดอยู่เล็กน้อย ยังถือเป็นภาวะปกติ พบได้ในชีวิตประจำวันของทุก ๆ คน ขณะกำลังเผชิญปัญหาต่าง ๆ หรือกำลังต่อสู้กับความรู้สึกที่ไม่ดีของตนเอง ความเครียดเล็กน้อยนี้ อาจไม่รู้สึกรู้สึกรเพราะความเคยชินหรือรู้สึกเพียงเล็กน้อยพอทนได้ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาของร่างกาย ความนึกคิด อารมณ์และพฤติกรรมให้เห็นได้ชัด ไม่เกิดผลเสียในการดำเนินชีวิต

ระดับสอง เป็นภาวะของจิตใจที่มีความเครียดปานกลาง เป็นระยะที่ร่างกายและจิตใจต่อสู้กับความเครียดที่มี แสดงออกให้เห็นโดยมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยา ความคิด อารมณ์ พฤติกรรมการดำเนินชีวิต ความเครียดระดับนี้เป็นสัญญาณเตือนภัยว่า มีความเครียดมากกว่าปกติต้องรีบหาทางขจัดสาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียด หรือผ่อนคลายความเครียดลงเสีย ถ้าปล่อยให้ความเครียดเพิ่มขึ้น จะทำให้เกิดพยาธิสภาพของร่างกายและจิตใจ เกิดเป็นโรคต่าง ๆ การดำเนินชีวิตประจำวันเสียไป ทำให้การงานเลวลงหรือผิดพลาด การตัดสินใจเสียไปด้วย

ระดับสาม เป็นภาวะจิตใจที่มีความเครียดรุนแรงหรือเครียดมาก ร่างกายและจิตใจแพ้ความเครียด มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจให้เห็นเด่นชัด มีพยาธิสภาพหรือป่วยเป็นโรครุนแรง ทำให้การดำเนินชีวิตเสียไป การตัดสินใจผิดพลาด ระยะนี้ต้องการการดูแลช่วยเหลือและรักษาตัว แม้สาเหตุที่ทำให้เกิดความเครียดหมดไปหรือรู้จักผ่อนคลายความเครียดด้วยตนเอง ก็ยังไม่สามารถจะทำความเครียดหมดไปได้โดยง่าย การช่วยเหลือตัวเองเพียงอย่าง

เดียวไม่เพียงพอ ต้องมีผู้อื่นเข้ามาช่วยด้วย

ปฏิกิริยาและการปรับตัวของร่างกายเมื่อมีความเครียด

เมื่อเกิดความเครียดขึ้น ร่างกายจะมีปฏิกิริยาอาการต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความเครียดนั้น อาการเหล่านี้ได้แก่ ปวดศีรษะ นอนไม่หลับ หงุดหงิด เหนื่อยง่าย เบื่ออาหาร เศร้าซึม เป็นต้น

สัทพัฒนาและคณะ (2520 : 1) ได้แบ่งอาการหรือการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย เมื่อมีความเครียดออกเป็น

1. ด้านร่างกาย ร่างกายจะมีความตึงเครียดของกล้ามเนื้อ ใจสั่น มือสั่น กระตุก เหงื่อออก (โดยเฉพาะฝ่ามือและฝ่าเท้า) ม่านตาขยาย ซิพจรเต้นเร็ว ปัสสาวะบ่อย ท้องเดิน หายใจเร็ว แรง และลึก อาจมีอาการแน่นหน้าอก รู้สึกชาตามแขนและขา กล้ามเนื้อเกร็ง

2. ทางจิตใจ มีความไม่สบายใจ กระวนกระวายใจ หวาดกลัว หงุดหงิด ขาดสมาธิ ตลอดจนกังวลว่าจะมีอันตรายร้ายแรงเกิดขึ้นกับตน บางทีมีความรู้สึกเบื่ออาหาร นอนไม่หลับ หรือมีความรู้สึกทางเพศลดลง

คูแกนและคนอื่น ๆ (Dougan and others. 1986 : 191 - 198) กล่าวถึงอาการของความเครียด โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านอารมณ์ (Mood) เช่น รู้สึกหงุดหงิด ฉุนเฉียวง่าย กังวลใจ รู้สึกสับสน หลงลืมง่าย เบื่อหน่าย เป็นต้น

2. ด้านอวัยวะ (Organ) เช่น หัวใจเต้นแรง หายใจถี่ กระเพาะอาหารปั่นป่วน เหงื่อออกง่ายกว่าปกติ วิงเวียนศีรษะ ปากคอแห้ง ปัสสาวะบ่อย ท้องเสียหรือท้องผูกบ่อย ๆ เป็นต้น

3. ด้านกล้ามเนื้อ (Muscles) เช่นมือและนิ้วสัน เส้นกระดูก กล้ามเนื้อยึด พูดตะกุกตะกัก ขบگرامบ่อย ๆ ตาพร่าตามัว ปวดหลัง เป็นต้น

4. ด้านพฤติกรรมที่แสดงออก (Behaviour) เช่น ลุกสี่ลุกกลน เดินตัวเกร็ง นอนไม่หลับ ตื่นแล้วแต่ยังนอนต่อ ความต้องการทางเพศลดน้อยลง มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ต้องพึ่งยาหรือไปพบแพทย์บ่อยขึ้น เป็นต้น

วอลเลซ (Wallace. 1978 : 457 - 458) ได้อธิบายถึงปฏิกิริยาตอบสนองของร่างกายที่มีต่อความเครียดในแต่ละบุคคลว่าไม่เหมือนกัน บางคนเมื่อมีสิ่งเร้ามากกระตุ้นก็จะมีความรู้สึกและไม่มีปฏิกิริยาตอบโต้แต่อย่างใด แต่บางคนจะมีความเคียดแค้นและไม่มีความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ เวลา ภาวะของร่างกายและจิตใจ นอกจากนั้นยังได้กล่าวว่า ปฏิกิริยาโต้ตอบที่เกิดขึ้นนั้น เป็นการต่อสู้หรือถอยหนีก็ได้

เซลี (Selye. 1976 : 97 - 99) ได้แบ่งการปรับตัวของร่างกายที่มีต่อความเครียดไว้ 3 ระยะด้วยกัน คือ ระยะบอกเหตุ (Alarm Reaction) ระยะต่อต้าน (Stage of Resistance) และระยะหมดกำลัง (Stage of Exhaustion)

1. ระยะบอกเหตุ เป็นระยะที่ร่างกายพยายามที่จะต่อสู้ต่อสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียด โดยการควบคุมสภาวะภาพและการทำงานของร่างกายให้อยู่ในภาวะที่ปกติ ระยะนี้แบ่งเป็น

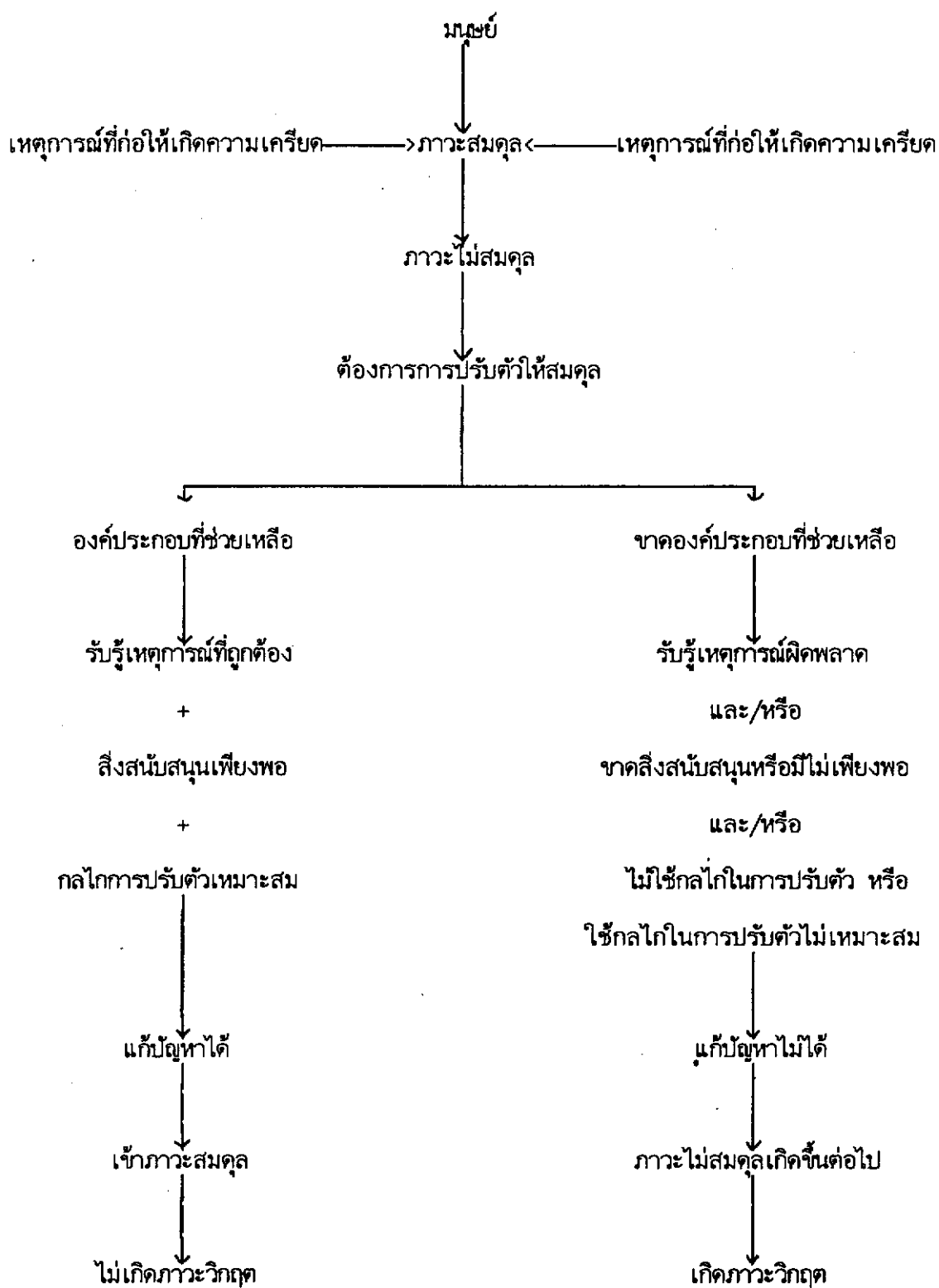
ก. ระยะช็อก (Shock Phase) ระยะนี้จะเกิดขึ้นทันทีอย่างรวดเร็ว ซอร์โมนบางอย่าง เช่น อีพิเนฟรินและคอร์ติโซน (Epinephrin and Cortisone) จะถูกขับออกมาสู่กระแสโลหิตมาก อาการของการช็อกที่เด่นชัดจะเกิดขึ้น ระยะนี้จะเป็นอยู่ระหว่าง 2-3 นาที หรือตลอด 24 ชั่วโมง ถ้าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่และร่างกายมีอันตรายไม่มาก ก็จะเข้าสู่ระยะต่อต้านช็อก

ข. ระยะต่อต้านช็อก (Counter Shock Phase) ในระยะนี้ร่าง

กายจะมีการปรับตัวดีขึ้น และเข้าสู่ระบบต่อไป

2. ระยะต่อต้าน เป็นระยะของการปรับตัว ในระยะนี้ร่างกายพยายามที่จะยับยั้งและควบคุมสิ่งที่ก่อให้เกิดความเครียด และจำกัดบริเวณที่จะเกิดอันตรายให้น้อยที่สุด หากไม่สามารถยับยั้ง หรือควบคุมได้ก็จะเข้าสู่ระยะต่อไป

3. ระยะหมดกำลังใจ เป็นระยะสุดท้ายของการปรับตัว ในระยะนี้ร่างกายไม่สามารถจะทนทานต่อไปได้ เพราะส่วนที่ควบคุมความเครียดเกิดการเมื่อยล้าและแตกสลายไป ซึ่งอาจเกิดขึ้นที่จุดใดจุดหนึ่งหรือทั่วร่างกาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรุนแรงของความเครียดของร่างกาย และความสามารถในการยับยั้งความเครียดของร่างกาย บางรายอาจมีระยะนี้อยู่ชั่วคราว แต่ในบางรายอาจถึงแก่ชีวิตได้ ซึ่งสามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและการเกิดภาวะสมดุลและไม่สมดุลได้ดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับการเกิดภาวะสมดุลและไม่สมดุล

(Aguilera. 1982 : 65)

จะเห็นได้ว่าการปรับตัวทางด้านจิตใจต่อภาวะความเครียด ซึ่งเกิดขึ้นในระยะต่อต้านนั้นจะประสบความสำเร็จหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของสภาพแวดล้อม ภูมิหลัง พื้นฐานสุขภาพจิต และประสบการณ์ในการปรับตัวต่อความเครียดที่ได้รับของแต่ละบุคคล ความเครียดอาจเป็นพลังกระตุ้นให้เกิดความพยายามและพัฒนาการหรืออาจก่อให้เกิดความเมื่องล้า เบื่อหน่าย ท้อแท้ และหมดกำลังใจ ซึ่งจะมีผลกระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานหรือการเรียน

นอกจากนี้ อาการทางจิตใจที่บ่งบอกถึงความเครียดที่เกิดขึ้นในการทำงานซึ่งสามารถสังเกตได้ง่าย ๆ ได้แก่อาการต่อไปนี้

1. การพยายามหลีกเลี่ยงที่จะพบปะพูดคุย หรือหาเวลาสังสรรค์กับเพื่อนร่วมงาน
2. การเอาปัญหาของคนอื่นมาเล่าเป็นที่ถกขบขัน
3. การพยายามที่จะไม่ประสานสายตาสอบตา พยายามเป็นห่าง ๆ เวลาพูดคุยติดต่อกัน และพยายามที่จะตัดบทการสนทนาโดยเร็ว
4. การติดต่อเพื่อนร่วมงาน หรือการให้บริการกับผู้มาติดต่อกัน มักจะทำในลักษณะที่เป็นทางการเอามาก ๆ ขาดความเป็นกันเอง บางครั้งก็ทำแบบเสียไม่ได้
5. การแสดงออกถึงความรู้สึกอิจฉาริษยา เกือบขัง หรือเ็นชาต่อเพื่อนร่วมงาน และรวมไปถึงมนุษย์ร่วมโลก
6. การมีความรู้สึกเสมือนว่าถูกทอดทิ้งให้อยู่คนเดียวในโลก
7. กระวนกระวายจนรู้รุกรนในการพยายามทำงานให้เสร็จ
8. การแสดงออกถึงความรู้สึกวิตกกังวลในเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่ไม่สำคัญอะไรมากนัก
9. ความไม่สามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง การทำตัวเหมือนคนหงุดหงิดชอบโต้แย้งหรือติเตียนตลอดเวลา
10. การหลงลืมบ่อย ๆ

11. และอาการอ่อนเพลียอย่างเรื้อรัง

ฟาร์เมอร์ ไมนาฮาน และเฮเคเลอร์ (Farmer, Monahan and Hekeler. 1984 : 24) กล่าวว่า ผลของความเครียดโดยทั่วไปแล้วจะเกี่ยวข้องกับความรู้สึกหรืออารมณ์ เช่น ความซึมเศร้า (Depression) ความวิตกกังวล (Anxiety) ความหงุดหงิดฉุนเฉียว (Irritability) และอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทางร่างกาย (Somatic Complaints)

ส่วน วัชรรัตน์ หลิมรัตน์ (2527 : 42) ได้สรุปปฏิกิริยาในร่างกายอันเป็นผลจากความเครียดว่า ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในร่างกาย 3 ประการ ดังนี้

1. ต่อมหมวกไตโต
2. กระเพาะอาหารและลำไส้เล็กอักเสบ
3. ต่อมไทมัสและต่อมน้ำเหลืองเหี่ยวฝ่อ

ปฏิกิริยาเหล่านี้ จะเกิดได้ทั้งผู้มีความเครียดอย่างรุนแรงและผู้ที่มีความเครียดค่อนข้างน้อย แต่อยู่กับสภาพเครียดนาน ๆ นอกจากนี้เมื่อเกิดความเครียดขึ้น ยังทำให้เกิดผลที่นอกเหนือไปจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอีกด้วย ได้แก่ มีพฤติกรรมที่ผิดแปลกไปจากเดิม ร่างกายไม่ตอบสนอง ต่อยาและสิ่งกระตุ้นคุ้มกัน เป็นต้น

การวัดความเครียด

เทพวัลย์ สุชาติ (2530 : 30) กล่าวว่า การที่ร่างกายมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสาเหตุของความเครียด ส่งผลให้อาการต่าง ๆ ทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ความรู้สึกนั้น ชี้ให้เห็นว่าการจะวัดว่าบุคคลใดมีความเครียดหรือไม่ มากน้อยเพียงใดสามารถวัดได้จากอาการต่าง ๆ ทั้งร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ซึ่งเป็นปฏิกิริยาของร่างกายที่มีต่อสาเหตุของความเครียดนั่นเอง

ส่วนชูทิพย์ ปานปรีชา (2529 : 482) กล่าวว่า การที่จะทราบได้ว่าบุคคลใดมีความเครียด หรือไม่และมากหรือน้อยเพียงใดนั้น มี 2 วิธี

วิธีแรก สังเกตสิ่งที่ปรากฏออกมาในตัวคน ทั้งด้านอารมณ์ คำบอกเล่า พฤติกรรม รวมทั้งอาการต่าง ๆ เช่น อารมณ์หงุดหงิด โกรธง่าย ขาดความอดทน ควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ บ่นถึงปัญหาที่มีแสดงอาการเหน็ดเหนื่อย ถอนหายใจ สิ้นหน้ำ กระสับกระส่าย ตลอดทั้งการแสดง พฤติกรรมที่ผิดไปจากเดิมหรือมีความแปรปรวนทางร่างกาย เช่น เบื่ออาหาร น้หนักลด อ่อนเพลีย โดยมีสาเหตุมาจากการมีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก การมีปัญหามากและการแก้ปัญหาไม่ตกเป็นต้น

วิธีที่สอง ใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อตรวจหาความเครียด โดยสามารถคำนวณออกมาเป็นตัวเลขเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานของแบบทดสอบนั้น ๆ ทำให้บอกได้ว่ามีความเครียดหรือไม่ และมากน้อยเพียงไร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเครียด

นราธร ศรประสิทธิ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยทางสังคมวิทยาที่สัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น โดยศึกษาจากกลุ่มวัยรุ่นที่มีอายุระหว่าง 14-18 ปี พบว่า

1. เด็กวัยรุ่นมีความเครียดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรทางสังคมวิทยา คือ เพศ ปัญหาเกี่ยวกับรายได้ครอบครัว ความแออัดของที่อยู่อาศัย ความต้องการหรือความมุ่งหวังในชีวิต ความสัมพันธ์ในครอบครัว และอัตมโนทัศน์ส่วนตัว

2. เด็กวัยรุ่นที่มีความมุ่งหวังในชีวิตแตกต่างกัน จะมีความเครียดแตกต่างกัน

ในปี พ.ศ. 2532 ชุศรี เลิศรัตน์เดชากุล (2532 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การผ่อนคลายกล้ามเนื้อเพื่อลดความเครียดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตพระนครเหนือ ปีการศึกษา 2531 โดยการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร 16 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 8 คน ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กำหนดให้กลุ่มทดลองได้รับการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ 12 ครั้ง ๆ ละ 45 นาที เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเครียด ใช้เวลาทดลองเท่ากัน เครื่องมือที่ใช้วัดความเครียดคือ แบบทดสอบความเครียด ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ได้รับการผ่อนคลายกล้ามเนื้อมีความเครียดลดลงมากกว่านักศึกษาที่ได้รับการให้ข้อเสนอแนะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประพิมพ์พรณ สุวรรณภู (2533 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความเครียดของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลนพรัตนราชธานี โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลจำนวน 184 คน ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลมีระดับความเครียดอยู่ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 85.3 ระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 11.95 และระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 2.7 โดยใช้เครื่องมือ HOS (Health Opinion Stress) ซึ่งเป็นแบบสำรวจความเครียดทางจิตวิทยา และผลการวิจัยความเครียดของพยาบาลตามตัวแปร เพศ อายุ สภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์

การทำงาน ไม่แตกต่างกัน ส่วนพยาบาลที่ปฏิบัติในฝ่ายการพยาบาลแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ในปี พ.ศ. 2534 ถาวร ศรีหิรัญ (2534 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความเครียดของนิติกรกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 42 คน คือ นิติกร กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามระดับความเครียด 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า นิติกรมีความเครียดในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานซึ่งอยู่ในระดับสูง คือ ขาดสิ่งอำนวยความสะดวก ผลการวิจัยระดับความเครียดในการปฏิบัติงานของนิติกร กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามตัวแปรสภาพทางตำแหน่ง กลุ่มงาน และประสบการณ์พบว่า ไม่มีความแตกต่าง

รพาทิมพ์ เมมศรีอรุณ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสาเหตุของความเครียดของบรรณารักษ์ห้องสมุดในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดยศึกษาจากบรรณารักษ์ฝ่ายต่าง ๆ 4 ฝ่าย จำนวนรวมทั้งสิ้น 170 คน และพบว่า

1. สาเหตุของความเครียดในการปฏิบัติงานแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ความเครียดจากการปฏิบัติงาน ความเครียดจากความไม่ก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน ความเครียดจากเพื่อนร่วมงาน ความเครียดจากผู้บังคับบัญชา และความเครียดจากสภาพแวดล้อม

2. บรรณารักษ์ฝ่ายพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด มีสาเหตุความเครียดด้านสภาพแวดล้อมมากกว่าบรรณารักษ์ฝ่ายวิเคราะห์สนเทศ ฝ่ายบริการ และฝ่ายวารสารหรือสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง และบรรณารักษ์ฝ่ายวารสารหรือสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง มีสาเหตุความเครียดด้านสภาพแวดล้อมมากกว่า บรรณารักษ์ฝ่ายวิเคราะห์สนเทศ ส่วนสาเหตุความเครียดอีก 4 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านผู้บังคับบัญชา ด้านเพื่อนร่วมงาน และด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน บรรณารักษ์

ทั้ง 4 ฝ่าย มีสาเหตุของความเครียดไม่แตกต่างกัน

3. บรรณารักษ์ในห้องสมุดขนาดใหญ่ มีสาเหตุความเครียดในด้านการปฏิบัติงาน ด้านผู้บังคับบัญชา และด้านเพื่อนร่วมงานมากกว่า บรรณารักษ์ในห้องสมุดขนาดเล็ก ส่วนสาเหตุอีก 2 ด้าน คือ ด้านความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและด้านสภาพแวดล้อม บรรณารักษ์ในห้องสมุดทั้ง 2 ขนาด มีสาเหตุความเครียดไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาของ สตันดิก (Stundick. 1993 : 2102-A) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับความเครียดเพื่อที่จะทำนายผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ การมาโรงเรียน และความประพฤติ ของวัยรุ่นที่ศึกษาอยู่ในระดับ 9 (Grade 9) จำนวน 500 คน โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับของความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ระดับของความเครียดกับการไปโรงเรียน และระดับของความเครียดกับจำนวนของความถี่ในการประพฤติผิด และพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ การไปโรงเรียน และการประพฤติผิด มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.0001$) ซึ่งแสดงว่า ความเครียดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำนายศักยภาพทางการเรียนของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกรดเฉลี่ย

นอกจากนี้ เฮอร์ซอม (Hersom. 1993 : 1481) ได้ศึกษาองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดความเครียดของระบบการศึกษาพิเศษ และ ระบบการศึกษาปกติ โดยการคัดแยกสภาพแวดล้อมที่เป็นเหตุให้เกิดความเครียดและเปรียบเทียบกันในระบบการศึกษาทั้ง 2 ระบบ พบว่าองค์ประกอบที่มีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ความต้องการของรัฐ กฎระเบียบต่าง ๆ จากผู้บริหาร และ ความต้องการความช่วยเหลือจากผู้บริหาร

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2537 ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2537 ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 108 คน แยกเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 76 คน และนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต
2. แบบสอบถามความเครียด

1. แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยปรับปรุงและดัดแปลงจากแบบสอบถามของ นิยดา ภู่อุสาสน์ (2531 : 120 – 129) แบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

1.1 ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลด้านความคาดหวังในชีวิตด้านการศึกษา

1.2 ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลด้านความคาดหวังในชีวิตด้านการประกอบอาชีพ

ลักษณะแบบสอบถามด้านความคาดหวังในชีวิต เป็นคำถามปลายเปิด ตอนละ 1 ข้อ รวม 2 ข้อ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก ตอนที่ 1 จำนวน 22 ข้อ ตอนที่ 2 จำนวน 23 ข้อ รวม 45 ข้อ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต

1. การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคาดหวังในชีวิตใช้วิธี หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) คือสร้างข้อคำถามโดยศึกษาจากเอกสาร และผลวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาจำนวน 3 คน คือ

1.1 อาจารย์ทัศนากุศล ทองภักดี อาจารย์ประจำสถาบันพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 อาจารย์สุรินทร์ รมเกียรติ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.3 พันเอก(หญิง)ละออ พงษ์พานิช อาจารย์ประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์ กองการศึกษา วิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลพระมงกุฎ

เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของคำถามแต่ละข้อ แล้วนำข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญส่วนมากเห็นว่า ยังไม่เหมาะสมไปปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้นักเรียน
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
(สพพ.) จำนวน 69 คน ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ ใช้นักเรียนที่มีความสามารถ
พิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ แล้วนำมาตรวจให้
คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยรวมคะแนนของแต่ละคน แล้วนำมาเรียงคะแนนสูงสุดไปหาคะแนน
ต่ำสุดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้วิธี t -test โดยข้อใดที่มีอำนาจจำแนกรายข้อค่า
กว่า 2.0 ได้ตัดทิ้งไป ปรากฏว่าอำนาจจำแนก t เป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 2.105 ถึง 6.935
($p < .05$) รวมได้ข้อคำถามซึ่งได้มาใช้ในการศึกษาค้างนี้จำนวน 45 ข้อ (คุณภาพรายข้อแสดง
ไว้ในภาคผนวก)

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น
โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบัก (Cronbach. 1960) ได้
ค่าความเชื่อมั่น 0.8865

2. แบบสอบถามความเครียด

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยปรับปรุงและดัดแปลงจากแบบสอบถามของ
ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล (2532 : 38-40)

ลักษณะของแบบสอบถามความเครียด เป็นสถานการณ์เพื่อศึกษาว่า นักเรียนจะทำ
อย่างไรในสถานการณ์นั้น โดยให้นักเรียนพิจารณาข้อคำถาม ซึ่งในแต่ละข้อมีคำตอบอยู่ 4 ระดับ
ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ตรงกับความคิด ความรู้สึกหรือการกระทำจริง ๆ ของนักเรียนเพียง
ข้อเดียว มีจำนวน 25 ข้อ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามความเครียด

1. การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม เกี่ยวกับความคาดเดาได้วิธี

หาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) คือสร้างข้อคำถามโดยศึกษาจากเอกสาร และผลวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญทางจิตวิทยาจำนวน 3 คน คือ

1.1 อาจารย์ทัศนาก ทอภักดี อาจารย์ประจำสถาบันพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

1.2 อาจารย์สุรินทร์ รมเกียรติ อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.3 พันเอก(หญิง)ละออ พงษ์พานิช อาจารย์ประจำภาควิชาจิตเวชศาสตร์

กองการศึกษา วิทยาลัยแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลพระมงกุฎ

เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของคำถามแต่ละข้อ แล้วนำข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญส่วนมากเห็นว่ายังไม่เหมาะสมไปปรับปรุงแก้ไข

2. การหาค่าคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้นักเรียน

ในโครงการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) จำนวน 69 คน ที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ ให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ของโรงเรียนอัสสัมชัญ กรุงเทพฯ. แล้วนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยรวมคะแนนของแต่ละคน แล้วนำมาเรียงคะแนนสูงสุดไปหาคะแนนต่ำสุดเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อโดยใช้วิธี t -test โดยข้อใดที่มีอำนาจจำแนกรายข้อต่ำกว่า 2.0 ได้ตัดทิ้งไป ปรากฏว่าอำนาจจำแนก t เป็นรายข้ออยู่ระหว่าง 2.413 ถึง 8.684 ($p < .05$) รวมได้ข้อคำถามซึ่งได้มาใช้ในการศึกษาครั้งนี้จำนวน 22 ข้อ (คุณภาพรายข้อแสดงไว้ในภาคผนวก)

2.2 การหาค่าความเชื่อมั่น นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้ไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบัค (Cronbach. 1960) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9383

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขออนุญาตต่อโรงเรียนเซนต์คาเบรียล เพื่อทำการวิจัย
2. ผู้วิจัยขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์คาเบรียล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยขอข้อมูลทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากฝ่ายวิชาการ และวัดผลของโรงเรียน
4. ผู้วิจัยแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตที่สร้างขึ้นและได้ปรับปรุงแล้ว ไปให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามทั้งกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
6. ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต แล้วแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ
7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความเครียดไปให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบคำถาม
8. ผู้วิจัยตรวจสอบแบบสอบถามความเครียด

9. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติทั้งหมด

10. ผู้วิจัยนำผลวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบได้ครบถ้วนสมบูรณ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ชื่อว่า SPSS (Statistical Package for Social Science) โดยหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน
2. ทาปฏีสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่มีต่อความเครียดของนักเรียน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความเครียดนักเรียน โดยใช้การทดสอบ Two Way ANOVA
3. ถ้าพบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยใช้วิธีของ เชีฟเฟ (Scheffe's Method)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ
 - 1.2 คะแนนเฉลี่ย
 - 1.3 ค่าความแปรปรวน

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตและแบบสอบถามความเครียด ใช้สูตร t-test แบบเทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (McIver and Carmines. 1981 : 24)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S^2_H}{n_H} + \frac{S^2_L}{n_L}}}$$

เมื่อ	t แทน	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม
$\bar{X}_H$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้คะแนนกลุ่มต่ำ
S^2_H	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนกลุ่มสูง
S^2_L	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มที่ได้คะแนนกลุ่มต่ำ
n_H	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มสูง
n_L	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มต่ำ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตและแบบสอบถามความเครียด ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบัค (Cronbach. 1960) ดังนี้

$$\infty = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_x} \right)$$

เมื่อ ∞ แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ

k แทน จำนวนข้อของแบบสอบถามทั้งฉบับ

$\sum S^2_i$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S^2_x แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

3. ทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 3 กลุ่ม

โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง Two - way Analysis of Variance

(Dayton. 1971 : 152 - 166)

4. ถ้าพบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยใช้วิธีของ

เชิฟเฟ (Dayton. 1971 : 152 - 166)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจให้ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
SS	แทน	Sum of Square
MS	แทน	Mean of Square
F	แทน	ค่าสถิติที่พิจารณาจาก F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
***	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมาย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนกลุ่มรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโครงการส่งเสริมและพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษทางการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2537 จำนวน 108 คนแยกเป็นนักเรียนในชั้นปีที่ 1 จำนวน 76 คน และในชั้นปีที่ 2 จำนวน 32 คน

จากแบบสำรวจความคาดหวังในชีวิตในข้อคำถามปลายเปิด ซึ่งให้นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคาดหวังในการเรียนในการเลือกเรียนต่อในระดับต่อไป และความคาดหวังในการเลือกประกอบอาชีพ พบว่านักเรียนได้เลือกแนวทางการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพคิดเป็นร้อยละตามรายละเอียดในตาราง 9

ตาราง 9 แสดงร้อยละของจำนวนนักเรียนที่เลือกแนวทางการศึกษาต่อและแนวทางการประกอบอาชีพ

	เรียนตรงสาขา	เรียนไม่ตรงสาขา	อาชีพตรงสาขา	อาชีพไม่ตรงสาขา
ชั้นปีที่ 1	71.052	28.948	80.263	19.737
ชั้นปีที่ 2	71.875	28.125	88.237	11.763
รวม	71.296	28.704	86.842	13.158

จากตาราง 9 พบว่า แนวทางการเลือกการศึกษาต่อและแนวทางการเลือกการประกอบอาชีพของนักเรียนมีแนวโน้มที่จะเลือกศึกษาต่อตรงตามสาขาที่นักเรียนได้เรียนมาเป็นส่วนมาก คือ ร้อยละ 71.296 ส่วนแนวโน้มที่นักเรียนจะเลือกแนวทางการประกอบอาชีพนั้น ก็มีจำนวนมากเช่นกัน คือ ร้อยละ 86.842 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนส่วนมากมีการวางแผนทางการศึกษาและการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกัน

เมื่อวัดคะแนนความเครียดของนักเรียน ปรากฏผลของคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 10 และ ตาราง 11

ตาราง 10 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเครียดของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวัดตามความคาดหวังของชีวิต

กลุ่มนักเรียน	การจำแนก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ความคาดหวังในชีวิต	สูง	35	43.054	7.903
	กลาง	38	43.474	8.097
	ต่ำ	35	44.000	7.723
รวม		108		

จากตาราง 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเครียดของกลุ่มนักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตสูง มีค่า 44.054 คิดเป็นร้อยละ 50.061 ของคะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเครียดของกลุ่มนักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตปานกลาง มีค่า 43.474 คิดเป็นร้อยละ 49.402 ของ

คะแนนเต็ม และ ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเครียดของกลุ่มนักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตต่ำ มีค่า 44.000 ร้อยละ 50.000 ของคะแนนเต็ม หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความเครียดของนักเรียนเมื่อจำแนกตามระดับความคาดหวังในชีวิตทั้ง 3 ระดับคือ สูง กลางและต่ำ มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความเครียดระหว่างร้อยละ 49 ถึง ร้อยละ 51

ตาราง 11 แสดงค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนความเครียดของนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง เมื่อวัดตาม ,
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มนักเรียน	การจำแนก	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	S.D.
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	สูง	52	44.371	9.359
	ต่ำ	56	44.885	8.769
	รวม	108		

จากตาราง 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเครียดของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่า 44.371 คิดเป็นร้อยละ 50.421 ของคะแนนเต็ม และค่าเฉลี่ยของคะแนนความเครียดของกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีค่า 44.885 คิดเป็นร้อยละ 51.005 ของคะแนนเต็ม หมายความว่า ค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความเครียดของนักเรียนเมื่อจำแนกตามระดับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 2 ระดับคือ สูง และต่ำ มีค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนความเครียดระหว่างร้อยละ 50 ถึง ร้อยละ 52

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดของนักเรียน โดยพิจารณาตามความคาดหวังในชีวิต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังแสดงในตารางที่ 12

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเครียดของนักเรียน พิจารณาตามความคาดหวังในชีวิต กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ความคาดหวังในชีวิต (ก)	2	34.179	17.090	0.238
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ข)	1	113.529	113.529	1.583
ก x ข	2	3.619	1.810	0.025
ส่วนที่เหลือ	102	7314.883	71.715	
รวม	107	7446.546	69.594	

จากตาราง 12 สรุปได้ดังนี้

1. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียด

ของนักเรียน

2. นักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคาดหวังในชีวิตที่ส่งผลต่อความเครียด ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียน เซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร

ผลสรุปสาระสำคัญและผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับ ความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการ เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.)
2. เพื่อเปรียบเทียบความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ที่มีความคาดหวังในชีวิตแตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนส่งผลต่อความเครียด
2. นักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตต่างกันมีความเครียดแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีความเครียดแตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียน เซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ของโรงเรียน เซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา 2537 ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 108 คน แยกเป็นนักเรียนชั้นปีที่ 1 จำนวน 76 คน และนักเรียนชั้นปีที่ 2 จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต จำนวน 45 ข้อ มีความเชื่อมั่น 0.8845
2. แบบสอบถามความเครียด จำนวน 22 ข้อ มีความเชื่อมั่น 0.8726

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. แบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ตามระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นำแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตที่สร้างขึ้นและได้ปรับปรุงแล้ว ไปให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบคำถามทั้งกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
3. ตรวจสอบแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต แล้วแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มสูง กลุ่มกลาง และกลุ่มต่ำ
4. นำแบบสอบถามความเครียดไปให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบคำถาม
5. ตรวจสอบแบบสอบถามความเครียด
6. นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติทั้งหมด
7. นำผลวิเคราะห์ตามจุดมุ่งหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบได้ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งมีจำนวน 108 ฉบับ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ชื่อว่า SPSS (Statistical Package for Social Science)

โดยหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. หาค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน
2. หาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความคาดหวังในชีวิตที่มีต่อ

ความเครียดของนักเรียน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความเครียดนักเรียน โดยใช้การทดสอบ

Two Way ANOVA

3. เมื่อพบความแตกต่างของตัวแปรต่าง ๆ ใช้การเปรียบเทียบพหุคูณ โดยใช้วิธีของ เชีฟเฟ (Scheffe's Method)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากกลุ่มรวม สรุปผลได้ดังนี้

1. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
2. นักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน ทั้งในกลุ่มรวมและในกลุ่มย่อยที่แยกตามระดับชั้นปี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 1 ทั้งนี้ อาจเป็นได้เพราะการเกิดความเครียดมีสาเหตุได้หลาย ๆ ประการโดยที่ความคาดหวังในชีวิตทั้งทางด้านการเรียนและด้านอาชีพอาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น แต่ยังมีปัจจัยทางด้านต่าง ๆ อีกหลายด้าน เช่น สภาพของสังคม การศึกษาที่เปลี่ยนแปลงและเปิดกว้างอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน อีกทั้งสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู และวุฒิภาวะทางอารมณ์ของนักเรียนซึ่งปัจจัยเหล่านี้สามารถที่จะลดความเครียดอันเนื่องมาจากความคาดหวังในชีวิตได้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่สามารถทำให้เกิดความเครียด แต่เนื่องจากผลการเรียนของนักเรียนในสภาวะ

ปัจจุบัน ก็ไม่สามารถที่จะทำให้นักเรียนเกิดความเครียดได้เพราะเป็นเพียงระดับของคะแนนที่บอกถึงความสามารถในการสอบในแต่ละครั้งเท่านั้น มีอาจอธิบายความสามารถทางสติปัญญาด้านอื่น ๆ หรือคุณภาพของตัวบุคคลได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงไม่อาจส่งผลต่อความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถทางการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้

2. นักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและในกลุ่มย่อยที่แยกตามระดับชั้นปี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้ดังที่ เฮอร์ล็อก (Hurlock. 1974 : 298) กล่าวว่า อิทธิพลของสังคม สิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะเพื่อนมีอิทธิพลสูงมากต่อนักเรียนในวัยนี้ อิทธิพลเหล่านี้อาจทำให้ความคาดหวังไม่ส่งผลโดยตรงต่อความเครียด ซึ่งสอดคล้องกับ ฟาร์เมอร์ โมนาฮาน และเฮคเลอร์ (Farmer, Monahan and Hekeler. 1984 : 20 - 24) ที่กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นสิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น และอาจเป็นเพียงความคาดหวังชั่วคราว จึงอาจเป็นเหตุให้ความคาดหวังในชีวิตไม่ส่งผลต่อความเครียด นอกจากนี้ ซิกส์ (Sisk. 1982 : 221 - 229) ได้ศึกษาลักษณะพิเศษของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และพบว่า เด็กพิเศษค่อนข้างจะมีความคาดหวังในชีวิตสูงกว่าเด็กปกติ แต่เนื่องจากฐานะทางครอบครัวของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ มีสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจค่อนข้างดี อีกทั้งในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านรวมทั้งการเปิดกว้างของการศึกษาในปัจจุบัน ทำให้มีทางเลือกให้กับนักเรียนเพื่อหาทางออกในการศึกษามากขึ้น อาทิเช่น จำนวนมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐและของเอกชน สถาบันทางการศึกษาต่าง ๆ ที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ ปี หรือการมีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาในต่างประเทศที่มีความเป็นไปได้มากต่อนักเรียนในกลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ จึงทำให้ความคาดหวังในชีวิตไม่สามารถส่งผลต่อความเครียดได้

3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและในกลุ่มย่อยที่แยกตามระดับชั้นปี ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้ จากงานวิจัยของ

เฟลดยูเซน และ คลัชไมเออร์ (Gold. 1965 ; citing Feldhusen and Klausmeier. 1962) ได้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียด และสติปัญญา และพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ สามารถประเมินสภาพปัญหาได้ลึกซึ้งกว่าจะมีผลเสียหรืออันตรายเพียงใด จึงไม่ค่อยมีความกลัว ทำให้ลดความเครียดลงได้ ส่วนในนักเรียนทั่ว ๆ ไป จะเป็นในทางตรงข้าม อีกประการหนึ่งคือการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของเทอร์แมน (Gold. 1965 ; citing Terman. n.d.) ได้ศึกษาถึงปัญหาด้านสุขภาพจิตและการปรับตัวของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ และพบว่า การมีสติปัญญาสูง มีได้เป็นสาเหตุให้เกิดการผิดปกติทางจิต แต่กลับเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้ที่ปัญหาทางจิตหายได้เร็วขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับ สแตรงค์ (Strang. 1954 : 5) ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมีความมั่นคงในอารมณ์สูง และมีปัญหาทางอารมณ์น้อยกว่านักเรียนปกติ

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจเป็นเครื่องบอถึงสภาพการมีสติปัญญาสูงก็จริง แต่มิได้ส่งผลให้เกิดความเครียดต่อนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาสูงได้ เนื่องจากนักเรียนที่มีสติปัญญาสูง จะมีความสามารถในการปรับตัวและความคุมอารมณ์ของตนเองได้ดี แสดงให้เห็นถึงการมีวุฒิภาวะที่สูงกว่าเด็กปกติ อีกทั้งในการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการเรียนจะเป็นผลจากการเรียนในรายวิชาทั้งหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยหมวดวิชาต่าง ๆ หลาย ๆ หมวด ในหมวดวิชาเหล่านี้ อาจมีบางหมวดวิชาที่นักเรียนเหล่านี้ไม่ได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษ อาทิ เช่น หมวดวิชาพลานามัย เพราะไม่ได้นำไปใช้ในการสอบเพื่อศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น จึงทำให้นักเรียนเรียนเพียงเพื่อผ่านไปครบหลักสูตรเท่านั้น แต่จะมุ่งเน้นหนักไปกับวิชาที่นักเรียนชอบหรือมีความถนัด เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับต่อไป ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์จึงอาจไม่เป็นไปตามความเป็นจริง เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ เป็นผลสัมฤทธิ์ที่ใช้คะแนนเฉลี่ยสะสม ซึ่งได้จากผลการเรียนของทุก ๆ วิชา ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงไม่สามารถส่งผลต่อความเครียดของนักเรียนในกลุ่มประชากรนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) ให้รู้จักการคลายความเครียดอันเนื่องมาจากการเรียน อาทิเช่น กิจกรรมแนะแนว โดยครูที่รับผิดชอบด้านการแนะแนวควรมีบทบาทในด้านนี้ ผู้บริหารควรติดตามผลของโครงการ ฯ ในทุก ๆ ด้าน โดยการจัดให้มีการสัมมนาหรือประชุมครูที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ฯ มีการประเมินผล การสรุปปัญหา และการหาแนวทางแก้ไขในทุก ๆ ภาคของการศึกษา สถาบันของรัฐที่รับผิดชอบในโครงการ ฯ นี้ ควรประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่าง ๆ ทางการศึกษาได้รับทราบข้อมูลของโครงการ ฯ โดยตลอด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัย

1. ควรทำวิจัยเรื่องนี้ในกลุ่มประชากรที่แตกต่างไป เช่น กลุ่มประชากรที่เป็นเพศหญิง หรือกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนในโรงเรียนสหศึกษา
2. ควรศึกษาในกลุ่มประชากรที่เรียนในโปรแกรมอื่น ๆ เช่น โปรแกรมคณิตศาสตร์และภาษา หรือ โปรแกรมภาษา เป็นต้น
3. ควรใช้ตัวแปรมากขึ้น เช่น สถานะของครอบครัว การอบรมเลี้ยงดู ฯลฯ เพื่อให้สามารถแปลผลการวิจัยได้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น
4. ควรใช้เครื่องมือที่ได้มาตรฐานกว่าการศึกษาในครั้งนี้ และตรวจวัดกลุ่มตัวอย่างโดยจิตแพทย์หรือนักจิตวิทยา เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่ถูกต้องและเที่ยงตรงมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- คมเพชร ฉัตรศุภกุล. บริการสนเทศ. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยา
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535.
กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์พันธ์พิไลฯ, 2535.
- จุมพล หนิมพานิช. แผนการศึกษาต่อและประกอบอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 5.
วิทยานิพนธ์ สว.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2517. อัดสำเนา.
- ช่อทิพย์ ราชศรีเกรียงไกร. ความมุ่งหวังของบิดาที่มีต่อการศึกษาและอาชีพของบุตร : ศึกษา
เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
และโรงเรียนสังกัดมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ สว.ม. กรุงเทพฯ ฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- ชูถิ่น จุลทรัพย์. การสำรวจความต้องการการศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.
อัดสำเนา.
- ชูทิพย์ ปานปรีชา. "ความเครียด," ในจิตวิทยาทั่วไป. หน้า 481 - 494. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2529.
- ชูศรี เลิศรัตน์เดชากุล. การฝึกผ่อนคลายกล้ามเนื้อเพื่อลดความเครียดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2532. อัดสำเนา.
- ดวงเดือน อ่อนน้อม. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กสามารถพิเศษ. คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ถาวร ศรีหิรัญ. ความเครียดของนิสิตกร กองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญ กระทรวงศึกษาธิการ.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม,
2534. อัดสำเนา.

เทพวัลย์ สุชาติ. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความเครียดของนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์.

วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530. อัดสำเนา.

นราธร ศรประสิทธิ์. ปัจจัยทางสังคมและจิตวิทยาที่สัมพันธ์กับความเครียดของเด็กวัยรุ่น.

วิทยานิพนธ์ สค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2530. อัดสำเนา.

นัยดา ภู่อุสาสน์. การศึกษาเปรียบเทียบความคาดหวังในชีวิตของเด็กวัดสระแก้วกับเด็กใน

ครอบครัวปกติ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2532.

ประเทิน มหาจันทร์. การศึกษาเกี่ยวกับการทำผิดกฎหมายของเยาวชน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2521. อัดสำเนา.

ประพิมพรรณ สุวรรณภูฏ. การศึกษาความเครียดของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล

นพรัตน์ราชธานี. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

พรารมาศ นนทยาร. ความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519. อัดสำเนา.

ไพศาล หวังพานิช. การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและ

จิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.

เขาวภา กันทรวิชัยกุล. ผลการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดป่าโมกวชิยภุมิ จังหวัดอ่างทอง.

ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

รพาทิมพ์ เมมศรีอรุณ สาเหตุของความเครียดในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ ห้องสมุด

มหาวิทยาลัยของรัฐ. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

รุ่งทิศา ชานสนิท. การสำรวจความต้องการในการศึกษาต่อในคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แผนกวิทยาศาสตร์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2512. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512. อัดสำเนา.

รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง. การใช้แบบประเมินความสนใจในอาชีพสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528. อัดสำเนา.

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล. สรุปโครงการประจำปีการศึกษา 2536. 2537. อัดสำเนา

วัชรรัตน์ หลิมรัตน์. "ความเครียด," ศูนย์แพทยศาสตรมหาวิทาลัยขอนแก่น. 10(7) : 41 - 46 ; มกราคม - มีนาคม 2527.

ศรีนวล โอสดเสถียร. ผลการพยาบาลอย่างมีแบบแผนต่อภาวะความเครียด และความร่วมมือก่อนเข้ารับรังสีรักษาในผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2527. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ "เอกสารแนะนำโครงการ," โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.). 2535. อัดสำเนา.

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ "รูปแบบการจัดการเรียนการสอน

ตามโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533),"

โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในการเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ตอนปลาย (สพพ.). 2535. อัดสำเนา.

ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. กรมสามัญศึกษา หน่วยศึกษานิเทศก์ "คู่มือการจัดการเรียนการสอน

ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย," โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ

ในการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.). 2537. อัดสำเนา.

ศุภชัย ยาวะประภาษ. "ความเครียดของนักบริหาร : ปัญหาและทางออก," วารสารสังคมศาสตร์.

19 : 62 - 92 ; 2525.

สวณา พรพัฒน์กุล. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ ฯ : แสงรุ่งการพิมพ์, 2522.

สิริวรรณ อัครกุล. ความคิดหวังเกี่ยวกับความสามารถในการทำงานที่กำหนดของนักเรียนที่มี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, 2528. อัดสำเนา.

สืบศักดิ์ วิยานนท์. การเปรียบเทียบจุดมุ่งหมายในชีวิตในชีวิตเด็กวัยรุ่นชายที่กระทำผิดกฎหมายและ

ไม่กระทำผิดกฎหมาย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

2516. อัดสำเนา.

๗ สุข เดชชัย. การศึกษาตัวการที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นนแปดคน.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2506. อัดสำเนา.

สุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา และคณะ. ตำราจิตเวชศาสตร์. สมาคมจิตแพทย์ศาสตร์ประเทศ

ไทย, กรุงเทพฯ ฯ : อักษร, 2520.

สุพัตรา สุภาพ. "คำนิยาม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี," สังคมและวัฒนธรรมไทย.

กรุงเทพฯ ฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2518.

เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. การวัดผลการเรียนคณิตศาสตร์. หน้า 49 - 57. พิษณุโลก

วิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก, 2516.

โสภา ชูพิกุลชัย. จิตวิทยาทั่วไป. ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2518, 95.

อรทัย ชื่นมนุชย์. "ทฤษฎีความตรึงเครียด," จิตวิทยาเกี่ยวกับโรคจิต โรคประสาท และความผิดปกติ. กรุงเทพฯ ฯ : คัมภีร์, 2520.

อุษณีย์ ไพธิสุข. "จริงหรือเปล่าที่เด็กฉลาดไม่ต้องการความช่วยเหลือ?" เอกสารประกอบการบรรยาย. กรุงเทพฯ ฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536.

———. "การหน้าต่างความคิดในเรื่องการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้นำของชาติ ของ พลตรี นายแพทย์ สฤษดิ์วงศ์ วงศ์ถ้อยทอง," ใน อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ พล.ต. น.พ. สฤษดิ์วงศ์ วงศ์ถ้อยทอง. หน้า 36-36. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ทางหุ้นส่วนจำกัด ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2536.

Aguilera, D.C. and J.M. Messick. Crisis Intervention : Theory and Methodology. Saint Louis : C.V. Mosby Co., 1982.

Allen, Marry J. and Wendy M. Yen. Introduction to Measurement Theory. California : McGraw-Hill, Inc., 1979.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, 1977:

Benbow, C.P. and L.L. Minor. "Mathematically Talented Males and Females and Achievement in the High School Sciences," American Educational Research Journal. 23 : 425-436 ; 1986.

Binder, Dorothy M., John G. Jones. and Strowing R. Wray. "Non-Intellective self-Report Variables As Predictors of Scholastic Achievement," The Journal of Education Research. p. 364-366. 1970.

Carrol, John B. "A Model of School Learning," Teacher College Record. 64 : 723-733 ; May, 1963.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. New York : Harper & Row, Publishers, 1960.

Dayton, Mitchell C. and Clayton L. Stundard. Statistics for Problem Solving. p. 152-166. New York : McGraw-Hill Book Company, 1971.

Dougan, Barbara and others. "Stress Management," in Life Skills for Self Development. Johannesburg : National Council of Mental Health, 1986.

Farmer, Richard E., Lynn Hunt Monahan and Reinhold W.Hekeler. Stress Management for Human Services. Beverly Hills : Sage Publications Inc., 1984.

Finn, Jeremy D. "Expectations and Educational Environment," Journal of Teacher Education. 42(3) : 1962.

Fishbein, Morris. The New Illustrated Medical and Health Encyclopedia. New York : H.S. Stuttman Co., Inc., Publishers, (4) 1976.

✓ Feldhusen, John F. "Parent Perception of Gifted Children's Educational Needs," Rooper-Review 7(4) : 249-252; April, 1985.

- Fox, L.H. The Mathematically Precocious : Male or Female? Paper presented at the 59th Annual Meeting of the American Educational Research Association, Chicago, Illinois. ERIC Document. 1974.
- Gallagher, J. "Coping with Stress," Association Management. 95-99 ; 1979.
- Gold, M.J. Education of the Intellectually Gifted. Ohio : Charles E. Merrill Books, Inc., 1965.
- Hersom, C. "Environmental Stress Factors in Special Education and Regular Education : Recommendations For Recruitment/Retention," Dissertation Abstract International. 1481 : 31-04; Winter, 1994.
- Hirano, Tomomi. Gifted and Talented in Japan. Sophia University, Paper presented at the Second Asian Conference on Giftedness, Taipei, Taiwan R.O.C., July 1992.
- Hurlock, Elizabeth B. Adolescent Development. New York : McGraw- Hill Book Company, 1974.
- Janis, I. Psychological stress. New York : John Wile & Son. 1952.
- Janos, Paul M. and Nancy M. Robison. "The Performance of Students in a Program of Radical Acceleration at the University Level," Gifted Child Quarterly. 29(4) : 175-179; Fall, 1985.
- Julian, C. Stanley "The Case for Extreme Educational Acceleration of Intellectually Brilliant Youths," Gifted Child Quarterly. 20(1) : 66-75; 1976.

Kirschenbaum, Robert J. "Examining the rationale for gifted education,"

Rooper-Review. 7(2) : 95-97; November, 1984.

✓Klausmeier, H. and R.E. Ripple. "Effects of Accelerating Bright older pupils from second to fourth grade," Journal of Educational Psychology. 53 : 93-100 ; 1962.

✓Kulik, J.A. and L.C. Kulik. "Effects of Accelerated Instruction on Student," Review of Educational Research. 54 (3) : 409-425 ; 1984.

✓Lewis, C.L. "Effects of Teacher-Student Cognitive Style on Pattern of Acceleration Classroom Interaction," Review of Educational Research. 46 : 443-462 ; 1984.

✓Maker, C.J. and S.W. Schiever. "Critical Issues in Gifted Education," Defensible Programs for Cultural and Ethnic Minorities. 311-328 ; Austin, 1989.

Maslow, Abraham H. Motivation and Personality, p.35-31. 2nd ed.

New York : Harper & Row, Publishers, 1970.

Mayuribanks, Kevin. "Environment Social Class and Mental Abilities," Journal of Education Psychology. 63 : 203-209; February, 1972.

McIver, John P. and Edward G. Carmines. Unidimensional Scaling.

London: Sage Publications, 1981.

Mechanic, D. Student under stress : a study in the social psychology of adaptation. New York : the Free Press. 1962.

Montgomery, Mary A. "An Investigation of Students Who Succeed

Academically and Those who do not Succeed Academically in a

Community College," Dissertation Abstract International. 31 :

1578-A ; 1970.

Nicole, Marguerite Vernier. "The Family and the School. A Study of

Parental Involvement an Institutional Opportunities," Dissertation

Abstract International. 33 : 3783-A ; January, 1973.

Prescott, Danial A. "Report of Conference on Child Study," Education

Bulletin. Faculty of Education, Chulalongkon University, 1961.

Renzulli, J.S. and K. Stoddard. Gifted and Talented Education in

Perspective. p.140-171. Virginia : The Council for Exceptional
Students. 1980.

Selye, Hanes. The Stress of Life. p.97-99. New York : McGraw-Hill, 1976.

Shore, Milton F. and Leiman H. Alan. "Parential Perceptions of the

Students as Related to Academic in Junior College," The Journal
of Experimental Education. September, 1960.

Sisk, D.A. "Caring and Sharing: Moral Development of Gifted Students,"

The Elementary School Journal. 82 : 221-229 ; 1982.

Strang, R. "The Psychology of Gifted Children," Journal of Teacher

Education. 5 : 215-217 ; 1954.

Stundick, Bernadetteberes. "Adolescent Stress As A Predictor of Academic

Achievement, Attendance, and Conduct," Dissertation Abstract

International. 2102 : 54-06 A; December, 1993.

Sunhchawee, A., S.Phromboon, and U.Phothisuk. Gifted and Talented in Thailand. Paper presented at the Second Asian Conference on Giftedness, Taipei, Taiwan R.O.C., July 1992.

3 Travers, Robert M.W. Education Measurement. New York : The Macmillian Company, 396 ; 1958.

✓ Tuttle, J.J. and S. Baker. "Gifted Students in Regular Classrooms : Sixty Ingredients for a Better Blend," The Elementary School Journal. 82(3) : 267-273 ; 1980.

✓ Urban, K.K. "Fostering Giftedness," International Journal of Educational Research. 19 : 33-35 ; 1993.

✓ Van Tassel Baska, J. "Critical Issues in Gifted Education," Defensible Programs for the Gifted p.179-196. Rockville : Aspen, 1986.

✓ Waddington, M. "Problems of Educating Gifted Young Children With Special Reference to Britain," National Association for Gifted Children. 5 : 12-13 ; 1977.

Wallance, Mcdonald J. "Living with Stress," Nursing Time. 74 : 457 - 458; March , 1978.

Webster, Noah. Webster's New Twentieth Century Dictionary of the English Language Unabridged. 2nd ed. New York : The World Publishing, 1986.

Whittaker, James D. Introduction to Psychology. Philadelphia : Saunders, 1965.

Wu, Wu-Tien. Growing up Gifted and Talented in Taiwan, R.O.C. Paper

Presented at the Second Asian Conference on Giftedness, Taipei,
Taiwan R.O.C., July, 1992.

การคำนวณ

แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความคาดหวังในชีวิตเป็นรายข้อ

ตอนที่ 1 ความคาดหวังในชีวิตด้านการศึกษา ตอนที่ 2 ความคาดหวังในชีวิตด้านการประกอบอาชีพ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.214	1	5.244
2	2.465	2	2.577
3	2.247	3	3.873
4	4.826	4	2.991
5	3.006	5	3.321
6	2.649	6	5.884
7	5.204	7	4.006
8	5.635	8	2.105
9	2.351	9	5.188
10	6.504	10	2.264
11	3.557	11	2.229
12	3.734	12	4.788
13	3.922	13	2.956
14	4.176	14	4.823
15	4.922	15	4.646
16	4.281	16	2.677
17	3.214	17	6.935
18	4.886	18	3.284
19	3.985	19	2.419
20	6.766	20	4.798
21	3.515	21	4.216
22	2.763	22	6.713
		23	4.027

สัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเท่ากับ 0.8865

แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความเครียดเป็นรายข้อ

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (t)
1	2.794	12	3.869
2	3.246	13	5.535
3	6.835	14	4.929
4	2.413	15	4.593
5	5.006	16	4.312
6	8.684	17	8.358
7	6.366	18	4.068
8	3.679	19	4.957
9	5.298	20	5.859
10	5.054	21	5.382
11	4.677	22	2.847
สัมประสิทธิ์แอลฟาที่มีค่าเท่ากับ		0.9383	

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว. ประสาเมิตร โทร. 122

ที่ ทม 1007/ 5042 วันที่ 16 ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอาทร บัวสมบูรณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาเมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.)
โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร. อุทัย โพธิ์สุข

ประธาน

ดร. บุญเชิด วิญญูอนันตพงษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ อ.ทัศนาก ทอภักดี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(ดร.ศิริบุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/ 5114

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๖ ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอาทร บัวสมบูรณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิทยานิพนธ์
นักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
(สพพ.) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุษณีย์ โพธิ์สุข

ประธาน

รศ.ดร.บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้อาจารย์ในภาคจิตวิทยา เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๕๖๖๔

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอาทร บัวสมบุรณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.)
โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุษณีย์ โพธิ์สุข

ประธาน

ดร.บุญเชิด ภิณฺฑอนันตพงษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญนักจิตวิทยา 1 คน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/ ๖๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอัสสัมชัญ

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอาทร บัวสมบูรณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สหพ.)
โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุษณีย์ โพธิ์สุข

ประธาน

ดร.บุญเชิด วิทยุณนันทพงษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้ให้นักเรียนในโครงการ สหพ. จำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนธันวาคม 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2534119

ที่ ทม 1007/ 5035

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ธันวาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนเซนต์คาเบรียล

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายอาทร บัวสมบูรณ์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
ในโครงการส่งเสริมและพัฒนาเด็กที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สหพ.)
โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ดร.อุษณีย์ โพธิสุข

ประธาน

ดร.บุญเชิด ภิญโญนนท์พงษ์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักเรียนในโครงการ สหพ. จำนวน 60 คน ตอบแบบสอบถาม
ในระหว่างเดือนธันวาคม 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดหาให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายอาทร ชื่อสกุล บัวสมบุรณ์

เกิดวันที่ 1 เดือนกันยายน พุทธศักราช 2501

สถานที่อยู่ปัจจุบัน 90/25 หมู่ 8 ซอยเสนานิคม 1 ถนนพหลโยธิน
แขวงจระเข้บัว เขตลาดพร้าว กรุงเทพฯ 10230

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเซนต์คาเบรียล ถนนสามเสน เขตดุสิต
กรุงเทพฯ 10300

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ครู

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2519 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
กรุงเทพฯ ฯ

พ.ศ. 2524 กศ.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บhumwan

พ.ศ. 2538 กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน

ในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียน (สพพ.)

โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ของ

อาทร บัวสมบุญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ

มิถุนายน 2538

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิต ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับความเครียดของนักเรียนในโครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (สพพ.) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2537 จำนวน 108 คน โดยจำแนกตามระดับชั้นเรียน เป็นนักเรียนระดับชั้นปีที่ 1 จำนวน 76 คน และนักเรียนระดับชั้นปีที่ 2 จำนวน 38 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคาดหวังในชีวิต และแบบสอบถามความเครียด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ Two Way ANOVA

การศึกษาปรากฏผลดังนี้

1. ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวังในชีวิตและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความเครียดของนักเรียน
2. นักเรียนที่มีความคาดหวังในชีวิตแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีความเครียดไม่แตกต่างกัน

A STUDY OF AN INTERACTION BETWEEN LIFE EXPECTATION ACADEMIC ACHIEVEMENT
AND STRESS OF THE STUDENTS IN THE GIFTED PROGRAM OF
SAINT GABRIEL'S COLLEGE IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

ARTHORN BUASOMBOON

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Special Educational
at Srinakharinwirot University

June 1995

The purpose of this research was to investigate the interaction between life expectation, academic achievement and stress of the students in the gifted program of Saint Gabriel's College in Bangkok. The samples were 108 students at Saint Gabriel's College in Bangkok in the academic year 1994. The instruments were two sets of questionnaire constructed by the researcher. They were questionnaire of life expectation and questionnaire of stress. The statistics used in data analysis was Two Way ANOVA.

The results of the study were as follows:

1. There was no interaction of life expectation and academic achievement on stress.
2. There was no statistical difference in stress among students with difference in life expectation.
3. There was no statistical difference in stress among students with difference in academic achievement.